CİHAT AŞKIN
VE TÜRK MÜZİK KÜLTÜRÜNE KATKILARI

Hazırlayan: Mesut ÇAŞKA

Danışman: Doç. Zuhra Mansurova

Lisansüstü Eğitim, Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin Müzik Bölümü Ana Sanat Dalı,
Yaylı Çalgılar Sanat Dalı için öngördüğü YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak hazırlanmıştır.

Edirne

Trakya Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Eylül, 2008

T.C.
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

MÜZİK ANABİLİM DALI
YAYLI ÇALGILAR BİLİM DALI

CİHAT AŞKIN VE TÜRK MÜZİK KÜLTÜRÜNE KATKILARI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mesut Çaşka tarafından hazırlanan bu çalışma 25.09.2008 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Oybirliği / Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Üye Doç. Süleyman Sırrı GÜNER

Üye Doç.Zuhra MANSUROVA (Danışman)

Üye Yard.Doç.Sibel PAŞAOĞLU

TEŞEKKÜR

Bu çalışmada, desteğini esirgemeyen danışmanım Doç.Zuhra MANSUROVA'ya, gece gündüz gözetmeksizin yanımda olan H.Hakan OKAY, Yusuf ACEMOĞLU ve Efgan RENDE'ye, bu süreçte birçok konuda hayatımı kolaylaştıran Dr.Parkan SANLIKOL'a, görüşleriyle ışık tutan, Prof.Dr.Cihat AŞKIN, Doç.Dr.Selim GİRAY, Doç.Dr.Hakan ŞENSOY ve Yrd.Doç.Cansevil TEBİŞ'e, sevgili eşim Esin Ayşen ÇAŞKA'ya, varlıklarıyla her zaman güç veren anneme ve babama teşekkür ederim.

ÖZET

Cihat Aşkın ve Türk Müzik Kültürüne Katkıları

Türk müzik kültürü, çok katmanlı yapısıyla dikkat çekmektedir. Çağdaş Türk müziğinin, tek sesli yapısından çoksesli yapısına dönüşümünde birçok figür ortaya çıkmıştır. Türk keman ekolü ile ilgili yapılacak bir çalışmanın, ön plana çıktığı düşünülen bir Türk keman sanatçısının katkıları kapsamında yapılmasının alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu anlayışla uygun figür olarak Cihat Aşkın seçilmiştir.

Bu araştırma, Cihat Aşkın'ın Türk müzik kültürüne katkılarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Alan araştırma modeline uygun olarak örnek olay incelemesi yöntemiyle yapılmış araştırmanın veri kaynaklarını, Cihat Aşkın'la ilgili yapılmış görüşmeler ve yazılı medya ortamlarında çıkan haberler oluşturmaktadır.

Araştırma sonucunda Cihat Aşkın'ın Türk müzik kültüründe önemli bir yeri olduğu, Türk keman ekolü oluşturulması konusunda CAKA projesiyle somut bir görüntü ortaya koyduğu, sanatçı-eğitimci kişiliği ile Türk müzik kültürüne çok boyutlu, çeşitli alanlarda son derece önemli katkıda bulunduğu, binlerce seneye dayanan Türk müzik yaşantısının önemli bir figürü olarak ön planda olduğu belirlenmiştir.

ABSTRACT

CONTRIBUTIONS OF CİHAT AŞKIN IN THE TURKISH MUSIC CULTURE

Turkish music culture stands out with its multi-laminar structure. During the transformation of modern turkish music from mono structure to the polyhonic structure a lot of figures have appeared. A study to be done on a Turkish violin school within the framework of the contributions made by a prominent Turkish violinist is expected to bring some depth to this field. Consequently, Cihat Aşkın has been choosen as a suitable figure.

This research has been done in order to define the contributions made by Cihat Aşkın in the Turkish music culture.

The data sources of the search that is done agreeably to the survey research model based on case study are composed of interviews with Cihat Aşkın and the news published in the written media environment.

As a result of the research it has been found out that Cihat Aşkın has a major role in the Turkish music culture, has made a concrete contribution in composing a turkish violin school through his introduction of CAKA Project, has made extremely important multi-faceted contributions in different fields of Turkish music culture as an artist and an educator and stands out as an important figure in the forefront of turkish music experience that dates back to thousand of years.

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR i
ÖZET ii
ABSTRACT iii
İÇİNDEKİLER iv
GÖRÜŞMELER LİSTESİ vi
HABERLER LİSTESİ viii
KISALTMALAR x
1. BÖLÜM 1
GİRİŞ 1
1.1. Problem 24
1.2. Araştırmanın Amacı 24
1.3. Araştırmanın Önemi 24
1.4. Sayıltılar 25
1.5. Sınırlılıklar 25
1.6. Tanımlar 25
1.7. Yöntem 25
1.6.1. Araştırma Modeli 26
1.6.2. Verilerin Toplanması Yorumlanması 26
2. BÖLÜM 27
BULGULAR VE YORUM 27
2.1. Türk Keman Ekolü ile İlgili Verilerin Yorumlanması 27
2.1.1. Keman Ekolü ile İlgili Görüşmelerin Yorumlanması 27
2.1.2. Keman Ekolü ile İlgili Haberlerin Yorumlanması 28
2.2. Türkiye'de Keman Eğitimi ve Keman Müziği ile İlgili Verilerin Yorumlanması 38
2.2.1. Keman Eğitimi ve Müziği ile İlgili Görüşlerin Yorumlanması 38
2.2.2. Keman Eğitimi ve Müziği ile İlgili Haberlerin Yorumlanması 39
2.3. "42 kKreutzer Etüdü" Kaydı ile İlgili Verilerin Yorumlanması 40
2.3.1. "42 Kreutzer Etüdü" Kaydı ile İlgili Görüşlerin Yorumlanması 40
2.4. CAKA Projesi ile İlgili Verilerin Yorumlanması 41
2.4.1. CAKA Projesi ile İlgili Görüşlerin Yorumlanması 41
2.4.2. CAKA Projesi ile İlgili Haberlerin Yorumlanması 43

2.5. Borusan Filarmoni ve İstanbul Oda Orkestraları ile İlgili Verilerin Yorumlanması 45
2.5.1. Borusan Filarmoni ve İstanbul Oda Orkestraları ile İlgili Görüşlerin Yorumlanması..... 45
2.5.2. Borusan Filarmoni ve İstanbul Oda Orkestraları ile İlgili Haberlerin Yorumlanması..... 46
2.6. MİAM ile İlgili Verilerin Yorumlanması..... 50
2.6.1. MİAM ile İlgili Görüşlerin Yorumlanması..... 50
2.6.2. MİAM ile İlgili Haberlerin Yorumlanması..... 51
2.7. Cihat Aşkın'ın Albüm Çalışmaları ile İlgili Verilerin Yorumlanması..... 54
2.7.1. Cihat Aşkın'ın Albüm Çalışmaları ile İlgili Görüşlerin Yorumlanması..... 54
2.7.2. Cihat Aşkın'ın Albüm Çalışmaları ile İlgili Haberlerin Yorumlanması..... 55
3. BÖLÜM 63
SONUÇLAR 63
KAYNAKLAR..... 66
EKLER..... 68

GÖRÜŞMELER LİSTESİ

2.1.1. Keman Ekolü ile İlgili Görüşmeler

2.1.1.1. Türk Keman Ekolü ile İlgili Cihat Aşkın'ın Görüşleri 27

2.1.1.2. Türk Keman Ekolü ile İlgili Hakan Şensoy'un Görüşleri 27

2.1.1.3. Türk Keman Ekolü ile İlgili Cansevil Tebiş'in Görüşleri 27

2.1.1.4. Türk Keman Ekolü ile İlgili Selim Giray'ın Görüşleri 28

2.2.1. Türkiye'de Keman Eğitimi ve Keman Müziği ile İlgili Görüşler

2.2.1.1. Türkiye'de Keman Eğitimi ve Keman Müziği ile İlgili Cihat Aşkın'ın Görüşleri 39

2.2.1.2. Türkiye'de Keman Eğitimi ve Keman Müziği ile İlgili Hakan Şensoy'un Görüşleri 39

2.2.1.3. Türkiye'de Keman Eğitimi ve Keman Müziği ile İlgili Cansevil Tebiş'in Görüşleri 39

2.2.1.4. Türkiye'de Keman Eğitimi ve Keman Müziği ile İlgili Selim Giray'ın Görüşleri 39

2.3.1. '42 Kreutzer Etüdü' Kaydı İle İlgili Görüşler

2.3.1.1. '42 Kreutzer Etüdü' Kaydı İle İlgili Cihat Aşkın'ın Görüşleri 40

2.3.1.2. '42 Kreutzer Etüdü' Kaydı İle İlgili Hakan Şensoy ve Cansevil Tebiş'in Görüşleri 40

2.3.1.3. '42 Kreutzer Etüdü' Kaydı İle İlgili Selim Giray'ın Görüşleri 41

2.4.1. CAKA Projesi İle İlgili Görüşler

2.4.1.1. CAKA Projesi İle İlgili Cihat Aşkın'ın Görüşleri 41

2.4.1.2. CAKA Projesi İle İlgili Hakan Şensoy'un Görüşleri 42

2.4.1.3. CAKA Projesi İle İlgili Cansevil Tebiş'in Görüşleri 42

2.4.1.4. CAKA Projesi İle İlgili Selim Giray'ın Görüşleri 42

2.5.1. Borusan Filarmoni ve İstanbul Oda Orkestraları İle İlgili Görüşler

2.5.1.1. Borusan Filarmoni ve İstanbul Oda Orkestraları İle İlgili Cihat Aşkın'ın Görüşleri 45

2.5.1.2. Borusan Filarmoni ve İstanbul Oda Orkestraları İle İlgili Hakan Şensoy'un Görüşleri 45

2.5.1.3. Borusan Filarmoni ve İstanbul Oda Orkestraları İle İlgili Cansevil Tebiş'in Görüşleri 45
2.5.1.4. Borusan Filarmoni ve İstanbul Oda Orkestraları İle İlgili Selim Giray'ın Görüşleri 46
2.6.1. "MİAM" ile İlgili Görüşler
2.6.1.1. "MİAM" ile İlgili Cihat Aşkın'ın Görüşleri 50
2.6.1.2. "MİAM" ile İlgili Hakan Şensoy'un Görüşleri 50
2.6.1.3. "MİAM" ile İlgili Cansevil Tebiş'in Görüşleri 50
2.6.1.4. "MİAM" ile İlgili Selim Giray'ın Görüşleri 50
2.7.1. Albüm Çalışmaları ile İlgili Görüşler
2.7.1.1. Albüm Çalışmaları ile İlgili Cihat Aşkın'ın Görüşleri 54
2.7.1.2. Albüm Çalışmaları ile İlgili Hakan Şensoy'un Görüşleri 54
2.7.1.3. Albüm Çalışmaları ile İlgili Cansevil Tebiş'in Görüşleri 55
2.7.1.4. Albüm Çalışmaları ile İlgili Selim Giray'ın Görüşleri 55

HABERLER LİSTESİ

2.1.2. Keman Ekolü ile İlgili Haberlerin Yorumlanması

2.1.2.1. Yıldız Parkı'na bir de "müzik köşesi" açıldı 28

2.1.2.2. İstanbul'dan, Viyana'dan, Ankara'dan Ses Verenler 29

2.1.2.3. Üç Genç Kemancı ve Kuzey Balesi 30

2.1.2.4. Hızır gibi yetişen genç kemancı 30

2.1.2.5. Gençlerin birinci kulvarında 31

2.1.2.6. Ayhan Turan ile bir söyleşi 32

2.1.2.7. Dolmabahçe'den Oxford ve Eton'a 33

2.1.2.8. Kamran İnce'den İstanbul'a ağıt 33

2.1.2.9. Kaynayan Kiev'de müzik 34

2.1.2.10. İpekyolu Buluşmaları 35

2.1.2.11. "Üç Keman" ile Boğaziçi sularında 36

2.1.2.12. Doç. Dr. Cihat Aşkın ile bir söyleşi 37

2.2.2. Türkiye'de Keman Eğitimi ve Keman Müziği ile İlgili Haberlerin Yorumlanması

2.2.2.1. Bizim Konservatuvarlar en kötüsü 39

2.4.2. CAKA Projesi İle İlgili Haberlerin Yorumlanması

2.4.2.1. Cihat Aşkın'dan büyülü tınılar 43

2.4.2.2. Küçük kemancılara eğitim desteği 44

2.5.2. Borusan Filarmoni ve İstanbul Oda Orkestraları İle İlgili Haberlerin Yorumlanması

2.5.2.1. Borusan Oda Orkestrası'nın konserleri bugün başlıyor 46

2.5.2.2. 50 Cesur İstanbullu 47

2.5.2.3. Beethoven'in bütün senfonileri seslendirilecek 48

2.5.2.4. Borusan Filarmoni Gürer Aykal'la daha güçlü 48

2.5.2.5. İstanbul Oda Orkestrası Kadıköy'e demir attı 49

2.6.2. "MİAM" ile İlgili Haberlerin Yorumlanması

2.6.2.1. İlk müzik kütüphanesi 51

2.6.2.2. MİAM'da yeni bir stüdyo 52

2.6.2.3. Müzik ortamı MİAM'la zenginleşiyor 53

2.7.2. Albüm Çalışmaları ile İlgili Haberlerin Yorumlanması

2.7.2.1. Minyatürler 55
2.7.2.2. Alışırız İnşallah 56
2.7.2.3. Müzik CD'lerle ölümsüzleşir 57
2.7.2.4. Akses ve Alnar'ın yeni CD'leri 58
2.7.2.5. Notalardaki Sultan Portreleri 59
2.7.2.6. Kemandan dökülen hüzün ve umutsuzluk 60
2.7.2.7. Sihirli kemanlar ile "İstanbulin" yolculuğu 61

KISALTMALAR

CAKA : Cihat Aşkın ve Küçük Arkadaşları

CD : Compact Disc

CRR : Cemal Reşit Rey

CSO : Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası

Düz. : Düzenleyen

İSO : İstanbul Senfoni Orkestrası

İTÜ : İstanbul Teknik Üniversitesi

MİAM : Müzik İleri Araştırmalar Merkezi

Op. : Opus Numarası

I. BÖLÜM

GİRİŞ

İnsanoğlu, doğumundan ölümüne kadar eğitim süreci içinde yaşamaktadır. Emme, soluma, tutunma gibi doğuştan getirdiği birkaç davranış dışında, hemen her davranışı öğrenmek zorundadır. İnsanın gösterdiği davranışların pek çoğunu, başkalarına bakarak ya da onların rehberliği ile öğrenmesi, başkalarınca eğitilmesi demektir.

Uçan, insanın davranışla doğduğunu, davranışla yaşadığını ve davranışla öldüğünü belirtmektedir. Başka bir ifade ile insan, davranışla oluşur, davranışla gelişir, davranışla yetkinleşir, davranışla eğitir ve eğitilir. Gösterdiği bu bedensel, bilişsel, duyuşsal ve devinişsel davranışlarıyla bir bütünü oluşturur. (Uçan,1994).

> İnsanların belli bir amaca göre gelişmesi, yetişmesi eğitimle gerçekleşmektedir. Toplumun gelişmesine ve ilerlemesine katkı sağlayan eğitim; bireyde davranış değiştirme sürecidir (Demirel, 1994). Bu kapsamda eğitim, "bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değiştirme meydana getirme süreci" olarak tanımlanmaktadır. (Ertürk, 1993).

Eğitim, insanı ve toplumu ilgilendiren her alanda uygulanmaktadır. Eğitimin bir bütün olarak ele alındığı çağımızda, bireylerin yalnızca teknolojik ve bilimsel anlamda yetişmeleri yetersiz kalmaktadır; bireyi saran başka alanlarla da bir bütünlük içinde yapılması gerekmektedir. Bu alanlardan biri de "sanat alanı"dır.

Sanat en yalın anlatımıyla; "bir duygu, tasarı, güzellik vb.nin anlatımında kullanılan yöntemlerin tamamı veya bu anlatım sonucunda ortaya çıkan üstün yaratıcılık"[1] olarak tanımlanmaktadır. Eğitimin insan yaşantısının önemli etkenlerinden biri olduğu düşünüldüğünde; sanat eğitiminin, bu kapsamda, irdelenmesi gereken bir kavram olarak göze çarpmaktadır.

İpşiroğlu, sanatın eğitimdeki yeri üzerine aşağıdaki görüşleri dile getirmiştir:

---

[1] http://tdk.org.tr/TDKSOZLUK/sozbul.ASP?KELIME=sanat&GeriDon=0&EskiSoz=

> Sanatın görme, duyma, duyumsama, düşünme, sezme yetilerinin bütünlüğünden süzülen bir ileti olduğunu göz önünde tutarak sanata bir –görme biçimi– olarak yaklaşır, sanat eğitimini her şeyden önce –görme eğitimi– olarak düşünürsek o zaman sanat eğitimi doğal olarak eğitimin bütünlüğü içinde yerini bulacak, eğitimin vazgeçilmez bir parçası olacaktır. (İpşiroğlu, 1998).

Uçan sanat eğitimini "bireye, kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli sanatsal davranışlar kazandırma ya da bireyin sanatsal davranışında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturma süreci" şeklinde tanımlamaktadır. (Uçan, 1996).

Aynur Atalan araştırmasında, Ersoy'un sanat eğitimi hakkındaki görüşlerine dikkat çekmektedir; "kişiye zihinsel birikimlerini, ruhsal gereksinimlerini, kendi kendine yorumlayarak bir şeyler yapma, yaratma olanağı sağlar. Sanat eğitimi ile birey, yeteneklerini kullanıp kendine güvenen, üretken, dengeli, estetik beğeni sahibi bir kişi olurken, aynı niteliklere sahip uygar bir toplum oluşturmada da önem taşımaktadır." (Atalan, 1998).

"Bireye yeteneklerini geliştirme imkanı vererek, soru sormaya yönelterek, yaratıcı bir davranış bilinci oluşturmasını sağlamaktır" şeklinde sanat eğitiminin amacını belirten Dilek Dinçer; "bireyin duyuşsal yönü ancak sanat eğitiminin gelişmesiyle mümkündür" diyerek sanat eğitiminin önemine dikkat çekmektedir. (Dinçer, 1999).

Serdar Yılmaz sanat eğitiminin en önemli amacının "gören, arayan, soran, deneye açık, kısacası yaratıcı kişiler oluşmasını sağlamak" olduğunu belirtmektedir. (Yılmaz, 2003).

Tüm bu bilgilerin ışığında, sanat eğitimi; kişinin, zihinsel birikimlerini, ruhsal gereksinimlerini, kendi kendine yorumlayarak yaratma olanağı sağlayan bir görme eğitimi olarak ortaya çıkmaktadır. Sanat eğitimi bireye yeteneklerini geliştirme imkânı vererek, soru sormaya yönelterek, yaratıcı bir davranış bilinci oluşturmayı amaçlayan; uygar toplum oluşturmada kendine güvenen, üretken, dengeli, estetik beğeni sahibi bireylerin oluşmasında eğitimin önemli bir dalı olarak dikkat çekmektedir.

Sanat dalları içinde yer alan müzik, sanatın en etkili başlıca dallarındandır. Uçan, müzik eğitimini "bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışları kazandırma sürecidir" diye özetlemekte ve müzik eğitiminin "Genel Müzik Eğitimi", "Özengen (amatör) Müzik Eğitimi", "Mesleki Müzik Eğitimi" olmak üzere başlıca üç türüne dikkat çekmektedir. (Uçan, 1994).

Müzik eğitiminde bulunan bu başlıkların, bir toplumun müzik kültürü içinde önemli bir yere sahip olduğu düşünülmektedir. Türk müzik kültürü düşünüldüğünde, eğitim müziği dışında halk müziği, geleneksel divan müziği, dini müzik (tasavvuf müziği) ve askeri müzik gibi türler de akla gelmektedir. Bunların tümü Türk müzik kültürünü oluşturmaktadır. Türk müzik kültürünü çeşitli boyutlarıyla derinlemesine tanımanın, bu araştırmaya katkı sağlayacağı düşünülmüştür.

> Türk müzik kültürü, ilk kökleri/kökenleri itibariyle Tarih Öncesi'nde başlayan ve tüm tarih çağları boyunca devam eden 'sürekli bir oluştur'; başlangıcından günümüze değin kesintisiz sürüp gelen varlığı ve evrimiyle dünya müzik kültürünün en eski, en köklü, en etkin ve en yaygın öğelerinden biridir. (Uçan, 2000).

Uçan, Türk müzik kültürünün en önemli özelliğinin ortaya çıkışından günümüze kadar bir kültür mirası olarak binlerce sene yaşamış olması olarak dile getirmektedir. Ona göre "beş ana dönemde adları belirtilen Türk Devletleri, yabancı bir güç veya devlet tarafından değil, kendi yerini almaya çalışan bir Türk gücü veya Türk devleti tarafından yıkılmıştır. Yıkılan devletin yerini alan devlet öncekinin bıraktığı kültür mirası içinde kapsanan müzik kültürü mirasını da devralmıştır. Böylelikle Türk müzik kültürü geçmişten günümüze kopmaksızın işleyegelen bir süreç içinde varlığını ve etkinliğini kesintisiz sürdüregelmiştir" şeklinde açıklamaktadır. (Uçan, 2000).

M.Ö. 4000'li yıllara uzanan bir zaman dilimine yayılmış, yığınsal yapısıyla Türk müzik kültürünün birçok aşamadan geçtiği söylenebilir. Uçan, Türk müzik kültürünü kendi evrimi içerisinde şu aşamalar halinde ele almaktadır:

I. Hunlar öncesi dönemde Türk Müzik Kültürü

II. Orta Asya Türk Devletleri döneminde Türk Müzik Kültürü

III. Orta-Batı Asya Türk Devletleri döneminde Türk Müzik Kültürü

IV. Ön Asya (ve Avrasya) Türk Devletleri döneminde Türk Müzik Kültürü

V. Avrasya Bağımsız Türk Cumhuriyetleri döneminde Türk Müzik Kültürü

Bu sıralamaya göre, Türk müzik kültürünün çeşitli coğrafyalarda değişik zaman dilimlerinde gelişerek ve değişerek sürekli bir devinim içinde bulunduğu görülmektedir.

> Türk müzik kültürü binlerce seneye dayanan kendi evriminde kendi dinamiklerine sahip çıkmasının yanında çoksesli müziğe karşı da açık davranmıştır. Avrupa'nın Müslümanlar ve Türkler ile tanışıklığı Haçlı Seferleri ile başlar. Bu tanışıklık ile başlayan ilişkiler çeşitli aralıklarla yüzyıllarca sürüp gitmişse de, Türkler hakkında yazılı kaynaklara yansıyan dikkate değer gözlem ürünleri vermemiştir. Bu durumun, Haçlı Seferleri'nin Anadolu topraklarından geçmesine karşın bu yolu kullananların asıl ilgi odağının kutsal topraklar olmasından kaynaklanmış olabileceği söylenebilir. (Aksoy, 2003).

Derin boyutlarıyla dikkat çeken Türk müzik hareketinde en köklü değişim, tek sesliliğin yanında çokseslilliğin de uygulanmaya başlanmasıyla ortaya çıkmaktadır. Bu çok seslilik uygulamaları her ne kadar toplumun bütün katmanlarında kabul gören bir devrimin sonucunda müzik kültüründe yaşanmış bir evrim niteliği taşımasa da, günümüzde dünya müzik kültüründe Türk olgusunun varlığından söz edebilmek adına önemli bir aşama sayılmaktadır.

Bülent Aksoy "Avrupalı Gezginlerin Gözüyle Osmanlılarda Musiki" adlı eserinde onaltıncı yüzyılı, Osmanlı ile Avrupa arasında sosyal ve kültürel bir yakınlaşmanın olduğu, mimariden müziğe kadar birçok alanda etkileşimin arttığı bir dönem olarak değerlendirmektedir. Bülent Aksoy bu etkileşimi "Bu dönemde Avrupalıların ve Türklerin başta ticaret olmak üzere sosyal ve kültürel bir iletişim ortamları doğmuştur. Bu ortamların kültürel görüntülerinden birinin de Avrupa'da Türkler ile ilgili yayımlanan kitapların sayısında artış görülerek, onyedinci yüzyılda sayıca bir yayın patlaması olduğu belirtilebilir. Söz konusu dönemde özellikle Avrupalıların Türk müziğine ilgileri olduğu; yazdıkları seyahat notlarında Osmanlı müziğine ait izlenimlerini anlattıkları görülmektedir" sözleriyle dile getirmektedir. (Aksoy, 2003).

Yımaz Aydın çoksesli Avrupa müziğinin Türkiye'ye girmesinin, 1826'da yeniçeriliğin ve mehterhanenin kaldırılmasıyla başladığını dile getirmektedir. Oysa daha

öncesinde de Osmanlı sarayına konser vermek adına gelen ve Avrupa müziği yapan yabancı toplulukların varlığı bilinmektedir. Ancak okul anlamında böyle bir örnek daha öncesinde mevcut değildir. Çoksesli müzik Mızıka-yı Hümayun ile eğitimin içine katılmış, yeni anlayışta bir askeri bandodan, orkestraya kadar uzanan bir eğitim anlayışı ile ortaya çıkmıştır.

Aydın bu olguyu şöyle dile getirmiştir:

> Avrupalılaşma anlamında birçok alanda sosyal, politik, kültürel yenilikler getirilir. Reform planları içinde Avrupa örneklerine göre kurulması öngörülen müzik kurumları ve askeri müzik toplulukları da vardır. Daha önce Sultan III. Selim (1761-1808) tarafından başlatılan yeni bir ordu ve askeri bando kurulmasını içeren planlar, yeniçeri ocağının ve mehterhanenin kaldırılmasının ardından, kendisi de geleneksel müzik bestecisi olan, iyi şarkı söyleyen, ney ve tambur çalan Sultan II. Mahmut (1734-1839) tarafından gerçekleştirilmiştir. Öngörülen reformlar gereği, 1828 yılında İtalyan besteci ve bando yönetmeni Giuseppe Donizetti saraydaki Muzika-i Hümayun'a genel müzik yönetmeni olarak getirildi. Yönetimine verilen Muzika-i Hümayun'u Donizetti birkaç yıl içinde Avrupa örneklerine göre; modern ve geleneksel sanatları içeren bando, orkestra, opera, operet, tiyatro, fasıl takımı, dini müzik, ortaoyunu ve Karagöz-hokkabaz-kukla bölümlerinden oluşan bir müzik okuluna dönüştürdü. (Aydın, 2003).

Emre Aracı'nın "Donizetti Paşa-Osmanlı Sarayı'nın İtalyan Maestrosu" adlı çalışması Donizetti'nin yaşantısına dair ayrıntılı bir çalışma olarak dikkat çekmektedir. Çalışma kapsamında bu araştırmadan alınacak bilgilerin, değerli katkı sağlayacağı düşünülmüştür.

> İstanbul'da yaşadığı süre boyunca "Donizet Bey" olarak anılan Guiseppe ölümünden çok kısa bir süre önce aldığı terfi sayesinde tarihe Donizetti Paşa olarak geçmiştir. Günümüz perspektifinden geriye bakılacak olursa Giuseppe Donizetti ve çağdaşlarının Türkiye topraklarına ithal etmek üzere görevlendirildiği Avrupa müziğinin ülkemizdeki gelişimi, doğal olarak onların çizdiği hatlarda ilerleme göstermiştir. II. Mahmud gibi bir padişahın Batı müziği kültürünü önce orduda ve sarayda başlatmış olması, neredeyse bir asır boyu bu sanatın halktan ziyade öncelikle bu çevrelerde benimsenmesine sebebiyet vermiştir. Örneğin aynı dönemlerde Rusya'da Balakireff, Borodin, Cui, Mussorgsky ve Rimsky-Korsakof gibi bestecilerin önderliğinde ortaya çıkan milli müzik ekolü Cumhuriyet'e kadar Türkiye'de oluşmamıştır. Ancak bu durum biraz da Osmanlı'da gayrimüslim tebaa dışında bir orta sınıfın olmayışı ile de bağlantılı olmalıdır. Esasında Avrupa'da da saray ve aristokrasi her zaman halktan çok daha kopuk ve farklı boyutta olan sanat anlayışlarını, kendi zevk ve eğlencelerini

> temin için patronaj şeklinde sürdürmüşlerdir. Ancak her ne kadar Osmanlı sarayı bilhassa Abdülmecid devrinde İtalyan operasına ilgi duymuşsa da çağının meşhur bestecilerinin yazdığı tek tük askeri marşlar dışında büyük ve ciddi eserlerin ortaya çıkmasına vesile olamamıştır. Bununla birlikte şeklen Osmanlı Devleti'ne bağlı olan Mısır'ın hıdivi İsmail Paşa, repertuara Verdi'nin en başarılı ve sevilen operalarından olan *Aida'yı* kazandırmıştır. Hatta operadaki meşhur bale sahnesindeki *Danza Sacra'mn* özgün müziğinin Verdi'ye İstanbul'dan Giuseppe Donizetti tarafından yollandığına dair Ernest Reyer tarafından 16 Ocak 1872 tarihli *Journaldes debats'dz* bir görüş dahi ileri sürülmüştür. Verdi operasını yazarken Donizetti'nin çoktan ölmüş olduğu düşünülürse bu tahmin asılsız olmalıdır. (Aracı, 2006).

Ermeni besteci Dikran Çuhacıyan (1836-1898) eğitim görmek üzere Sultan Abdullaziz tarafından Milano Konservatuarı'na yollanmıştır. II. Abdülhamid'in kurdurduğu sanayi okullarında öğrenci bandoları Avrupa müziği teorisi ile yetişmeye başlamıştır. Emre Aracı bu gelişmeleri "bir imparatorluğun kendisine yabancı bir kültürde yol açma çabaları" olarak değerlendirmektedir. Nitekim Hıristiyan dini müziği ile iç içe bulunan Avrupa müziğinin bir İslam imparatorluğunda kabul edilmesinin sıkıntılarının daha II. Mahmud devrinde aşılma yönüne gidildiğini de Giuseppe Donizetti'nin ortaya koymaya çalıştığı sözlü eserlerde görmekteyiz.

> Osmanlı şehzadeleri de sarayda Giuseppe Donizetti gibi bir İtalyanın etkisiyle doğal olarak müzik zevklerini Batı armoni ve melodilerine endeksli olarak geliştirdiler. Küçük yaşta operalara götürülerek, saraydaki konserleri işiten bu çocukların ortaya koydukları müzik eserlerinin de bu Avrupai değerleri ihtiva etmemesi tabiatıyla mümkün olamazdı. Sultan Abdülmecid'in kendisinden sonra Avrupa monarşilerinde olduğu gibi tahta çıkmasını istediği en büyük oğlu Şehzade Murad kompozitörlük bağlamında tamamen Avrupa müziğine yönelmişti. V. Murad 1876'daki üç aylık padişahlığının öncesinde ve ardından kapatıldığı Çırağan Sarayı'ndaki ömrünü kendisini müziğe vererek, piyano çalarak ve besteler yaparak geçirmişti. V. Murad'ın bugün İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi Nadir Eserler Bölümü'nde bulunan dört cilt yazma nota mecmuası onun piyano için bestelediği vals, polka, polka-mazurka, quadrille ve schottische gibi Avrupa'nın popüler dans müziği formlarında yazılmış eserler ve askeri marşlarla doludur. Giuseppe Donizetti'nin 1832 yazmasında da bu tür parçaların sıklıkla geleneksel Türk müziği armonizasyonları arasında serpişik durumda bulunduğu dikkat edilirse, marşların yanısıra Avrupai dans müziğinin de Giuseppe ve çağdaşları tarafından İstanbul sarayına tanıtıldığını söylemek yanlış olmaz. Bu eserler haliyle "yüksek sanat"tan ziyade eğlence müziği niteliğindedir. Ancak aynı zamanda askeri bandoların repertuarına da uygun eserlerdir. Nitekim Sultan Abdülaziz bile her ne kadar kendi devrinde Batı müziği ile babası II. Mahmud ve ağabeyi -Abdülmecid kadar ilgilenmemiş olsa da popüler Avrupai dans formlarında besteler yapmış ve *Invitation â la Valse, La Gondole*

> *Barcarolle, La Harpe Caprice* gibi başlıklar taşıyan bu eserleri döneminin tanınmış edisyonlarından Lucca yayınevi tarafından Milano'da basılmıştır. (Aracı, 2006).

Denebilir ki, Donizetti Paşa ve Muzika-i Humayun ile çokseslilik, Osmanlılar'da kurumsal olarak kabul görmüş ve ülkenin önde gelenleri tarafından da bizzat uygulanmıştır. Bu gelişmenin, ilerleyen zamanla çokseslilığin daha da yaygınlaşması ve önem kazanmasıyla sonuçlanacağı söylenemez. Bu hareketin günümüzde eskiye oranla daha yaygın olduğu söylenebilir. Ancak çoksesli müzik kültürü, günümüz Türkiye'sinde de Muzika-i Hümayunla başlayan yenilikçi dönemde olduğu gibi elitist bir tabakayla sınırlı olmakla beraber, toplum tarafından benimsenmiş ve özümsenmiş sayılamaz.

Osmanlı müzik reformu Donizetti Paşa'nın ölümünün ardında da devam etmiştir. Ondan sonra gelen İtalyan müzisyenler onun misyonunu sahiplenmişlerdir. 67 yaşında ölen Giuseppe Donizetti'nin ardından göreve yine bir başka İtalyan, Callisto Guatelli getirilmiştir. 26 Eylül 1819 tarihinde İtalya'nın Parma şehrinde doğan Callisto Guatelli, 1830'da şehrin müzik okuluna girmiş ve burada Francesco Hiserich'ten (1772-1851) kontrbas ve Antonio de Cesari'den (1797-1853) şan dersleri almıştı. 1838'deki mezuniyetinin ardından bir süre aralarında Teatro Garlo Felice'nin de bulunduğu (1844) çeşitli İtalyan tiyatrolarında koro şefi olarak çalıştı. İstanbul'a da Naum Tiyatrosu'nda görev yapmak üzere büyük olasılıkla 184O'lı yılların ikinci yarısında gelmişti. 18 Aralık 1846 tarihinde Çırağan Sarayı'nda padişah ve maiyeti huzurunda bir solo piyano resitali vermiş ve bu konseri karşılığında kendisine 5.000 kuruş ödenmişti. Callisto Guatelli'yi bir başka İtalyan, Berti Pisani 1858 senesinde aynı görevde takip etmiş, ancak 27 Ekim 1859 tarihli *Journal de Constantinople'un* bildirdiğine göre Giuseppe Donizetti'nin öğrencilerinden olan ve onunla aynı zamanda livalığa terfi eden Necib Paşa Muzıka-ı Humayun'un başına geçmiş; kurum ikiye bölünerek Berti Pisani tiyatro bölümünün başına getirilirken Callisto Guatelli de müzik bölümünden sorumlu hale gelmiştir.

> Son halife Abdülmecid Efendi de çok sesli müziğe oldukça değer vermişti. Onun zamanında saray orkestrası konserlerinde de senfonik repertuarın büyük ve önemli eserlerine yer verilerek İtalyan operası odaklı potpuri tarzı müziğin yerini artık Beethoven senfonilerine bırakmaya başladığı görülür. Artık idare de yabancılardan ziyade zaman içerisinde yetişen Türklere aittir. Nitekim Saffet [Atabinen] ve Zeki [Üngör] beylerin idare ettiği bu orkestra I. Dünya Savaşı yıllarında Avrupa'ya dahi bir turne düzenlemiştir. Osmanlı'da yaylı orkestra anlayışının en önemli yansıması olan bu orkestra 1922'de Türkiye Büyük Millet Meclisi

> tarafından "halife-i müslimîn" seçilen Abdülmecid Efendi'nin makamına bağlanmış ve adı da Makam-ı Muâlla-yı Hilâfetpenâhî Musîki Heyet-i Orkestrası olarak değiştirilmiştir. Ardından da Atatürk'ün emriyle Ankara'ya getirilerek önce Riyaset-i Cumhur Musiki Heyeti, sonra da Riyaset-i Cumhur Filarmoni Orkestrası adını almıştır. Dolayısıyla Cumhuriyet'in ilk resmi orkestrası padişahlık döneminin yetiştirdiği bu saray orkestrasıdır. Londra'da yayınlanan *The Musicial Gazette* dergisinden anlaşıldığına göre sultanın hareminde sadece hanımlardan oluşan mükemmel bir orkestra bulunmakta, piyano bulunmayan harem odası bulunmamaktadır. Aynı şekilde opera temsillerinin de sarayda oynandığı bilinmektedir. Saffet Bey (Atabinen) ve Zeki Bey (Üngör) sarayda yetişen ve saray orkestrasını çalıştıran isimler arasındadır. 1918 yılında Muzıka-i Humayun orkestrası Kızılhaç yararına, Orta Avrupa'da konser vermeye gitmiştir. Daha sonrada İstanbul'da düzenli konserler vermeye başlamıştır. (Küçüköncü, 2004).

Buna göre, Türk müzik kültüründe önemli olarak değerlendirilecek ikinci aşama, Cumhuriyet'in ilanından sonra Atatürk'ün doğrudan etkide bulunduğu müzik hareketidir ve bu hareketin müzikal temelleri 1826'dan itibaren atılmaya başlanmıştır. İtalyan müzisyenlerle başlayan devinim, onların öğrencileri olan Türk müzisyenlerle devam ettiği ve ulusallaştığı sonucuna varılmıştır.

> Avrupa müziğine kapsamlı bir yönelme, Atatürk'ün öncülüğünde 1923'te modern Türkiye'nin kuruluşuyla başladı. Eski devlet kurumları, geçmişteki yapılarından tamamen farklı biçimde, yepyeni düşüncelerle Avrupa'daki örneklere göre yeniden yapılandırıldı. Yeni müzik kurumları dönemi başladı. İlk olarak Anadolu kentlerinde görev yapmaları öngörülen öğretmenleri yetiştirmek üzere, 1924'te Musiki Muallim Mektebi kuruldu. Darülelhan 1924'te İstanbul Belediyesi'ne bağlanarak çağdaş bir müzik kurumuna dönüştürüldü. Cumhuriyet'in kuruluşundan kısa bir süre sonra, bazı yetenekli genç müzisyenler Avrupa'nın çeşitli kentlerine müzik öğrenimlerini sürdürmek üzere gönderildiler. Bestecilik eğitimi alan Cemal Reşit Rey (1904-1985), Hasan Ferid Alnar (1906-1978), Ulvi Cemal Erkin (1906-1972), Ahmed Adnan Saygun (1907-1991) ve Necil Kazım Akses (1908-1999) ülkeye döndüklerinde modern Türk besteciliği çizgisini oluşturmaya başladılar. Türk Beşleri olarak anılan bu beş besteci çağdaş Türk müziğinin gelişiminde önemli rol oynamalarının yanı sıra, konservatuarlarda eğitimci olarak da etkin görevler almışlardır. (Aydın, 2003).

Bütün bu gelişmeler, belli düşüncelerin ışığında gelişmeye başlamıştır. Uçan, bu gelişmeleri "Osmanlı döneminde III. Selim'in 1794'ü izleyen yıllardaki belli girişimlerinden sonra II. Mahmut'un önderliğinde 1826'da başlayan ve yaklaşık 100 yıl süren 'müzikte Batılılaşma' süreci, Cumhuriyet döneminde Atatürk'ün önderliğinde çok daha ileri bir aşamaya ulaşarak, 'müzikte çağdaşlaşma' sürecine dönüşmüştür." diyerek

özetlemektedir. Ona göre, müzikte çağdaşlaşma, kısaca, müzikte çağın tutumuna, anlayışına ve gereklerine uymaktır. Bu uyum müzikte evrenselleşmeye giden yolu açar. Müzikte çağdaşlaşma bitimsiz bir süreç olup, koşullar gerektirdikçe kendi kendini yenileme ve aşma özelliği taşır. (Uçan, 2000).

Dile getirilen tüm bu gelişmelerin temelinde Atatürk devrimlerinin olduğu söylenebilir. Atatürk yeni çağdaş Türk müziğinin oluşması için düşüncelerini açıklamış, değişikliklerin kaynağını sunmuştur. 1934'te "Türk ulusal mûsikisi genel son müzik kurallarına göre işlenmek gerekir; çünkü bu sayede yükselip evrensel musikide yerini alabilir" diyen Atatürk'ün düşüncelerine dayanan Türk müzik inkılabını, Uçan tüm kapsamıyla şöyle özetlemektedir:

> Türk müzik inkılâbı, Türk ulusal müziğinin ve müzik yaşamının kapsam, boyut, içerik, biçem, biçim, araç, yöntem ve teknikler bakımından 'eski-geleneksel' yapısının köklü, hızlı ve kapsamlı bir değişimle 'yeni-çağdaş-modern, bir yapıya dönüşümü' olarak tanımlanabilir. Bu dönüşüm sürecinde "eski-geleneksel yapının köklü, kalıcı ve taşıyıcı öğeleri 'yeni-çağdaş-modern yapı' içinde de varlığını ve işlevini sürdürür veya yeni bir varlık gösterir ya da yeni bir işlev kazanır. (Uçan, 2000).

Muzika-i Humayun ile başlayıp ve yeni çağdaş Türk müziğini şekillendirecek olan Türk müzik inkılâbı kapsamında keman müziği de benzer dinamiklerle gelişim göstermektedir. Tebiş'in çalışması bu anlamda alana değerli bir katkı olarak göze çarpmaktadır. (Tebiş, 2002).

Cumhuriyetin ilk müzik öğretmeni yetiştiren kurumu olan Musiki Muallim Mektebi kurulmadan önce de Osmanlı'da bu görevi üstlenen kurumlar bulunmaktaydı. Modern Avrupa kemanının Osmanlı'ya ilk gelişi bu kurumlardan olan Muzıka-i Humayun kuruluşuyla başlamıştır.

18. yy'ın ikinci yarısına denk gelen bu başlangıçtan önce Türk müziğinde yaylı grubu olarak "Iklığ, Gicek, Kiyak, Kopuz ve Kemançe"nin varlığı bilinmektedir. Müzik araştırmacısı Toderini'de "ilk olarak 1723 yılları dolaylarında kendinin de tanık olduğu ayaklı kemanın varlığından söz eder". Modern Avrupa kemanına benzerlik açısından en yakın olan çalgı ise "ilk kez 1740'ta kullanıldığı bilinen Sinekeman (violon d'amore)"dır. Modern kemanın ülkeye girişinden sonra ilk olarak İstanbul'da müzikli

salonlarda kullanıldığı izlenmektedir. Buralarda daha çok "Çingene, Yunan, Yahudi ve Ermeni çalıcılar tarafından kullanılan" kemanın Rauf Yekta Bey ülkeye "Avusturya-Macaristan ve Balkanlardan" girdiğini söylemektedir.

> 1826'da açılan Muzıka-i Humayun'un şefi Donizetti 1846'da yaylı sazlar bölümünü açar ve Avrupa'dan çalgı öğretmenleri getirtir. Bu dönemlerde şef olarak getirtilen İtalyan A. Mariani ve L. Arditi'nin kemancılıklarından da yararlanıldığı bilinmektedir. 1848 yılında Belçikalı besteci ve kemancı H. Vieuxtemps'in İstanbul'a konser vermek için geldiği ve Muzıka-i Humayun'da 60 kadar öğrenciye ders verdiği bilinmektedir. Müzik Öğretmeni yetiştirmede keman eğitimini etkilemesi bakımından bu dönemlerde gelen en önemli isim Vondra Bey olarak kabul edilebilir. Paris ve Viyana konservatuarlarında eğitim görmüş dönemin önemli kemancılarından sayılan Vondra Bey ilk Türk keman sanatçısı Osman Zeki Üngör'ü yetiştirerek müzik eğitimcisi yetiştirmede keman eğitimi ekolünün temellerini atmıştır. Muzıka-i Humayun'da Vondra Bey ile çalıştıktan sonra eğitimine yurt dışında devam eden Osman Zeki Üngör yurda dönüşte oğlu Ekrem Zeki Ün'ü de yetiştirmiş ve Cumhuriyet'in ilk müzik öğretmeni yetiştiren kurumu olan Musiki Muallim Mektebinde görev alarak müzik öğretmeni yetiştirmede keman eğitimine yön vermiştir. Müzik eğitimcisi yetiştirmede keman ekollünün oluşmasında diğer önemli bir isim de 1920'de İstanbul'a gelen Karl Berger olmuştur. Ankara Devlet Konservatuarı, Musiki Muallim Mektebi ve Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümünde uzun yıllar keman öğretmenliği yapan Nejdet Remzi Atak'ı yetiştiren Berger, Otakar Sevcik ile çalışmış olmasından dolayı "Sevcik-Berger çizgisini Türkiye'ye taşımıştır. (Tebiş, 2002).

Bu kemancıların yaşantılarının incelenmesi daha derin bir bakış açısı sunabilir.

Çek keman sanatçısı ve eğitimcisi Otakar Sevcik (1852-1934), Prag Konservatuarı'nı Anton Bennewitz'in öğrencisi olarak 1869'da bitirmiş, 1870-73 yılları arasında Salzburg'da Mozarteum Orkestrası'nın başkemancılığını yapmıştır. İzleyen yıllarda Viyana Tiyatrosu'nda başkemancı olarak görev yapan Sevcik, 1892-1906 yılları arasında Prag Konservatuarı'nda, 1909-18 yıllarında Viyana Müzik Akademisi'nde profesör unvanıyla görev yapmıştır. 1920, 1924, 1931 yıllarında Amerika'da, 1932'de Londra'da ileri düzey dersler veren ünlü kemancı, bütün ülkelerde ilgi gören keman metotları hazırlamış, ayrıca keman için parçalar bestelemiştir. Öğrencileri arasında Jan Kubelik, Erica Morini, Efrem Zimbalist ve Karl Berger gibi tanınmış keman sanatçıları vardır.

Macar keman sanatçısı ve eğitimcisi Karl Berger (1894-1947), dokuz yaşında kemana başlamıştır. Viyana Üniversitesi'nde sürdürdüğü tıp öğrenimini yarıda bırakarak 1911'de Viyana Müzik Akademisine giren sanatçı, Sevcik'in öğrencisi olarak 1914'te akademiyi bitirmiştir. İlk konserlerini İsviçre, Avusturya ve Macaristan'da veren Berger, 1918'de sarayın daveti üzerine İstanbul'a gelerek altı konser sunduktan sonra ülkesine dönmüştür. Birkaç ay sonra İstanbul'dan "Saray müzik öğretmenliği" için aldığı öneriyi kabul ederek İstanbul'a yerleşmiş, keman öğretmeni olarak kentin müzik yaşamına 28 yıl katkıda bulunmuştur. Şakir Paşa'nın kızı ressam Aliye Hanım ile (Berger) evlenen Karl Berger'in öğrencileri arasından Necdet Remzi Atak, Nadir Nadi, Bülent Tarcan ve Erdoğan Saydam vardır.

Keman sanatçısı ve keman eğitimcimiz Necdet Remzi Atak (1911-72), müziğe küçük yaşta başlamıştır. İstanbul'da Macar kemancı Karl Berger'den dersler alan sanatçımız, ilk konserini 17 Nisan 1920 günü Galatasaray Lisesi salonunda ablası Ferhunde Remzi (Erkin)'nin piyano eşliğinde vermiştir. Programda, Beethoven'in fa majör sonatı, Viotti'nin keman konçertosu, Paganini'nin "Cadıların Dansı" gibi eserler yer alıyordu. 1926 yılında ikilinin verdikleri bir konserden sonra Atatürk'ün "Türk'ün sanat meşalesini yakıp medeniyet kavgasını daha bacak kadar çocukken en düşman muhit içinde yaşatmasını bilen bu çocuklara, lütfen ayağa kalkmasını bilelim, efendiler…" dediği bilinmektedir. 1928 yılında Almanya'ya giderek öğrenimini Hans Bassermann'ın öğrencisi olarak tamamlayan Necdet Remzi Atak, 1931'de yurda döndükten sonra, Musiki Muallim Mektebi'nde ve 1936'dan başlayarak Atatürk'ün kurduğu Ankara Devlet Konservatuarı'nda sürdürmüş, 41 yıl boyunca yeni kemancı kuşaklar yetiştirmiştir. (Müzik Ansiklopedisi, 2006).

Viyola sanatçısı Çetin Aydar, Necdet Remzi Atak'ın önemine dikkat çekmiştir. Kişisel Internet sitesinde biyografisine yer verdiği Atak'ın katkılarını "Türk Yaylı Çalgı Okulu kurma konusunda bu kadar çaba harcamış, 3 kuşak keman ve viyola öğrencisi yetiştirmiş, "Atatürk Müzik Devrimlerini" yurt sathına yaymak için elinden geleni yapmış bir kemancının unutulmasına izin vermemektir." diyerek değerlendirmektedir.[2] Aynı kaynakta viyola sanatçısı Ruşen Güneş de hocası olan

[2] http://www.cetinaydar.com/index.php?cid=13

Atak'ın Macar keman pedagogu Karl Berger'in öğrencisi olarak eğitimine başladıktan sonra Leipzig'de eğitimini sürdürdüğünü, yurda döndükten sonra ise Atatürk'ün emriyle Ankara Musiki Mektebi'nde hocalığa başladığını ve 1936 yılında Devlet Konservatuvarı'nın kurulmasından ölümüne dek, yaklaşık beş kuşak kemancı, viyolacı ve müzik öğretmeni yetiştirdiğini, dile getirmektedir.

Musiki Muallim Mektebinin kuruluşundan iki yıl sonra öğretim kadrosunda iyileştirme yapılması amacıyla alınan karar sonucunda yurt dışından keman öğretimi adına gelen en önemli isimlerden biri de Macar keman virtuozu Lico Amar'dır. Amar 1938'de Türkiye'ye gelmiş ve 1957 yılına kadar kalarak uzun bir dönem keman eğitiminde önemli rol oynamıştır. Yine bu dönemler keman eğitimi adına gelen ve keman eğitimciliklerinden yararlanılan diğer yabancı kemancılardan bazıları da Eva Franke Klein, Bernhard Klein ve Weis Peter'dir.

> 1935'ten sonra Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümünde görev yapan Cezmi Erinç de, Paris'te Flesch okulunda öğrenci olmasıyla Flesch ekolünü Türkiye'ye taşıyan önemli bir isim olarak izlenmektedir. Yukarıda adı geçen birinci kuşak keman eğitimcileri müzik öğretmeni yetiştirmede keman eğitiminde uzun yıllar görev alan pek çok keman öğretim elemanı yetiştirmişlerdir. Bunlardan bazıları; Necdet Remzi Atak, Oktay Dalaysel, Ulvi Yücelen, Fehamettin Özgüç, İlhan Özsoy, Faruk Güvenç, Haluk Onarır, Fethi Kopuz, Hasan Hüseyin Akbulut, Edip Günay, Ömer Can, Ali Uçan, Sadettin Ünal'dır. (Tebiş, 2002)

Sözü edilen Türk keman eğitimcilerinin yanında ulusal ve uluslar arası düzeyde isim yapmış olan Türk keman sanatçıların da varlığı hatırlanabilir. 9 yaşındaki ilk konserinde Mozart'ın 5 ve Viotti'nin 22 numaralı keman konçertolarını seslendiren Suna Kan özel yasa uyarınca Paris'e gönderildi. 1952'de Paris Ulusal Konservatuarı'nı birincilikle bitirdikten sonra çeşitli uluslar arası ödüller kazandı. Yurda döndükten sonra CRR solistliğine atanan sanatçının yurtiçinde ve yurtdışında Türk müzik kültürünün önemli bir temsilcisi olarak çalışmalarını sürdürmektedir. İlk konserini 10 yaşında veren Ayla Erduran, 1951'de Paris Ulusal Konservatuarı'nı birincilikle bitirdikten sonra Julliard ve Curtis müzik okullarında Galamian ve Francescatti ile çalışmalarını sürdürdü. Jacques Thibaud ve David Oistrakh gibi ustalarla çalışan, Henry Szernyg, Van Cliburn, Guy Fallot, Roger Aubert, Yehudi Menuhin gibi sanatçılarla aynı sahneyi paylaşan Erduran uluslar arası düzeyde birçok ödüle sahiptir. (Say, 2006; İlyasoğlu, 2002).

Tüm bu bilgilerin ışığında Türkiye'de bir keman ekolünün oluştuğu söylenebilir. Ekoller ile ilgili yapılmış ilk ve tek bilimsel araştırma olarak Ezgi Gönlüm'ün "Keman Ekolleri" adlı çalışması akla gelmektedir. (Gönlüm, 1993). 1826 yılından bu yana Türk müzik yaşantısına kurumsal olarak girmiş ve giderek kök salmış olan çoksesli çağdaş Türk müziğinde, bazı figürler ön plana çıkmaktadır. Yaptıkları doğrudan ya da dolaylı katkılarıyla Türk müzik yaşantısına yön vermiş olan Türk müzikçilerinin izleri bugün çeşitli bilimsel çalışmalarla raporlanmaktadır.

Cihat Aşkın, içinde bulunulan dönemde çeşitli kaynaklarca uluslararası Türk keman sanatçısı olarak tanıtılagelmektedir. Sanatsal etkinliklerde keman solisti olarak görev yapan, yürüttüğü CAKA isimli proje ve profesör olarak akademisyenlik görevinde bulunduğu İTÜ Türk Müziği Konservatuvarı ve yöneticiliğini sürdürdüğü MİAM lisansüstü eğitim programı ile eğitsel kimliği de ön plana çıkan Cihat Aşkın, sanatçı-eğitimci-akademisyen kimliği ile çok yönlü bir model olarak dikkat çekmektedir.

CİHAT AŞKIN

ÖZGEÇMİŞ

Günümüzün önde gelen keman virtüozlarından ve Türk Keman Okulu'nun uluslararası temsilcilerinden Cihat Aşkın, son yıllarda kazandığı haklı ve sağlam ün ile kuşağının önde gelen sanatçılarından biri olarak adını duyurmaktadır. Uluslararası alanda Amerika, Asya, Avrupa ve Afrika'nın bir çok yerinde konserler ve resitaller veren, radyo, TV ve CD kayıtları gerçekleştiren, kemancılığının yanı sıra, kuruculuğunu yaptığı İstanbul Oda Orkestrası ve Filarmonia İstanbul orkestralarının da yöneticiliğini yapmış olan Aşkın, birçok başarılı projeye imza atmış ve kendi adını verdiği Cihat Aşkın ve Küçük Arkadaşları (CAKA) projesi ile Türkiye'nin her yerinden topladığı öğrencilerin gelişimlerinde büyük rol oynamıştır.

Müzik İleri Araştırmalar Merkezi'nin (MIAM) kurucularından ve yöneticilerinden biri olan Aşkın akademik alanda görev yaptığı İTÜ ve Türk Müziği Devlet Konservatuarı çatısı altında sanatsal faaliyetlerini sürdürmektedir. Türkiye,

Bulgaristan, Polonya, İsrail ve İsviçre gibi ülkelerde çeşitli yarışmalarda jüri üyesi olarak bulunmuştur. 1999 yılından beri İsrail, Keshet Eilon keman ustalık sınıflarında fakülte üyesi olarak görev yapmaktadır.

Dünyanın dört bir yanında festival ve konserlere katılmış, Cobos, Dmitriev, Yoel Levi, Shlomo Mintz ve Ida Haendel gibi müzisyenlerle konserler vermiş olan Aşkın, İstanbul'da doğmuş ve Prof. Ayhan Turan'ın sınıfından mezun olarak gittiği Londra, Kraliyet Müzik Koleji'nde Rodney Friend ve City University'de Yfrah Neaman ile çalışmıştır. Ruggierro Ricci ve Dorothy Delay gibi ustalardan kısa süreli faydalanmış olan Aşkın aynı zamanda Master ve Doktora çalışmalarını yürüterek yurda dönmüş ve 1998 de İTÜ'den Doçent ünvanını, 2006 da ise Profesör unvanını kazanmıştır.

Keman sanatçılığının yanı sıra beste çalışmalarına da ağırlık veren Aşkın, keman ve değişik çalgılar için besteler, keman için düzenlemeler ve film müzikleri alanında da önemli çalışmalar yapmıştır. Aşkın Ensemble'ın kurucusu ve yöneticisi olarak yaptığı çalışmalar kendisini bu alanda da önemli bir konuma getirmiştir.

Kalan Müzik sanatçısı olarak Çağdaş Türk Keman yapıtlarının CD çalışmalarını yürüten sanatçıya Yalçın Tura, Ertuğrul Oğuz Fırat, Arda Agoşyan ve Oğuzhan Balcı keman konçertolarını ithaf etmişlerdir. Aşkın aynı zamanda Warner Classics ve CPO gibi firmalar içinde CD ler doldurmuştur. Akses ve Erkin gibi bestecilerimizin konçertolarının ilk CD lerini yapan sanatçı, dünya keman literatüründe bir ilk olan Kreutzer 42 Etüd albümünüde 2006 yılında yayınlamıştır. Menuhin ve Flesch yarışmalarında çeşitli ödüller kazanan sanatçının birçok ödülü vardır ve en son 2002 yılında Roma'da Foyer des Artistes ödülünü kazanmıştır. Sanatçı konserlerinde Jean-Baptiste Vuillaume (1846) keman ile çalmaktadır.

Görev yaptığı eğitim kurumları

İTÜ Türk Müziği Devlet Konservatuvarı

MİAM (Müzik İleri Araştırmalar Merkezi)

Yurtiçi ve yurtdışında eğitimci olarak katıldığı işlik ve ustalık sınıfları(Masterclass)

İsrail Keshat-Eilon (1990'dan beri her yıl)

CAKA Asos-Ayvacık (2007)

CAKA Sapanca (2008)

CAKA Ordu (2008)

Yurtiçi ve Yurtdışında Jürisinde Yer Aldığı Yarışmalar

Mersin-Gülden Turalı Ulusal Keman Yarışması 2005

Tel Aviv Uluslararası Müzik Yarışması 2005

Bulgaristan Nedyalka Simeonava Uluslararası Keman Yarışması 2002

Sion Uluslararası Keman Yarışmaı 2007

Polonya Torun Uluslararası Keman Yarışması 2007

Katıldığı festivaller

İstanbul

Ankara

İzmir

Mersin

Bursa

Bodrum

Sofya

Budapeşte

Brüksel

Tunus

Leicester

Kazandığı ödüller

İTÜ Başarı ödülü(1984)

İstanbul Filarmoni Derneği Ödülü(1985)

Yehudi Menuhin Keman Yrışması "En İyi Bartok Yorumcusu Ödülü"(1987)

Percy Coates (1990 Londra)

Leonard Hirsch Ödülü(1990),

İki defa Isolde Menges Ödülü(1990-1991)

Kathleen Long Oda Müziği Ödülü(1990)

Carl Flesh Keman yarışması "Olağanüstü Liyakat" Ödülü (1990)

"Foyer des Artistes" (2002, Roma)

Besteleri

Op.1 Eski Bir Nisan Şarkısı

Op.2 Salacak Şarkısı

Op.3 Buselik Saz Semaisi

Op.4 Yeni Bir Nisan Şarkısı

Op.5 Dede Efendi'nin 'Yine Bir Gülnihal' Teması Üzerine Çeşitlemeler

Op6. Solo Keman için 'Ankara'nın Taşına Bak' Türküsü Üzerine Çeşitlemeler

Op7. 'Babamı Hırsızlar Çaldı' Kısa Metrajlı Film Müziği

Op8. 'Güneşe Yolculuk' Kısa Metrajlı Film Müziği

Op.9 'Kumların Örttüğü Yollar' Ladino Şiirleri Üzerine 11 Şarkı

Op.10 Kocatepe Süiti

Op.11 "Yiddish" Fantezi

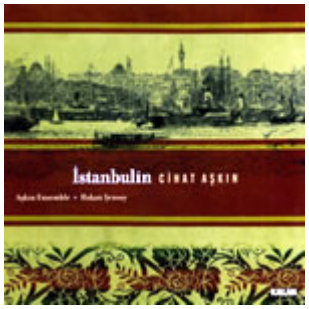
Düzenlemeleri

Andel, Necip Celal	*Tango, Ozleyiş*
Anonim	*Ermeni Halk Havası*
Anonim	*Azerbaycan Halk Şarkısı (Kız Belin İncedir İnce)*
Anonim	*Azerbaycan Halk Havası (Elmas)*
Anonim	*Azerbaycan Halk Havası (Nazbarı)*
Anonim	*Çargâh Oyun Havası*
Anonim	*Ferahi*

Anonim	*Gurbet*
Anonim	*Heyamo*
Anonim	*Hicaz Mandıra*
Anonim	*Hicaz Sirto*
Anonim	*İstanbul Kasap Havası*
Anonim	*İzmir Kasabiko*
Anonim	*Karşılama*
Anonim	*Kurtuluş Kasap Havası*
Anonim	*Sarı Gelin*
Anonim	*Selanik Türküsü*
Anonim	*Sultaniyegah Sirto, derleyen Sadi Işılay*
Anonim	*Tsigana*
Anonim	*Yayla Havası*
Arca, Mehmet Zati	*Kavak Marşı*
Arman, Halit Recep	*Trakya Marşı*
Avedisyan, Hacadur	*Melodi*
Beken, Münir Nurettin	*Für Allen*
Beken, Münir Nurettin	*Dev Masalı*
Beken, Münir Nurettin	*Kanto*
Bükey, Metin	*Baba, Film Müziği*
Dede Efendi	*Sultaniyegah Ağır Semai*
Dinicu, Grigoras	*Hora Martisorului*
Fersan, Refik	*Acemkurdi Şarkı*
Göçmen, Musa	*Ağıt 1 & 2*
Kemani Kevser Hanım	*Nihavend Longa*
Kemani Sebuh Ağa	*Kürdîlihicazkâr Longa*

Poyraz, Nuri Halil	*Hicazkar Sirto*
Rachmaninov, Sergei	*Vocaliz*
Rafet Bey, Miralay	*Amalimiz Efkarımız*
Santuri Edhem Efendi	*Şehnaz Longa*
Saz, Leyla	*Neşide-i Zafer Marşı*
Selimi, Ali	*Ayrılık*
Tanburi Cemil Bey	*Çeçen Kızı*
Tanburi Cemil Bey	*Nikriz Longa*
Tchaikovsky, Piyotr Ilyitch	*Romans*
Theodorakis, Mikis	*Aprilimu*
Tura, Yalçın	*Umutsuz*

Albüm Çalışmaları

İstanbulin
(Kalan Müzik, 2007)

Kreutzer 42 Etüt
(Kalan Müzik, 2006)

Umutsuz
(Kalan Müzik, 2004)

Invitation to the Seraglio
(Warner Classics, 2004)

Boğaziçi Mehtaplarında Sultan Portreleri
(Kalan Müzik, 2004)

Ege'nin Türküsü
(Kalan Müzik, 2001)

Necil Kazım Akses
Keman Konçertosu (CPO, 2001)

Minyatürler
(Kalan Müzik, 1998)

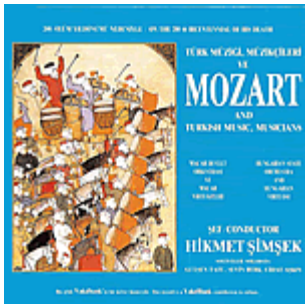
Ulvi Cemal Erkin
Keman Konçertosu (1998)

"Octachord"
Virtuoso Duos
(Meridian Records, 1996)

Bach İkili Konçerto
(UPR, 1994)

Türk Müziği, Müzikçileri ve Mozart
(Hungaroton 1991)

Diskografi

Akses, Necil Kazım	*Keman Konçertosu, Rengim Gökmen (şef), Radio-Philharmonie Hannover des NDR, CPO, 2001, 999 799-2*
Andel, Necip Celal	*Tango, Özleyiş, düz. Aşkın, Mehru Ensari (piyanist) Kalan,1998, 090*
Anonim	*Ermeni Halk Havası, düz. Aşkın, MIAM Ensemble, Kalan, 2004,315*
Anonim	*Azerbaycan Halk Şarkısı (Kız Belin İncedir İnce) düz. Aşkın, Mehru Ensari (piyanist) Kalan,1998, 090*
Anonim	*Azerbaycan Halk Havası Elmas, düz. Aşkın, Hakan Şensoy (şef) İstanbul Oda Orkestrası, Kalan, 2004,315*
Anonim	*Azerbaycan Halk Havası –Nazbarı-düz. Aşkın, Çağatay Akyol (arp), Kalan,2004,315*
Anonim	*Çargah Oyun Havası, düz. Aşkın, Aşkın Ensemble, Kalan, 2007*
Anonim	*Ferahi, düz. Aşkın, Pal-Yarden (ses) Ege Ensemble, Kalan, 2001, 223*
Anonim	*Gurbet, düz. Aşkın, Ege Ensemble, Kalan, 2001, 223*
Anonim	*Heyamo, düz. Aşkın, Mehru Ensari (piyanist) Kalan,1998, 090*

Anonim	*Hicaz Mandra, düz. Aşkın, Aşkın Ensemble Kalan, 2007*
Anonim	*Hicaz Sirto, düz. Aşkın, Aşkın Ensemble Kalan, 2007*
Anonim	*İstanbul Kasap Havası, düz. Aşkın, Aşkın Ensemble Kalan, 2007*
Anonim	*İzmir Kasabiko, düz. Aşkın, Ege Ensemble, Kalan, 2001, 223*
Anonim	*Karşılama, düz. Aşkın, Ege Ensemble, Kalan, 2001, 223*
Anonim	*Kurtuluş Kasap Havası, düz. Aşkın, Aşkın Ensemble Kalan, 2007*
Anonim	*Sarı Gelin (The Blonde Bride) (düz. Aşkın), Mehru Ensari (piyanist) Kalan,1998, 090*
Anonim	*Selanik Türküsü, Erkan Oğur, perdesiz gitar, Kalan, 2001, 223*
Anonim	*Sultanîyegâh Sirto, derleyen Sadi Işılay, düz. Aşkın, Aşkın Ensemble Kalan, 2007*
Anonim	*Tsigana, düz. Aşkın, Ege Ensemble, Kalan, 2001, 223*
Anonim	*Yayla Havası, düz. Aşkın, Ege Ensemble, Kalan, 2001, 223*
Aquiar, Ernani	*Keman ve Çello için düet, Tania Lisboa (çellist) Meridian , 1996 CDE 84321*
Aracı, Emre	*Keman Konçertosu Op.7, Aracı (şef) Prag Senfoni Oda Orkestrası, Kalan, 2004,303*
Arca, Mehmet Zati	*Kavak Marşı, düz. Aşkın, Mehru Ensari (piyanist) Kalan,1998, 090*
Arman, Halit Recep	*Trakya Marşı, düz. Aşkın, Mehru Ensari (piyanist) Kalan,1998, 090*
Aşkın, Cihat	*Buselik Saz Semai (Semai in Buselik Mode) Op.3, Mehru Ensari (piyanist) Kalan,1998, 090* *Eski Bir Nisan Şarkısı (The old April Melody) Op.1, Mehru Ensari (piyanist) Kalan,1998, 090* *Salacak Şarkısı (The Songs of Salacak) op.2, Mehru Ensari (piyanist) Kalan,1998, 090* *Yeni Bir Nisan Şarkısı (The new April Melody) Op.4,Mehru Ensari (piyanist) Kalan,1998, 090*
Avedisyan, Hacadur	*Melodi, düz.Aşkın, Çağatay Akyol (arp), Kalan, 2004, 315*
Bach, Johann Sebastian	*Re minör İkili Konçerto, Suna Kan, Cihat Aşkın, Gürer Aykal, Ankara Oda Orkestrası, UPR Classics, UPR 94004*
Beken, Münir Nurettin	*Für Allen (düz. Aşkın), Mehru Ensari (piyanist) Kalan,1998, 090,* *Dev Masalı (The tale of the Giant) (düz. Aşkın), Mehru Ensari (piyanist) Kalan,1998, 090* *Kanto (düz. Aşkın), Mehru Ensari (piyanist) Kalan,1998, 090*
Berio, Luciano	*Ermeni Halk Şarkısı, MIAM Ensemble, Kalan, 2004,315*
Bükey, Metin	*Baba, Film Müziği, düz. Aşkın, Hakan Şensoy (şef) İstanbul Oda Orkestrası, Kalan, 2004,315*
Dede Efendi	*Sultanîyegâh Ağır Semai, düz. Aşkın, Hakan Şensoy (şef)*

	İstanbul Oda Orkestrası, Kalan, 2004,315
Dinicu, Grigoras	*Hora Martisorului, düz. Aşkın, Aşkın Ensemble, Kalan, 2007*
Erkin, Ulvi Cemal	*Keman Konçertosu, Rengim Gökmen (şef), İzmir Devlet Senfoni Orkestrası, BD 9802, 1998* *İmprovizasyon, Ninni ve Zeybek, Mehru Ensari (piyanist) Kalan, 2001, 223*
Fersan, Refik	*Acemkürdi Şarkı (Şarkısı in Acemkürdi Mode) düz. Aşkın, Hakan Şensoy (şef), İstanbul Oda Orkestrası, Kalan, 2004,315*
Gliere, Reinhold	*Keman ve Çello için 8 Düet, Tania Lisboa (çellist) Meridian , 1996 CDE 84321*
Göçmen, Musa	*Ağıt 1 & 2 düz. Aşkın, Mehru Ensari (piyanist) Kalan,1998, 090*
Haendel, Georg Friedrich	*Passacaglia (düz. Halvorsen), Tania Lisboa (çellist) Meridian, 1996 CDE 84321*
Honegger, Arthur	*Keman ve Çello için Sonat,Tania Lisboa (çellist) Meridian , 1996 CDE 84321*
Kodaly, Zoltan	*Keman ve Çello için Düet Op.7, Tania Lisboa (çellist) Meridian, 1996 CDE 84321*
Kemani Kevser Hanım	*Nihavend Longa, düz. Aşkın, Aşkın Ensemble, Kalan, 2007*
Kemani Sebuh Ağa	*Kürdîlihicazkâr Longa, düz. Aşkın, Aşkın Ensemble, Kalan, 2007*
Kreutzer, Rodolphe	*42 Etüd, Kalan Müzik, 2006, 377*
Mussorsgki, Modest	*On the southern shore of Crimea, düz. Orga, Aracı (şef) Londra Akademisi Osmanlı Saray Müziği, Warner Classics, 2004, 2564 61472–2*
Mozart, Wolfgang Amadeus	*Keman Konçertosu No.5 in A, K.519,Hikmet Şimşek(şef), Hungarian Virtuosi (1989), Hungaroton, SLPD 31448–49*
Poyraz, Nuri Halil	*Hicazkâr Sirto, düz. Aşkın, Aşkın Ensemble, Kalan, 2007*
Rachmaninov, Sergei	*Vocaliz, düz. Aşkın, Hakan Şensoy (şef) Istanbul Oda Orkestrası, Kalan, 2004,315*
Rafet Bey, Miralay	*Amalimiz Efkârımız, düz. Aşkın, Mehru Ensari (piyanist) Kalan,1998, 090*
Rıfat Bey,	*Priere pour Sultan Murad V, Aracı (şef) Londra Akademisi Osmanlı Saray Müziği, Warner Classics, 2004, 2564 61472-2*
Rüstemov, Seyid	*Oku Tar, Akif Sadıkov (tar), İlyas Mirzayef (piyano), Kalan, 2004,315*
Santuri Edhem Efendi	*Şehnaz Longa, düz. Aşkın, Aşkın Ensemble, Kalan, 2007*
Saz, Leyla	*Neşide-i Zafer (The joy of victory) düz. Aşkın, Mehru Ensari (piyanist) Kalan,1998, 090*
Selimi, Ali	*Ayrılık, düz. Aşkın, Mehru Ensari (piyanist) Kalan,1998, 090*
Tanburi Cemil Bey	*Çeçen Kızı , düz. Aşkın, Aşkın Ensemble , Kalan, 2007* *Nikriz Longa, düz. Aşkın, Aşkın Ensemble , Kalan, 2007*
Tchaikovsky, Piyotr Ilyitch	*Romans, düz. Aşkın, Hakan Sensoy (şef) Istanbul Oda Orkestrası, Kalan, 2004,315*

Theodorakis, Mikis	*Aprilimu, düz. Aşkın, Ege Ensemble, Kalan, 2001, 223* *Keman ve Piyano için Sonat, Mehru Ensari (piyanist) Kalan, 2001, 223*
Tura, Yalçın	*Umutsuz (The desperate),düz.Aşkın, ITU MIAM Oda Orkestrası, Kalan, 2004,315*

Adına ithaf edilen ve ilk seslendirilişini yaptığı eserler

Ertuğrul Oğuz Fırat	*Keman Konçertosu*	
Yalçın Tura	*Keman Konçerto*	*Bilkent Senfoni Orkestrası 1995*
Oğuzhan Balcı	*Keman Konçertosu Orkestrası2007*	*İstanbul Devlet Senfoni*
Arda Agoşyan	*Keman Konçertosu 2006*	*İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası*
Herman Özkalfayan	*Tristezza Profondo*	*2000*
Meliha Doğuduyal	*Bis*	

Solist olarak yer aldığı orkestralar

Cumhurbaşkanlığı Devlet Senfoni Orkestrası

Bilkent Senfoni Orkestrası

İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası

İzmir Devlet Senfoni Orkestrası

Bursa Devlet Senfoni Orkestrası

CRR Senfoni Orkestrası

Sofya Filarmoni Orkestrası

Lozan Oda Orkestrası

Duesseldorf Filarmoni Orkestrası

Ukrayna National Filarmoni Orkestrası

Hannover NDR Senfoni Orkestrası

1.1. Problem

Çağdaş Türk müzik hareketinde Türk keman sanatı kapsamında Cihat Aşkın, alanına anlamlı katkı sağlayan bir figür olarak dikkat çekmektedir. Buna göre bu araştırmanın problem cümlesi "Cihat Aşkın'ın Türk müzik kültürüne katkıları nelerdir?" şeklinde belirlenmiştir.

Bu problem cümlesini aydınlatmak için şu alt problemlere yanıt aranmıştır:

1. Varlığından söz edilebilecek bir Türk Keman Ekolü oluşmuş mudur?

2. Türkiye'de keman eğitimi ve keman müziği hangi düzeydedir?

3. Cihat Aşkın'ın '42 Kreutzer Etüdü' başlıklı 2 CD'den oluşan kayıt çalışmasının sanatsal ve eğitsel katkıları nelerdir?

4. Cihat Aşkın'ın CAKA projesinin Türk müzik eğitimi ve kültürüne katkıları nelerdir?

5. Cihat Aşkın'ın Borusan Filarmoni ve İstanbul Oda orkestraları gibi oluşumlara katkıları nelerdir?

6. Cihat Aşkın'ın MİAM çalışmaları ile sağladığı katkılar nelerdir?

7. Cihat Aşkın'ın yaptığı albüm çalışmaları ile sağladığı katkılar nelerdir?

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırma, yazılı medya ortamlarında çıkan haberlerden elde edilen veriler ile yapılan görüşmelerden elde edilen verilerin yorumlanmasıyla, Cihat Aşkın'ın Türk müzik kültürüne katkılarını saptamayı amaçlamaktadır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Keman müziği ve keman eğitimi ile ilgili yapılan bilimsel çalışmalara bakıldığında nicelik bağlamında oldukça az sayıda araştırma göze çarpmaktadır. Türk keman ekolü ile ilgili bir adet çalışma olması, Türk keman ekolünün derinliğinin belirlenmesi açısından sınırlı bir görüntü sergilemektedir. Cihat Aşkın'ın da Türk

keman ekolünde değerli bir yeri olduğu ve çalışmalarının incelenmesinin alana katkı sağlayacağı düşünülmüştür.

Buna göre, araştırmanın, Türk müzik kültürü ve Türk keman ekolü ile ilgili bundan sonra yapılacak araştırmalara katkı sağlaması; Türk keman ekolü ile ilgili görüşlere farklı bir boyut katması ve Türk müzik kültüründe sanatsal yaşantısı, eğitimci ve sanatçı kişiliğiyle Cihat Aşkın'ın bir model olarak vurgulanması gibi unsurlarıyla önem taşıdığı belirtilebilir.

1.4. Sayıltılar

Bu araştırmanın sayıtlıları aşağıdaki gibidir.

Belirlenmiş olan araştırma yöntemleri, veri toplamada ve yorumlamada etkili olacaktır.

Araştırma verileri, gerçeği yansıtmaktadır.

Araştırmada seçilen örneklem, evreni yansıtmaktadır.

Görüşmelerde, görüşülen kişiler sorulara samimi yanıt vermişlerdir.

1.5. Sınırlılıklar

Araştırma, Cihat Aşkın'ın 2008 Haziran ayına kadar gerçekleştirdiği etkinlikler ile sınırlandırılmıştır.

Araştırma, alt problemlerdeki sorulara aranan cevaplar ile sınırlandırılmıştır.

Araştırma bulguları, yazılı medyada çıkan gazete, dergi ve Internet ortamında yayımlanmış olan haberlerin taranması ve yapılan görüşmelerden elde edilen verilerin değerlendirilmesi ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Ekol: Bir bilim ve sanat kolunda ayrı nitelik ve özellikleri bulunan yöntem veya akım, okul (Türk Dil Kurumu Çevrimiçi Sözlük)

1.7. Yöntem

1.7.1. Araştırma Modeli

Araştırma modeli, Cihat Aşkın'ın Türk müzik kültürüne katkılarını belirlemek üzere alan araştırmaya dayalı olarak örnek olay incelemesi yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Alan araştırma yöntemleri, sosyal bilimler alanında ağırlıklı olarak kullanılan bir modeldir. "Örnek olay incelemesi yöntemi, alan araştırmalarının bir türü olup, başlıca özelliği bir tek olayı, bir işletmeyi, bir örgütü, hatta insanı veya ülkeyi ele alarak ayrıntılı şekilde incelemektir (Arıkan, 2000)." Bu araştırmada da Cihat Aşkın bir kişi olarak ayrıntılı şekilde incelenecektir.

1.7.2. Verilerin Toplanması ve Yorumlanması

Bu araştırmada yararlanılacak verileri belge niteliği taşıyan Cihat Aşkın hakkında çıkan yazılı medya ve Internet ortamında yayımlanan haberler ve Cihat Aşkın'ın çalışmalarını izlemiş eğitimci ve sanatçıların görüşleri oluşturmaktadır.

Haberlerinin seçiminde 185 haberden oluşan evreni temsil ettiği düşünülen 30 haber örneklem olarak belirlenmiştir. 1983 ve 2008 yılları arasında dağılım gösteren haberlerden benzer içerikte olanları temsilen seçilenler, örneklemi oluşturmuştur.

Görüşmecilere yöneltilen sorular, yapılandırılmış (structured) görüşme yöntemi kullanılarak hazırlanmıştır (Kaptan, 1995).

Yorumlanma aşamasında Cihat Aşkın'ın katkılarının belirlenerek ortaya koyulması amaçlanmıştır.

2. BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, keman sanatçıları ve eğitimcileriyle yapılan görüşmelerden ve gazete, dergi gibi süreli yayınlardan elde edilen bulgular sunulacak ve yorumlanacaktır.

2.1. Türk Keman Ekolü İle İlgili Verilerin Yorumlanması

2.1.1. Türk Keman Ekolü ile İlgili Görüşlerin Yorumlanması

2.1.1.1. Türk Keman Ekolü ile İlgili Cihat Aşkın'ın Görüşleri

Cihat Aşkın, Türk keman ekolünün oluştuğunu ancak iyi işleyen bir tanıtım mekanizmasının olmadığını vurgulamaktadır. O'na göre dünya çapında hocalık yapan, orkestralarda çalan, solo konserler veren, solist olarak kariyer yapan, yarışmalarda ödül alan Türk kemancıların varlığı Türk keman ekolünün oluştuğunun en büyük göstergesidir. Bununla birlikte Aşkın, bu sanatçıları Türkiye'de ve yurt dışında destekleyecek ve tanıtacak mekanizmaların oluşması gerektiğini vurgulamaktadır.

2.1.1.2. Türk Keman Ekolü İle İlgili Hakan Şensoy'un Görüşleri

Hakan Şensoy ise "ekol" kavramını ele alırken standartları vurgulayarak Rus keman ekolünün yahut Fransız keman ekolünün kendi içinde ortak değerler oluşturduğunu ancak bu anlamda bir Türk keman ekolü oluşum sürecinin henüz tamamlanmadığını söylemiştir. Mersin Devlet Konservatuvarı hocalarının, İyicil'lerin, Bilkent Konservatuvarı hocalarının ekol yaratma sürecinde iyi işler yaptıklarını vurgularken, genel bir Türk ekolü yaratmak yerine daha spesifik olarak kendi ekollerini yaratma sürecinde olduklarını düşünmektedir.

2.1.1.3. Türk Keman Ekolü ile İlgili Cansevil Tebiş'in Görüşleri

Cansevil Tebiş ise Türk keman ekolünü Avrupa'da eğitim alan ilk kemancımız olarak dile getirdiği Osman Zeki Üngör'e ve yurda döndükten sonra yetiştirdiği öğrencilerine dayandırmıştır. Beşiktaş Askeri Rüştiyesini bitirdikten sonra Musika-i Hümayuna giren Osman Zeki Üngör, Avrupa'ya konser amacıyla defalarca gitmiştir. Osman Zeki Bey'in 1924'te henüz 14 yaşında iken devlet bursuyla Paris'e eğitim almak

üzere gönderilen oğlu Ekrem Zeki (Ün) de bu kapsamda hatırlanabilir. Atatürk'ün, memleketin henüz işgal altında olduğu bir dönemde Galatasaray Kolejinde verdikleri konser üzerine "Türk'ün sanat meşalesini yakıp, medeniyet kavgasını daha bacak kadar çocukken, en düşman bir muhit içinde yürütmesini becerebilen bu çocuklara lütfen, ayağa kalkmasını da biz bilelim, efendiler!" sözleriyle onurlandırdığı Necdet Remzi Atak da değerli katkılarıyla anımsanabilir. Buna karşın, Hakan Şensoy gibi Cansevil Tebiş de henüz belli bir standarda ulaşmış bir keman ekolünün henüz oluşum aşamasında olduğunu vurgulamaktadır.

2.1.1.4. Türk Keman Ekolü ile İlgili Selim Giray'ın Görüşleri

Selim Giray ise Türkiye'de belli başlı keman eğitimcilerinden, solistlerden ve bunların katkılarından bahsedilebileceğini, ancak ekol denebilecek kadar köklü bir sürecin yaşanmadığı yönünde görüş bildirmektedir.

2.1.2. Türk Keman Ekolü ile İlgili Haberlerin Yorumlanması

2.1.2.1. Yıldız Parkı'na bir de "müzik köşesi" açıldı

Yıldız Parkı'na bir de "müzik köşesi" açıldı

Turing Kurumu'nun Yıldız Parkı'nda yaptırdığı müzik köşesi açıldı. Malta Köşkü yolu üzerinde yüksek ağaçlar, altında çevresi yeşillendirilen bir alana oturtulan tarihi görünümlü kameriyede yapılacak müzik şölenleri gençlere yönelik olacak. Kurum Genel Müdürü Çelik Gülersoy, "Müzik köşesinin iki amacı olduğunu" belirterek şöyle dedi: "Amacın birincisi gençlerimizin klasik Batı Müziği alanında eriştikleri düzeyi tanıtmak, nice yetenekli gençlerde müzik hevesi uyandırmak, ikincisi de aynı alanda yapılan olumsuz müdahalelere, Yıldız'ın özelliğini bozan örneklere doğruyu göstermektir." Yaklaşık 1.5 ayda tamamlanan ve 1 milyon liraya mal olan "Müzik Köşkü"nde ilk konserlerini veren Cihat Aşkın, Hakan Şensoy ve Zeynep Yılmaz'dan oluşan İTÜ üçlüsü, hocaları Ayhan Turan tarafından geleceğin biyonik kemancıları diye nitelendirildiler ve ilk konserlerini basın ve halka verdiler.

Haber 1.'de, Yıldız Parkı'nda batı müziğiyle uğraşan gençlerin eriştikleri düzeyi tanıtmak ve gençlerde müzik hevesi uyandırmak amacıyla yapılmış müzik köşesinin açılışı ile ilgili haber görülmektedir. Ayhan Turan'ın öğrencileri olan Cihat Aşkın, Hakan Şensoy ve Zeynep Yılmaz'dan oluşan İTÜ üçlüsü, ilk konserlerini bu etkinlikte vererek halka ve basına tanıtılmışlardır. Cihat Aşkın'ın ilk konseri olarak öne çıkan bu

belge, daha ilk konserinde sosyal bir görevle sorumluluk alması anlamında önemli görülmektedir. İlerleyen zamanda benzer sosyal sorumluluk örneklerini profesyonel birikimiyle sergilemeye devam etmektedir.

2.1.2.2. İstanbul'dan, Viyana'dan, Ankara'dan Ses Verenler

müzik

YORUM

İstanbul'dan, Viyana'dan, Ankara'dan ses verenler

Faruk YENER

KEMAN öğretmen ve eğitmeni Ayhan Turan'ın bulup geliştirdiği fizyolojik, fiziksel ve müziksel yöntemlerle keman çalma sanatını duymuş, pek çokları gibi sonuçlarına tanık olamamıştım. 17 yaşındaki Cihat Aşkın, çalgısını omuzlayıp Paganini'nin sekiz 'Kapris'ini, 16 yaşındaki Hakan Şensoy

Haber 2.'de Faruk Yener'in Ayhan Turan'ın keman sınıfı hakkındaki ilk izlenimleri yer almaktadır. Haberde, Cihat Aşkın'ın 17 yaşında Paganini'nin 8 kaprisini, Hakan Şensoy'un 16 yaşında Beethoven'in Fa Majör Romans'ını, Zeynep Yılmaz'ın Lalo'nun İspanyol Senfonisi'nden dört bölümü son derece profesyonel bir yorumla seslendirdikleri sunulmaktadır. Faruk Yener, görülen düzeyin uluslararası yankı getirecek bir gelişme olduğunu dile getirmektedir. Bu belge, Cihat Aşkın'ın keman eğitiminin ilk yıllarından bu yana Türk keman ekolünün temsilciliği gibi bir misyonu üstlendiğini de göstermektedir.

2.1.2.3. Üç Genç Kemancı ve Kuzey Balesi

1985

Üç genç kemancı ve Kuzey Balesi

İTÜ Solistleri adıyla bir araya gelen üç genç kemancı, Zeynep Yılmaz, Hakan Şensoy ve Cihat Aşkın, İzmir'de verdikleri konserle çok başarılı bir eğitimden geçtiklerini kanıtladılar.

ÜNER BİRKAN

"İstanbul Teknik Üniversitesi Solistleri" adıyla bir araya gelen üç genç kemancıyı (**Zeynep Yılmaz, Hakan Şensoy, Cihat Aşkın**), 18 mart akşamı İzmir Devlet Konservatuvarı salonunda dinledim. İTÜ'ye bağlı Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı'nda, Rektör **Prof. Kemal Kafalı**'nın ve öğretmenleri **Ayhan Turan**'ın ilerici, uygar anlayışları ve özel ilgileriyle yetiştiriliyor bu gençler. **Bach**'tan, **Vivaldi**'den **Wieniawski**'ye, **Ysaye**'ye varıncaya kadar, keman edebiyatının temel yapıtlarından pek çoyacağım. Üç gencimizi, öğretmenlerini bir kez daha kutluyorum.

İzmir Fransız Kültür Merkezi, Devlet Opera ve Balesi'yle İzmir Milli Kütüphane Vakfı'nın işbirliğiyle düzenlenen bir program içinde, Fransa'nın önde gelen genç dans topluluklarından "**Ballet du Nord**"un (Kuzey Balesi) 20 mart akşamı Devlet Operası sahnesinde sunduğu gösteri büyük ilgi ve hayranlık uyandırıcı nitelikteydi. Topluluk, 1983 yılında "Opera du Nord"un bir kolu olarak kurulmuş, 1985 ilkbaharında bağımsızlığına, resmi niteliğine kavuşmuş.

Bir mevsim boyu, yalnız

Haber 3'te, Üner Birkan tarafından, İzmir'de verilen bir konserin değerlendirmesi yapılmaktadır. Birkan, "İstanbul Teknik Üniversitesi Solistleri" adıyla bir araya gelen üç genç kemancının, Bach'tan, Vivaldi, Wieniawski, Ysaye'se keman edebiyatının temel eserlerini dağarlarına aldıklarını dile getirmektedir. "Türk Müziği Konservatuarı'nda Bach'ın Vivaldi'nin ne işi var! diye sormayın, çünkü bu gençlerimiz artık şu ya da bu müzik türünün değil; en duru, en soylu ve katıksız anlamıyla müziğin malı olmuşlar" diyen Birkan, "Gördükleri özel eğitimle, o sonu gelmez 'alafranga-alaturka' tartışmasının çıkmazını geride bırakmışlar, hedeflerine azimle sağlam adımlarla yürüyorlar" yorumunu yaparak teknik ayrıntılardan çok, müziğin kendisiyle ilgilendikleri için genç müzisyenlere olumlu duygular beslediği izlenimini yaratmaktadır.

2.1.2.4. Hızır gibi yetişen genç kemancı

Ayla Erduran elini incitince Cihat Aşkın tek provayla çaldı

Hızır gibi yetişen genç kemancı

Son andaki değişiklik üzerine Cihat Aşkın, Saint-Saens'ın yapıtını orkestrayla yaptığı tek provayla hazırlayarak başarıyla yorumladı. Şef Hikmet Şimşek, Beethoven'ın 5. Senfonisi'ni sevgi ve coşkuyla yöneterek İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'ndan olumlu bir sonuç aldı.

Geçen haftanın başında 2 mayıs pazartesi gecesi **Güher** ve **Süher Pekinel** piyano ikilisi, Geyre Vak-

Afrodisyas Kazıları yararına Atatürk Kültür Merkezi'nde bir resital verdi. Biletlerin hayli yüksek fiyatlarını ödeyenlerin aynı zaman-

le Füg'de) yeterince ortaya çıkmamasına yol açtı.

Önemli bir başka konu da ritm. Müziği ayakta tutan nedir? Müziğin belkemiği olan, ritm değil mi? Özellikle barok ve klasik çağ eserlerinde ritmik çatının hiçbir gevşekliğe meydan vermeyen vurgulamalarla bütün orkestra üyeleri tarafından hissedilmesi ve kurulması gerekir.

Programın ikinci yarısında yer alan **Beethoven**'ın Do Minör 5. Senfonisi'nde, orkestranın kendinden daha emin olması, **Bach**'ta bizi sıkıntıya düşüren ritmik korkaklığı yok etti. Hikmet Şimşek'in Beethoven sevgisi dillere destandır. Kendisi anımsar mı bilmem, ama Ankara Devlet Konservatuvarı'na girdiğimiz ilk yıl Beethoven Senfonileri sevmeyi Hikmet Şimşek'ten öğrenmiştik. O yıllarda son sınıf kompozisyon öğrencisi olan Hikmet Şimşek, biz çiçeği burnunda öğrencileri okulun kitaplığına toplar, açıklamalı dinletiler yapardı. Müziğe olan sevgisi ve coşkusunu daima başkalarıyla paylaşmak, büyük kitlelere aktarmak isteyen ve bu amaca yönelik yorulmak bilmez çabalarıyla dinamo görevini sürdüren Hikmet Şimşek, Beethoven'ın 5. Senfonisi'ni de aynı sevgi ve coşkuyla yöneterek İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'ndan olumlu bir sonuç aldı bu konserde.

Haber 4'te İstanbul Devlet Senfoni Orkestrasıyla 6 ve 7 Mayıs 1986'da konser verecek olan kemancı Ayla Erduran elini incitince yerine Cihat Aşkın'ın çağrıldığı bildirilmektedir. Hikmet Şimşek'in yönettiği orkestra ile sadece bir prova yapma olanağı bulan Cihat Aşkın'ın son derece başarılı bir yorum yaptığı dile getirilmiştir. Henüz 18 yaşında olduğu ve kemanda sadece 7 yıllık bir geçmişi olduğu düşünüldüğünde Ayhan Turan'ın hızlı öğretim yönteminin keman eğitiminde başarı sağladığı sonucu ortaya çıkmaktadır.

2.1.2.5. Gençlerin birinci kulvarında

22 yaşındaki kemancı Cihat Aşkın, 1990 sonunun parlayan yıldızıydı

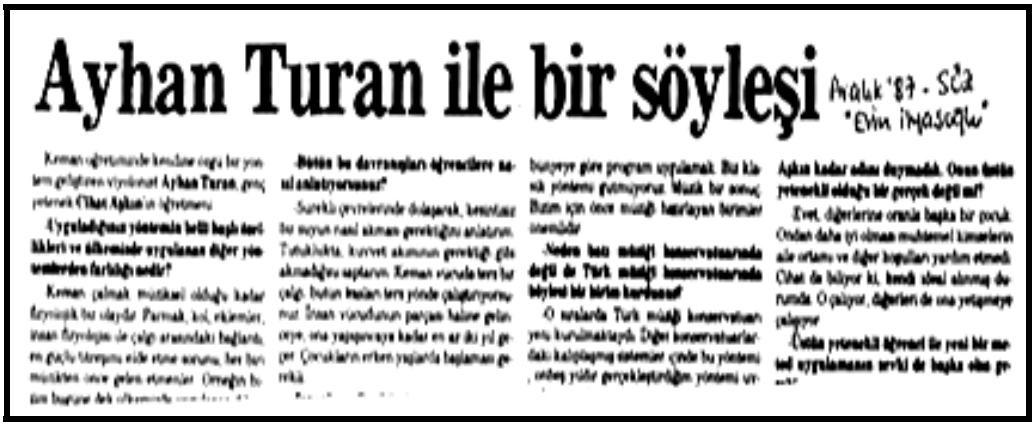
Gençlerin birinci kulvarında

Bir din adamının oğlu olan Cihat Aşkın, önce geleneksel Türk sanat ve halk müziği öğrenimi görmüş. Bekir Sıtkı Sezgin, Alaeddin Yavaşça, Niyazi Sayın, Zehra Bilir'den tat almıştı. Öğrenimini Londra'da sürdüren Aşkın, "Bach çalabilen her şeyi çalabilir" diyor.

YILIN SON KONSERİNDE — Kemancı Cihat Aşkın, yılın son konserini Japon şef Yoshinao Osawa yönetimindeki İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası eşliğinde verdi. (Fotoğraf: İbrahim Güneli)

olunduğunu dile getirmektedir. Türk Keman Ekolü kapsamında değerlendirilecek olursa, Cihat Aşkın'ın bu olgunun önemli bir parçası olduğu görülmektedir.

2.1.2.6. Ayhan Turan ile bir söyleşi

Ayhan Turan ile bir söyleşi

Haber 6'da keman öğretiminde kendine özgü bir yöntem geliştiren, Cihat Aşkın'ın da öğretmeni olan kemancı Ayhan Turan'la yapılan görüşme yer almaktadır. Turan, keman çalmanın müziksel olduğu kadar fizyolojik bir olay olduğunu vurgulamaktadır. "Parmak, kol, eklemler, insan fizyolojisi ile çalgı arasındaki bağlantı, en güçlü titreşimi elde etme sorunu, her biri müzikten önce gelen etmenlerdir" diyen Ayhan Turan, insan fizyolojisini iyi bilmenin keman çalmadaki önemini vurgulamaktadır.

Her bünyeye göre farklı bir program uygulamak gerektiğini savunan, büyük yay hareketlerinde hangi kas gruplarının, seri ve hızlı yay hareketlerinde hangi kasların kullanılacağını, ayrıca belirleyip öğrenciye uygulayan Turan, bir kemancı adayının, evrensel keman tekniklerinin yanında kendi müzik kültürü öğelerini de iyi tanıması gerektiği inancını vurgulamaktadır.

Aynı düşünceyi Turan'ın "Cihat da biliyor ki, kendi ideal alınmış durumda. O çalıyor, diğerleri de ona yetişmeye çalışıyor" diye bahsettiği öğrencisi Cihat Aşkın'da da gözlemlemekteyiz.

Ayhan Turan'ın bu kendine has öğretim metodu da, Türk Keman Ekolü oluşturma kapsamında değerlendirilmektedir.

2.1.2.7. Dolmabahçe'den Oxford ve Eton'a

Cihat Aşkın'ın Oxford konseri

Geçtiğimiz aylarda ise Dolmabahçe'den çok uzaklarda, bir başka konserde, yine Türk temaları değişik bir şekilde irdelendi. 23 Eylül akşa-

Asaf'ın Zeybek'i ve son halife Abdülmecid Efendi'nin Elegie'si seslendirildi. İkinci yarıda ise Muammer Sun'un 1955 tarihli keman ve piyano için üç parçası, Server Acim'in Sonatina'sı ve Yalçın Tura'nın Bal-

Haber 7'de Emre Aracı tarafından, Cihat Aşkın'ın piyanist Gülden Teztel'in eşliğinde Oxford Üniversitesi St. Antony's Koleji'nde gerçekleştirdiği "Echoes of Tradition in Modern Turkish Music" (Modern Türk Müziğinde Geleneksel Müziğin İzleri) başlıklı resitali değerlendirilmektedir. Programında Adnan Saygun'dan Ekrem Zeki Ün'e, Muammer Sun'dan Abdülmecit Efendiye kadar birçok Türk bestecinin bulunduğu konsere ilginin ne denli büyük olduğundan, her iki sanatçının birbirleriyle uyumunun yanı sıra ne kadar lirik ve etkileyici yorumlar yaptığından söz etmektedir.

2.1.2.8. Kamran İnce'den İstanbul'a ağıt

Festivalde dünyaca ünlü Türk besteci Kâmran İnce'nin 'Requiem Without Words' adlı bestesinin dünya prömiyeri yapılacak. Eser, 2003'te İstanbul'daki bombalı saldırılara yakılmış bir ağıt

Kâmran İnce festivalde kendi yapıtlarından oluşan programı sunacak. Konserde aynı zamanda İstanbul Modern Müzik Topluluğu'nu da yönetecek olan sanatçının 'Requiem Without Words' adlı bestesi de dünyada ilk kez Uluslararası İstanbul Müzik Festivali'nde seslendirilmiş olacak. Bu 'Sözsüz Ağıt,' 2003'te İstanbul'daki bombalama eylemlerine yakılmış bir ağıt.

1960'ta Montana'da doğan İnce, altı yaşındayken ailesiyle Türkiye'ye geldi ve on yaşındayken Ankara Devlet Konservatuvarı'nda

Konserin solisti Cihat Aşkın

Guggenheim Bursu, Roma ve Lili Boulanger gibi ödülleri de olan Kâmran İnce'nin eserlerinden oluşan konserin solisti ise, aynı derecede etkileyici bir uluslararası başarı düzeyine ulaşmış kemancı Cihat Aşkın. Aldığı ödüller arasında Yehudi Menuhin Keman Yarışması 'En İyi Bartók Yorumcusu', Leonard Hirsch, Carl Flesch Keman Yarışması 'Olağanüstü Liyakât' Ödülü, Foyer des Artistes de (Roma) bulunan Aşkın, aynı zamanda Türkiye'de albümü en fazla satmış

Haber 8'de Kamran İnce'nin İstanbul'daki bir terör eylemine karşılık olarak bestelediği bir eserinin İstanbul Modern Müzik Topluluğu tarafından kendi şefliğinde dünya prömiyerinin yapılacağından söz edilmektedir. Uluslararası İstanbul Müzik Festivali kapsamında Aya İrini'de gerçekleşecek konserin solistliğini Cihat Aşkın'ın yapacağı duyurulurken, Cihat Aşkın'ın uluslararası düzeydeki ödüllerinden ve başarılarından söz edilmektedir. Haberde Aşkın'ın sadece Batı Müziği eserlerini değil aynı zamanda Anadolu'dan yükselmiş bütün müzikleri icra ettiği belirtilmektedir. Sanatçının Cumhuriyet'in 75. yılında, bugüne kadarki bütün Türk bestecilerinin keman için yazdığı eserlerinin araştırılmasını, arşivlenmesini, seslendirilmesini ve kaydedilmesini sağlamak gibi zahmetli bir projeye imza atması büyük bir kadirşinaslık olarak değerlendirilmektedir. Bunun sonucunda Ertuğrul Oğuz Fırat, Yalçın Tura, Arda Agoşyan ve Emre Aracı gibi bestecilerin eserlerini sanatçının kendisine ithaf ettikleri değerlendirmesi yapılmaktadır.

2.1.2.9. Kaynayan Kiev'de müzik

Kaynayan Kiev'de müzik

► Ukrayna'lı Türkiye, Almanya ve Ukrayna işbirliğiyle düzenlenen 'East Meets West' (Doğu'yla Batı'nın Kaynaşması) adlı etkinliğin alt başlığı "Tarih boyu Türk müziğinin Batılı bestecilere etkisi ve çağdaş Türk müziğindeki Batı etkileri"ydi. Etkinlikte Ukrayna'nın şef ve orkestrası, Almanların bestecileri, Türklerin besteci ve solistleri bir araya geldi.

Haber 9'da "East meet West"(Doğu ile Batının kaynaşması) başlığı altında Türk, Alman ve Ukrayna işbirliğiyle gerçekleştirilen projeden söz edilmektedir. Projenin konusunun "tarih boyu Türk müziğinin batılı bestecilere etkisi ve Çağdaş Türk müziğindeki Batı etkisi" olması dikkat çekicidir. Tahir Aydoğdu'nun kanunu ile Ukrayna Ulusal Filarmoni Orkestrası eşliğinde Ferit Alnar'ın kanun konçertosunu yorumladığı konserde Cihat Aşkın'da aynı orkestranın önünde Beethoven'in keman konçertosunu yorumlamıştır. Haberde Aşkın'ın Beethoven yorumundaki ustalığının yanı sıra bis olarak çaldığı Karadeniz Havasının da ne kadar ilgi çekici bulunduğu vurgulanmaktadır. Haberin devamında ise adı geçen orkestranın İş Sanat'ta çalacağı

belirtilmekte, orkestranın repertuarında ise Türk bestecilerinin eserlerinin yer alacağı vurgulanmaktadır. Başlığından da anlaşılacağı gibi Doğu ile Batı kültürlerinin etkileşimine ve paylaşımına önemli katkı sağladığı düşünülen projede Cihat Aşkın'ın da yer alıyor olması dikkat çekici görünmektedir. Türk müzik kültürünü ve Türk keman ekolünü dünyaya tanıtmak adına önemli bir çalışma olarak ortaya çıkmaktadır.

2.1.2.10. İpekyolu'nda Buluştular

İpekyolu'nda buluştular

Bursa Ticaret Sanayi Odası'nın (BTSO) düzenlediği "İpek Yolu Buluşmaları" isimli konserde sahne alan dünyaca ünlü virtüöz Cihat Aşkın, dinleyenleri mest etti.

Keman virtüözü Cihat Aşkın, Bursa'da kulakların pasını sildi. Aşkın'ın Bursa Devlet Klasik Türk Müziği Korosu şefi neyzen H. Kudsi Sezgin'le birlikte yaptığı düeti izleyenler sanatçıları ayakta alkışladı.

Tayyare Kültür Merkezi'nde düzenlenen konser 2 bölümden meydana geldi.

Konserin ilk bölümünde Bursa Devlet Klasik Türk Müziği Korosu, İsmail Dede Efendi ve Santuri Ethem Efendi'nin bestelerini seslendirdi.

Konserin 2. bölümünde sahne alan dünyaca ünlü virtüöz Doç. Cihat Aşkın kemanıyla izleyenlere muhteşem bir konser verdi. Bekir Sıtkı Sezgin ve Cinuçen Tanrıkorur'un bestelerini kemanıyla dile getiren ünlü sanatçının, konser sonunda şef neyzen H. Kudsi Sezgin ile birlikte yaptığı düet ise herkesi mest etti.

"İpekyolu'nda Buluştular" başlığıyla yayınlanan haber 10'da Aşkın'ın Bursa Devlet Klasik Türk Müziği Korosu'nun konuk sanatçısı olduğu belirtilmektedir. Geleneksel Türk müziği bestecilerinin eserlerinin yine geleneksel çalgılar eşliğinde keman ile yorumlandığı konserin örneğinin daha önce görülmüş olmadığı vurgulanan haberde hem geleneksel müzik dinleyicilerinin hem de klasik müzik dinleyicilerinin bu yeni anlayış karşısında oldukça etkilendikleri belirtilmektedir. Sponsor bulunabildiği ölçüde Türkiye'nin her yerinde gerçekleştirilmesi planlanan proje, Türkiye'de her iki kültür ürününün kaynaşabileceğini ve her iki müziğin sanatçılarının dayanışma içinde sanat icra edebileceklerinin kanıtıdır.

2.1.2.11. "Üç Keman" ile Boğaziçi sularında

"Üç Keman" *ile Boğazici sularında*

Aya İrini'de büyük beğeni gören konserlerinin ardından, İsrailli ve Türk müzik dehalarını Asya ve Avrupa kıyılarının arasında konuk etik

Haber 11'de Aya İrini'de gerçekleşen, Türkiye'de bir ilk olarak nitelendirilen konserin yorumu yer almaktadır. Konserde Cihat Aşkın'ın yanında dünyaca ünlü keman virtuozu Shlomo Mintz, Irak asıllı kemancı ve udi Yair Dalal ve Erkan Oğur gibi sanatçıların da yer aldığı belirtilmektedir. Aşkın tarafından düzenlenen konser, Bach'tan Selanik ve Yemen Türkülerine, taksimlerden Tanburi Cemil Bey'e, Münir Nurettin Beken'in üç keman ve orkestra için konçertosundan Arap ve Yahudi şarkılarına uzanan geniş bir kültür yelpazesinde sunulmuştur. "Üç Kemanın Hikâyesi" başlığını taşıyan konserin ardından dünyaca ünlü çalgı yapımcısı Amnon Weinstein "Bu olağan üstü kentin ışıklarının parıldadığı Boğaziçi'nde sizleri seyrederken, İstanbul'un her köşesinde karşımıza çıkan tarihin bilincindeyiz. Güzel kentinizde yeniden konuk olmaktan büyük sevinç duyuyoruz ve sizlerle birlikteyken, aramızdaki nice ortak noktaları keşfetmekten büyük keyif almaktayız. Yeniden bir araya gelmek umuduyla içten teşekkürlerimizi sunuyoruz" diyerek, şükran duygularını dile getirmiştir. Aşkın'ın bu gibi kültür elçiliği görevi üstlendiği projeleri hayata geçirmek için göstermiş olduğu çaba ve sağladığı katkı dikkate değer görünmektedir.

2.1.2.12. Doç. Dr. Cihat Aşkın ile bir söyleşi

Keman virtuozu ve eğitimci:

Doç. Dr. Cihat Aşkın ile bir söyleşi

Robert SCHILD

Shlomo Mintz'in yönettiği Keshet Eilon Mastercourse'una üçüncü kez çağrı almış uluslararası konumdaki kemancımız, İsrail-Türkiye işbirliğinin önde gelen sanat elçilerindendir.

"Okçuluk ve kemancılık arasında büyük benzerlikler vardır:her iki çalışmada aynı kaslar çalıştırılıyor, konsantrasyon ve hedefe kilitlenme çabaları da eşit düzeydedir."

Haber 12'de Şalom dergisi yazarı Robert Schild'in Cihat Aşkın'la Yahudi kemancıları, Türkiye'de müzik, Türkiye'de harika çocuk olgusu gibi konular üzerine yaptığı söyleşi ve Aşkın'ın 1999'dan beri hocalık yaptığı "Keshet Eilon Mastercourse" ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Haberde Aşkın'ın Shlomo Mintz'in daveti üzerine İsrail'de Keshet Eilon Mastercourse'unda hocalık yapmaya başladığı belirtilmektedir. Aynı ustalık sınıfında katılımcılara okçuluk dersleri de verilmekte olup Aşkın okçuluk ile kemancılık arasındaki ilişkiyi şöyle dile getirmiştir: "Okçuluk ve kemancılık arasında büyük benzerlikler vardır; her iki çalışmada aynı kaslar çalıştırılıyor, konsantrasyon ve hedefe kilitlenme çabaları da eşit düzeydedir." O yıl 440 adayın arasından seçilen 45 kemancı arasında Pelin Halkacı'nın da bulunduğu, kurs boyunca göstermiş olduğu başarıdan dolayı kursun komitesi tarafından kendisine 1 yıl boyunca kullanılması için bir İtalyan kemanı hediye edildiği belirtilmektedir. Aşkın'ın Pelin Halkacı ve daha sonraki yıllarda başka adayların bu kursa katılımına önayak olması, sanatçı adaylarımızın ufkunu genişletmeleri, dünyaca ünlü hocalarla tanışma ve çalışma fırsatı yakalamaları açısından son derece önemli görünmektedir.

Görüşme yapılan sanatçıların üçü Türkiye'de yerleşik, genel bir keman ekolünün henüz oluşmadığını vurgularken uzun zamandır bu amaçla emek veren eğitimcilerin ve sanatçıların olduğunu ve dünyanın her yerinde başarılı konserler gerçekleştiren sanatçıların varlığını dile getirmektedirler. Görüşmelerde, Türk keman müziği temsilcilerinin ilk örneklerinin Cumhuriyet öncesine kadar uzandığı dile getirilse de; Rus, İtalyan, Fransız ekolleri gibi yerleşmiş bir ekol anlayışının henüz oluşmadığı vurgulanmakta, buna karşın hızlı bir ekolleşme görüntüsünün ortaya çıktığı

görüşmecilerin büyük çoğunluğunca ifade edilmektedir. Dolayısıyla diğer ekoller gibi çok boyutlu olmamasının yanında Türk keman sanatçılarının bir Türk keman ekolü olgusuna önemli bir katkı sağladıkları görülmektedir.

2.2. Türkiye'de Keman Eğitimi ve Keman Müziği ile İlgili Verilerin Yorumlanması

2.2.1. Türkiye'de Keman Eğitimi ve Keman Müziği ile İlgili Görüşlerin Yorumlanması

2.2.1.1. Türkiye'de Keman Eğitimi ve Keman Müziği ile İlgili Cihat Aşkın'ın Görüşleri

Cihat Aşkın bu ülkedeki keman eğitimcilerinin ve sanatçılarının dünyadaki teknik gelişmeleri ve teknolojileri takip ederek onlara uyum sağlamaları ve bu yeni teknikleri öğretme tekniklerinde ve çalma disiplinlerinde uygulamaları gerektiğini düşünmektedir. Ayrıca keman çalmanın sadece teknikten ibaret olmadığını aynı zamanda bir kültürü de beraberinde getirdiğini düşünmektedir. Ancak Türkiye'de bu konuda iyi şeylerin varlığını da işaret ederek bu güne kadar Avrupa'da ve dünyanın başka yerlerinde başarı yakalayan Türk kemancıları örnek vermektedir.

2.2.1.2. Türkiye'de Keman Eğitimi ve Keman Müziği ile İlgili Hakan Şensoy'un Görüşleri

Hakan Şensoy da Cihat Aşkın gibi müziğin parmakları doğru basmak, yayı doğru kullanmak vs. gibi teknik özelliklerinin dışında bir kültür olduğunu, bu kültürü tanımadan müzik yapılamayacağını ve öğretilemeyeceğini savunmaktadır. Türkiye'deki eğitimi oldukça yetersiz bulan Hakan Şensoy, buna gerekçe olarak yerleşmiş olan ezberci, öğrenciyi yaratmaya sevk etmekten uzak, dogmatik eğitim sistemini göstermekle birlikte son on-on beş senede bu konuda bir iyileşme olduğunu da belirtmektedir.

2.2.1.3. Türkiye'de Keman Eğitimi ve Keman Müziği ile İlgili Cansevil Tebiş'in Görüşleri

Cansevil Tebiş ise Türkiye'deki keman eğitimini nitelik olarak yeterli bulmakla birlikte nicelik olarak yetersiz görmektedir. Ona göre, ne kadar çok kurum olursa o

kadar çok sanatçı ve eğitmen yetişir ve dolayısıyla nicelikle doğru orantılı olarak kalite de artar.

2.2.1.4. Türkiye'de Keman Eğitimi ve Keman Müziği ile İlgili Selim Giray'ın Görüşleri

Selim Giray da Türkiye'deki keman eğitimini yeterli bulmamakla birlikte 16 yıllık bir zaman dilimini dışarıdan değerlendirmekte ve gördükleri arasında büyük ölçüde olumlu farklılıktan söz etmektedir. Cihat Aşkın'ın CAKA projesi kapsamında edindiği izlenimleri dile getiren Giray, bu proje kapsamındaki gözlemlerinin bile kendisini şaşırtmaya yettiğini belirtmektedir. Selim Giray'a göre şu an Türkiye'de keman eğitiminde yadsınamayacak bir gelişme mevcuttur.

2.2.2. Türkiye'de Keman Eğitimi ve Keman Müziği ile İlgili Haberlerin Yorumlanması

2.2.2.1. Bizim Konservatuvarlar en kötüsü

'Bizim konservatuvarlar en kötüsü'

'İstanbulin' albümünün ilk konserini bu akşam CRR'de verecek Cihat Aşkın, Türkiye'de müziğin durumuyla ilgili endişeli. Konservatuvarların durumunu içler acısı olarak gören Aşkın: 'Bir programda Bülent Ersoy sanat abidesi olarak gösteriliyor topluma. Kimse sesini çıkarmıyor'

ARZU HAKSUN GÜVENİLİR

İSTANBUL - Halk eşliğinize yaptığı çoksesli düzenlemelerle geniş kitlelere de hitap eden keman sanatçısı Cihat Aşkın, bu kez 'İstanbulin' albümüyle karşımızda. Albümdeki melodiler bize yabancı değil. Özellikle eski Türk filmlerinde çok sık dinlediğimiz eşsiz havaları burlar. Hicaz mandıra, sultaniyeğâh sirto, şehsik Batı fomlarında yorumlama ihtiyacı duyuyorsunuz?

Bütün dünya bunu kullanıyor. Benim kullandığım teknik klasik Batı tekniği değil. Teknolojiyi kullanıyorum. Keman bütünsel bir çalgı olarak sadece belli bir müziğe mal edilmemeli, kemanda her türlü melodiyi çalabilmeniz. Ever klasik Batı müziği eserlerini çokluklu çalıyorum, ama Batı müziğinin ya da doğu müziğinin malı değil. Mo-

hiç öğrenemiyorlar, modern müzik zaten çok çok az. Konservatuvarlar toplum için yararlı olacak politikalar üretmiyorlar. Kendi kendilerini geliştiremiyorlar, araştırma geliştirmeleri yok. Tüm bu teknik ve bilimsel temelsizlerden bihaber olarak yetişiyorlar. Nasıl bunların modernleşmesini bekleyebiliriz? Yapamayız, kısırdöngü içinde yoğlaşıp gidiyorlar.

Türk müziği konservatuvarında beni çok engellediler. İyi ki engelledîler. O hırs ve isteğle farklı bir şeyler yaptım. Batı müziği eğitimi veriien konservatuvarlarda Türk müziği nağmesi yapmak yasaktır. Niye? Kulağın bozulur. Bu ülkenin dilinden ve müziğinden kulağının bozulacağı saçmasını dünyanın hangi yerinde var? Bunlar konservatuvar müdürleri,

Haber 13'te Cihat Aşkın'la yapılan söyleşi yer almaktadır. Günümüzde konservatuvarların düzeyini ve eğitim anlayışını yetersiz bulan Cihat Aşkın kendisine sorulan 'Çok sesli müzik gerekli mi?' sorusuna "Teksesli müzik-çoksesli müzik diye bir şey yok aslında. Müzik yapısı itibari ile çok sesli zaten" diye cevap verirken konservatuvarların çoğunda Türk Müziği nağmeleri çalmanın öğrencinin kulağının bozulacağı gerekçesiyle yasak olduğunu, oysa aynı konservatuvarlardan 90'lı yıllarda bolca bilgisiz popçu türediğini belirtmektedir. Güzel Sanatlar Liselerinin ve konservatuvarların toplumun müzik reformunu sürdürebilecek yapıda insan

yetiştirmediğini, Türk Müziğine, modern müziğe yer vermedikleri gibi toplum için yararlı politikaları da üretmediklerini vurgulamaktadır.

Görüşme yapılan kişilerden üçü Türkiye'deki keman eğitimini ve keman müziğini henüz yeterli bulmadıklarını belirtmişlerdir. Bunun yanında son yıllarda bu konuda anlamlı bir devinim olduğunu, eski anlayışın geride bırakılarak müziği kültür olarak ele alan yeni bir yaklaşımın oluştuğunu dile getirmektedirler. Söz konusu devinimin meyvelerini vereceğini savunmaktadırlar. Görüşülen bir kişi ise keman eğitimini nitelik olarak yeterli bulmuş, mevcut kurumları ve kişileri nicelik olarak yetersiz bulmuştur. Bu kurumların en yakın zamanda sayı olarak artmaları gerektiğini vurgulamıştır. Keman müziğinin kültürel bir olgu olduğu ve en başta bu kültürel yönünün Türkiye'de çok da tanınmadığı; bunun yanında son yıllarda Türkiye'de yetişen önemli kemancıların varlığının da olumlu bir görüntü olarak değerlendirilmektedir. Türkiye'de keman eğitiminde son yıllarda önemli olarak değerlendirilebilecek bir değişimin yaşandığı söylenebilir. Özellikle Selim Giray'la yapılan görüşmede de belirtildiği gibi, CAKA özelinde Cihat Aşkın'ın Türk keman eğitiminde önemli bir aşama yaratmış olduğu görülmektedir.

2.3. '42 Kreutzer Etüdü' Kaydı İle İlgili Verilerin Yorumlanması

2.3.1. '42 Kreutzer Etüdü' Kaydı İle İlgili Görüşlerin Yorumlanması

2.3.1.1. '42 Kreutzer Etüdü' Kaydı İle İlgili Cihat Aşkın'ın Görüşleri

Cihat Aşkın, Heifetz'in "kemancıların kutsal kitabı" diye nitelediği keman metodunu yazan Rodolphe Kreutzer'in keman dünyasındaki önemini belirtmiştir. Aynı zamanda böylesine önemli bir başyapıtın bugüne kadar bütün bir kaydının yapılmamasını da büyük bir eksiklik olarak nitelediğini belirten Cihat Aşkın, ünlü tel yapımcısı dostu Laurits Larsen'in kendisine önerdiği bu fikri hayata geçirme sürecine değinmiş ve daha sonra gelecekteki buna benzer projelerinden söz etmiştir.

2.3.1.2. '42 Kreutzer Etüdü' Kaydı İle İlgili Hakan Şensoy ve Cansevil Tebiş'in Görüşleri

Hakan Şensoy ve Cansevil Tebiş de Kreutzer etütlerin önemine değinirken Cihat Aşkın'ın bu çalışmasıyla sadece Türkiye'de değil dünyada var olan bir eksikliği tamamladığına dikkati çekmişlerdir.

2.3.1.3. '42 Kreutzer Etüdü' Kaydı İle İlgili Selim Giray'ın Görüşleri

Selim Giray da daha önce görüşülen herkesin yorumlarına ilave olarak, bu kaydı Amerika'da devam ettiği eğitim etkinliklerinde öğrencilerinin de yararlandıklarını, dolayısıyla hem öğrencilerinin hem de kendisinin bu kayıtlardan hızlı ve büyük bir katkı sağladığını belirtmiştir.

Görüşülen kişilerin tamamı bu çalışmanın dünyada bir ilk olduğunu ve bütün dünyada kurumlar bünyesindeki keman eğitimi için ve bireysel-kişisel çalışmalar için çok faydalı ve etkili bir çalışma olduğu konusunda aynı görüşü paylaşmaktadırlar. Görüşmecilerden Hakan Şensoy'un, Kreutzer etütlerinin ilk kaydının yapılmasını, dünya müzik kültürüne önemli bir katkı olarak değerlendirmesi dikkat çekici bulunmuştur. Yapılan kaydın, başka keman metotlarının kaydının gerçekleştirilmesine yönelik olarak Cihat Aşkın'a farklı açılımlar sağladığı da sanatçının kendisi tarafından dile getirilmektedir.

2.4. Caka Projesi İle İlgili Verilerin Yorumlanması

2.4.1. CAKA Projesi İle İlgili Görüşlerin Yorumlanması

2.4.1.1. CAKA Projesi İle İlgili Cihat Aşkın'ın Görüşleri

Cihat Aşkın CAKA projesinin gelecekte bir ekol olup olmayacağına ancak ileride karar verilebileceğini, henüz böyle bir olgudan bahsetmenin erken olduğunu, buna tarihin karar vereceğini belirtmektedir.

CAKA'nın başlangıçta Bursa Devlet Konservatuarında gönüllü olarak başladığını, sonra ülkenin değişik şehirlerine sıçradığını, şimdi ise Nisan 2008'den itibaren kemanın yanında müzik kültürü, müzik teorisi, ansambla(oda müziği) ve masterclass gibi çalışmaları da içeren yerleşik bir okul haline geldiğini belirtmiştir. Kemana başlangıç yaşının olmadığını, her yaştan insanın bu proje içinde aynı potada eritilebileceğini, herkesin kendi yeteneğine göre eğitim alıp buna göre bir ivmeyle

gelişebileceğini söylemektedir. İlla herkesin profesyonel eğitim alma zorunluluğunun olmadığını, hobi amaçlı da yapılabileceğini, ve bu hobi amacıyla müzik yapanların içinden de önemli yeteneklerin keşfedilebileceğini savunmaktadır.

2.4.1.2. CAKA Projesi İle İlgili Hakan Şensoy'un Görüşleri

Hakan Şensoy da CAKA projesinin bu güne kadar yapılmış en idealist eğitim projesi olduğunu belirtmiştir. Cihat Aşkın'ın öncelikli olarak öğrencilerinin eğitim çıkarlarını önde tuttuğunu, sadece müzik ve keman eğitimi vermenin dışında bu kültürü aşılamayı hedeflediğini dile getirmiştir. Yine bu projenin gelecekte bir ekol olabileceğini belirtmiştir.

2.4.1.3. CAKA Projesi İle İlgili Cansevil Tebiş'in Görüşleri

Cansevil Tebiş, bu projenin en idealist eğitim projesi olarak değerlendirilmesini çok isabetli bulmuştur. Bu projenin uzun vadeli bir yatırım olduğu ve bu projeye herkesin var gücüyle destek vermesi gerektiğini vurgulamıştır.

2.4.1.4. CAKA Projesi İle İlgili Selim Giray'ın Görüşleri

Selim Giray 16 yıldır Türkiye dışında yaşadığını ve dolayısıyla Türkiye'deki müzik ortamının uzağında olduğunu belirtmiştir. Bu ayrılıktan sonra bazı şeyleri daha objektif olarak değerlendirebildiğini ve CAKA'nın sadece Türkiye'de değil dünyada bir eşinin olmadığını ve Türk müzik eğitimi ve kültürüne sağladığı katkıların daha şimdiden gözlenebildiği belirtilmektedir.

2.4.2. CAKA Projesi İle İlgili Haberlerin Yorumlanması

2.4.2.1. Cihat Aşkın'dan büyülü tınılar

Cihat Aşkın'dan büyülü tınılar

Tayyare Kültür Merkezi'nde Renault-Mais Bursa Şubesi katkılarıyla düzenlenen keman resitalinin solisti ünlü sanatçı Cihat Aşkın'dı.

Ersel NALBANT BHA

Uludağ Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Gençlik Senfoni Orkestrası'nın etkinlikleri kapsamında Tayyare Kültür Merkezi(TKM)'nde bir konser düzenlendi. Renault-Mais'in katkılarıyla gerçekleştirilen konserin konuğu, ilk resitalini 12 yaşındayken veren, Londra Kraliyet Müzik Koleji'ndeki çalışmalarını 'doktora' düzeyinde tamamlayarak, ardından İstanbul Teknik Üniversitesi'nden 'Doçent' unvanı alan Cihat Aşkın'dı. Keman üstadının katılımı, konseri renkden-

Haber 14'te Aşkın'ın Uludağ Üniversitesi Devlet Konservatuvarı etkinlikleri çerçevesinde CAKA(Cihat Aşkın ve Küçük Arkadaşları) bünyesinde kendileriyle çalıştığı öğrencileri Beste Bahar Turgut, Emre Engin ve İsmail Başaran ile birlikte gerçekleştirdiği konsere yer verilmektedir. "CAKA'nın Müzik Şöleni" alt başlığıyla yayınlanan haberde "konserde açılımı Cihat Aşkın ve Küçük Arkadaşları olan CAKA dinletisi adeta büyüledi" ifadesi yer almaktadır. Yaklaşık iki saat sürdüğü ve Bursalı dinleyiciler tarafından büyük ilgi gördüğü belirtilen konser, genç sanatçı adaylarının eğitimlerin bir parçası olan sahne deneyimlerini ustalarının eşliğinde edinmeleri açısından önemli görülmektedir.

2.4.2.2. Küçük kemancılara eğitim desteği

Küçük kemancılara eğitim desteği!

► Ünlü kemancı Cihat Aşkın'ın yarattığı "Cihat Aşkın ve Küçük Arkadaşları" Türkiye çapında yetenekli çocuklara özel bir program ile keman eğitimi verecek. Turkish Bank da bu projeyi maddi anlamda destek sağlayacak. Böylece, Ağrı'da,

Haber 15'te oluşum aşamasındaki CAKA projesinin tanıtımı yapılmaktadır. "Küçük kemancılara eğitim desteği" başlığıyla yayınlanan haberde Cihat Aşkın'ın Turkish Bank'ın desteğiyle Türkiye çapında yetenekli çocuklara özel bir program ile keman eğitimi vereceğini belirtiyor. Ağrı'da, Tunceli'de, Erzurum'da, Sivas'ta ya da Anadolu'nun herhangi bir yerinde yaşayan yetenekli gençleri sanat dünyasına kazandırmayı planlayan projeye dahil olan kemancıların il il dolaşıp Türkiye'nin her yerinde konserler verecekleri belirtiliyor. Eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması açısından da çok önemli sayılan proje çevresel olanaksızlıklardan ötürü yetenekleri hiç keşfedilemeyen sayısız gencin sanat ve eğitim dünyamıza kazandırılması açısından son derece önemlidir. CAKA projesi bu yönüyle Türkiye'de keman eğitimi ve keman ekolüne katkı sağlamaktadır.

Görüşmecilerin tamamı, CAKA'nın gelecekte yeni ve ilerici bir Türk keman ekolüne dönüşebileceği konusunda ortak görüşü paylaşmaktadırlar. Kimi görüşmecilerin CAKA'yı bu güne kadar yapılmış en idealist eğitim projesi olarak değerlendirmeleri dikkat çekici bulunmuştur. Aynı zamanda gazete haberlerinde de CAKA'nın keman eğitimi alma şansı olmayan gençlere de olanak sağlayan son derece önemli bir eğitim hareketi olduğu da görülmekte ve CAKA'nın halk tarafından ilgiyle izlendiği de vurgulanmaktadır. Türkiye'nin dört bir köşesine uzanan projenin çevresel olarak yeteneğini değerlendirebilme şansı olmayan gençler için önemli bir fırsat olduğu

ve bu projeyle yeni yeteneklerin keşfedilerek sanat dünyasına kazandırılabileceği sonucu doğmaktadır.

2.5. Borusan Filarmoni ve İstanbul Oda Orkestraları İle İlgili Verilerin Yorumlanması

2.5.1. Borusan Filarmoni ve İstanbul Oda Orkestraları İle İlgili Görüşlerin Yorumlanması

2.5.1.1. Borusan Filarmoni ve İstanbul Oda Orkestraları İle İlgili Cihat Aşkın'ın Görüşleri

Cihat Aşkın orkestracılığın ayrı bir kültür olduğunu ve orkestra derslerinin konservatuarlarda ilk sınıflardan itibaren yer alması gerektiğini belirtmektedir. Cihat Aşkın'a göre; okullardaki kontenjan orkestra müziğinin gerektirdiği ihtiyaçlara göre belirlenmelidir. Ayrıca mezun olduktan sonra her sanatçı yeni orkestralar kurmak, mevcut olanları desteklemek ve kısacası birlikte müzik yapmak için gerekli zemini hazırlamada üzerine düşen görevi yapması gerektiği şeklide görüş belirtmektedir. Cihat Aşkın, Borusan Filarmoni ve İstanbul Oda Orkestraların İstanbul'un belli bir zümresinden daha çok Anadolu'ya uzanıp ulaşabildiği her bölgeye kaliteli müzik hizmetini götürmeleri gerektiğini, bu kültürü halka aşılamada önemli roller üstlenmeleri gerektiğini vurgulamıştır.

2.5.1.2. Borusan Filarmoni ve İstanbul Oda Orkestraları İle İlgili Hakan Şensoy'un Görüşleri

Hakan Şensoy da Cihat Aşkın'ın Borusan Filarmoni orkestrasının daha önceki statik yapısından kurtularak, bugünkü dinamik yapısına ulaşmasında büyük bir rol üstlendiğini, İstanbul Oda Orkestrasının fikir babası olduğunu ve bu orkestranın da kurulması için oldukça çaba sarf ettiğini dile getirmiştir.

2.5.1.3. Borusan Filarmoni ve İstanbul Oda Orkestraları İle İlgili Cansevil Tebiş'in Görüşleri

Cansevil Tebiş sanatçı olmanın gereklerinden, sanatçının topluma karşı olan sorumluluğu kapsamında Cihat Aşkın'ın da üzerine düşen görevi yerine getirdiğini, Orkestraların kurulması ve desteklenmesi konusunda sağladığı katkıların onun idealist kişiliği ile birebir örtüştüğünü belirtmiştir.

2.5.1.4. Borusan Filarmoni ve İstanbul Oda Orkestraları İle İlgili Selim Giray'ın Görüşleri

Selim Giray Cihat Aşkın'ın ileri görüşü ve aydın kişiliğiyle bugüne kadar Türk müzik hayatına oldukça katkı sağladığını belirtmiş ve orkestra kurma çabalarını da bu katkıların bir boyutu olarak değerlendirmiştir. O, Cihat Aşkın'ın müzik hizmetini Anadolu'nun her yerine götürme arzusunu vurgulamaktadır. Halkevlerinde aynı görüş doğrultusunda yapılan çabaların, günümüzde Cihat Aşkın'ın çalışmalarında hayat bulduğunu dile getirmiştir. Ülkemizi hayal ettiğimiz geleceğe taşımada Atatürk'ün ilkelerine paralel düşünen Cihat Aşkın'ın katkılarının çok büyük bir pay sahibi olduğunu vurgulamıştır.

2.5.2. Borusan Filarmoni ve İstanbul Oda Orkestraları İle İlgili Haberlerin Yorumlanması

2.5.2.1. Borusan Oda Orkestrası'nın konserleri bugün başlıyor

Borusan Oda Orkestrası'nın konserleri bugün başlıyor

ZEYNEP ALTAY

BİR buçuk yıl aradan sonra yeniden yapılanan Borusan Oda Orkestrası şef Cihat Aşkın yönetimindeki ilk konserini bu akşam saat 19.00'da İtalyan Kültür Merkezi'nde veriyor. Vivaldi'nin L'estro Armonica Op.3 ve Konçerto Grossolar, No. 1 ve 6'dan oluşan konser aynı salonda ve aynı saatte çarşamba günü de tekrarlanacak.

bir buçuk yıldır çalışmalarına ara vermişti. Bu sezonda orkestra yeniden yapılandı.

Orkestrayı Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası'nın baş kemancısı ve solisti Cihat Aşkın yönetecek. Aynı zamanta İTÜ Konservatuarı'nda da öğretim üyesi olan Cihat Aşkın, disiplinli ve duyarlı bir sanatçı, onun da oda orkestrası gibi çok iyi müzik kalitesi gerektiren, hata kabul etmeyen böyle bir orkestrayı yönetecek olması sevindirici. Şeflik tecrübesini çok kısa zamanda geliştireceğine inandığım sanatçının şef olmasını müzikseverler ya-

Haber 16'da 1983'te Saim Akçıl tarafından kurulan Borusan Oda Orkestrasının bir buçuk yıl aradan sonra Cihat Aşkın tarafından yeniden yapılandırıldığı ve yine Aşkın'ın şefliğinde yeniden düzenli konserlerine başlayacağı bildirilmektedir. Cihat Aşkın'ın İstanbul Filarmoni Orkestrasının başkemancısı ve solisti olduğu belirtilen haberde "Aynı zamanda İTÜ konservatuvarında öğretim üyesi olan Cihat Aşkın disiplinli ve duyarlı bir sanatçı, onun da oda orkestrası gibi çok iyi bir müzik kalitesi gerektiren, hata kabul etmeyen böyle bir orkestrayı yönetecek olması sevindirici" yorumuna yer verilmiştir.

2.5.2.2. 50 Cesur İstanbullu

"50 Cesur İstanbullu..."

İsaac Stern, keman hocası bayan **Guaspari**'ye (Meryl Streep) **Carnegie Hall**'u tanıtıyor. Stern "**ilk filminde**" yer yer heyacanını gizleyemiyor; ama filmin finalinde "Carnegie Hall" un sahnesine bizzat dizilen çağımızın şöhretli kemancıları arasında en uzun rol onun. "**Music From The Heart**", İstanbul sinemalarında "**50 Cesur Kemancı**" adıyla gösterildi; gidenler memnundu. Ben de memnun kaldım. Bütün beklediklerimi buldum. Craven bu işi de pe-

Haber 17'de "50 Cesur Kemancı" filmine gönderme yapılarak Borusan Filarmoni Orkestrası için "50 Cesur İstanbullu" ifadesine yer verilmektedir. Gürer Aykal'ın şefliğini ve Cihat Aşkın'ın başkemancılığını yaptığı orkestranın Ayla Erduran'a Beethoven keman konçertosunda eşlik ettiği ve sonrasında aynı bestecinin 4. Senfonisini alkışların uzun süre dinmediği bir yorumla seslendirdiği belirtilmektedir. Borusan Orkestrasının İstanbul'u temsil etmesi gerektiğinden ve gelecekte İstanbul denince ilk akla gelen orkestra olacağından söz edilmiş. New York, Chicago örneğinde olduğu gibi kentlerin orkestraları, opera ve baleleri ve müzeleriyle tanındığı ve anıldığını vurgulayan haberde İstanbul gibi Türkiye'nin en büyüğü olan bir kente ancak Borusan Filarmoni Orkestrası gibi bir orkestranın yakışacağı belirtilmektedir. Aşkın'ın bu orkestranın kurulmasındaki payı düşünüldüğünde Türk müzik kültürüne sağladığı katkı bir yünüyle daha ortaya çıkmaktadır.

2.5.2.3. Beethoven'in bütün senfonileri seslendirilecek

Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası 1999-2000 sezonuna Gürer Aykal yönetiminde başlıyor

Beethoven'ın bütün senfonileri seslendirilecek

Cihat Aşkın orkestranın baş kemancısı olacak.

Haber 18'de Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası'nın 1999–2000 sezonu kasım ayında periyodik konserlerine başlayacağı, sezon boyunca solistlere eşlik etmenin yanı sıra Beethoven'in bütün senfonilerini seslendireceği belirtilmektedir. Avrupa yakasında gerçekleştirdiği her konseri Anadolu yakasında da seslendirecek olan orkestranın müziği halka ulaştırmak gibi bir misyonu üstlendiği vurgulanmaktadır. Cihat Aşkın, Gürer Aykal ve Sami Caner'in ortaklaşa düzenledikleri basın toplantısında konuşan Aşkın, halka müzik taşıma misyonunu üstlenen Borusan'ın bir örnek olması gerektiğini vurgulayarak müziğin üç büyük 'B'si olarak bilinen Bach, Beethoven ve Brahms'ın yanına bundan sonra Borusan'ı da eklediğini belirtmektedir.

2.5.2.4. Borusan Filarmoni Gürer Aykal'la daha güçlü

Borusan Filarmoni Gürer Aykal'la Güçlü

Büyük deprem felaketinin üzüntüsü, doğurduğu endişe ve stres yaşanırken olağanüstü güzel ve başarılı bir konseri izlemiş olmak insanı karanlıktan aydınlığa ve umuda taşıyor. Bu aydınlığın yaratıcıları başta uluslararası değerde orkestra şefi Prof. **Gürer Aykal**, virtüöz kemancı Doç. Dr. **Cihat Aşkın** ve *Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası*'nı gerçekleştiren ve çeşitli sanat hizmeti veren *Borusan Kültür ve Sanat Merkezi* ve Genel Müdürü **Sami Caner**'i alkışlarız.

Haber 19'da Borusan Filarmoni Orkestrasının başkemancılık görevine getirilen Aşkın'ın orkestranın ilk konserinde Vivaldi'nin 'Mevsimler' adlı eserini solist olarak seslendirişinden ve yorumundaki ustalığından söz edilmektedir. Konserin devamında Beethoven'in Do Majör 1. Senfonisinin seslendirildiği, orkestranın ilk konseri olmasına karşın entonasyonu, nüansları ve birlikteliği ile ne kadar usta olduğundan, bu ustalığın da Gürer Aykal ve Cihat Aşkın'ın müzikal deneyimleri ve titiz yaklaşımlarının ürünü olduğunu vurgulanmaktadır.

2.5.2.5. İstanbul Oda Orkestrası Kadıköy'e demir attı

İstanbul Oda Orkestrası
Kadıköy'e demir attı

Temelleri 1961 yılına dayanan İstanbul Oda Orkestrası, şimdi yolculuğuna Kadıköy Belediyesi'nin kanatları altında devam ediyor. Bir suskunluk döneminden sonra 200'de Cihat Aşkın ve Hakan Şensoy'un önderliğinde yeniden bir araya gelen orkestra, her ay Kadıköy Halk Eğitim Merkezi'nde ücretsiz konser verecek. Bunlardan bazıları Irmak Okulları'nda gerçekleşecek. Orkestra bir yandan da yılda üç kez İstanbul Filarmoni

Hamit Alacalıoğlu tarafından 60'lı yılların başında kurulan İstanbul Oda Orkestrası, özellikle TRT İstanbul Radyosu'ndaki programlarıyla halka Klasik Batı Müziği'ni sevdirmek üzerine çalışmalar yapmış. 1971'de faaliyetini durduran orkestranın canlandırılması ise konsomiz Cihat Aşkın ve Hakan Şensoy sayesinde oldu. 2002'de Cemal Reşit Rey Konser Salonu bünyesinde periyodik konserlere başlayan topluluk, bu yıl varlığını Kadıköy Belediyesi çatısı altında sürdürecek.

"Biz bir sivil toplum orkestrasıyız" diyor Cihat Aşkın. "Diğer orkestraları destekleyen kurumlar var. Özel şirketlerin ise zaten kendi orkestraları var. Biz şirketlerden destek beklemiyoruz. Amatör ruhla çalışan profesyonel

1979'dan beri âşıkız. Hiç ayrılmadık. Bütün sevgimizi, kaygılarımızı müziğe döktük. Birbirimizi kıvrandık, ağladık, dövüldük sevdik. Bu âşık, genç kuşağa örnektir. Bunu sonsuza dolu da iyi anlıyoruz. 20-30 yıl sonra "müziğin hiçbir noktada bir âşık kadar ürünlerini sunmuş" diyecekler. Biz başkaları önünüzde çok az kalitesi örnek verdi. Arşivimiz kaliteli örnekleri çoğaltmak

İstanbul Filarmoni Derneği'nce "Yılın En Başarılı Genç Sanatçısı" seçildi. 2721 Beğenileri'nden "Sanat Dalında Üstün Başarı" ödülü aldı. O da Cihat Aşkın gibi Londra Kraliyet Müzik Koleji'nde eğitim gördü.

"Orkestrayı çok seviyorum" diyor Şensoy. Bunun en önemli nedeni orkestra üyelerinin bunu iş olarak görmemesi. Amatör kelime "aşkla" yapıyor olmak. Orkestrayı diğerlerinden ayıran bir diğer önemli özellik ise ağırlıklı olarak Türk eserlerini seslendirmesi. "Bir benim müzik türlerimin kaliteli örneklerinden harmanlandığına bir repertuarla kaliteli müzik yapıyoruz" diyor Cihat Aşkın. Eski ve yeni Türk bestecilerinin eserlerini tanıtma misyonunu da üstlenmiş olan orkestra, repertuarında 70'e yakın önemli Türk bestecinin eserlerine

Haber 20'de yıllar sonra yeniden hayata geçirilen İstanbul Oda Orkestrası'ndan söz edilmektedir. İlk kez 1961'de Hamit Alacalıoğlu tarafından kurulduğu, TRT İstanbul Radyosu'ndaki halka klasik müziği sevdirmeyi amaçlayan programlarıyla bilinen orkestranın 1971'de faaliyetlerine son verdiği, 2002'de ise Cihat Aşkın ve Hakan Şensoy'un çabalarıyla yeniden hayata geçirildiği belirtilmektedir. Cemal Reşit Rey konser salonunda periyodik konserlerine başlayacağı belirtilen ve Kadıköy Belediyesi çatısı altında çalışmalarına devam edecek olan orkestra için Cihat Aşkın "Biz bir sivil toplum orkestrasıyız. Diğer orkestraları destekleyen kurumlar var. Özel şirketlerin ise zaten kendi orkestraları var. Biz şirketlerden destek beklemiyoruz. Amatör ruhla çalışan profesyonel müzisyenleriz. Ticari kaygımız yok." Beyanında bulunmaktadır. Haberde orkestranın senede üç kez kadrosunu genişletip İstanbul Filarmoni Orkestrası olarak konserler vereceği, repertuarında ağırlıklı olarak Türk bestecilerinin eserlerine yer verileceği yabancı solist ve şeflerin yanında Türk şef ve solistlerinin de konuk sanatçı olarak davet edileceği belirtilmektedir.

Buna göre denebilir ki, Cihat Aşkın Türk müzik kültüründe önemli yere sahip orkestraların kuruluşunda görüşmecilerin tümüne göre anlamlı katkı sağlamıştır. Aşkın'ın ve Giray'ın görüşleri Anadolu'daki insana orkestraları ve dolayısıyla klasik müziği ulaştırma düşüncesi kapsamında uyumlu bir görüntü sergilemektedir. Haberlerden edinilen bilgiler ışığında da Cihat Aşkın'ın bu orkestraların hayata geçirilmesinde önemli katkılar sağladığı söylenebilir.

2.6. “MİAM” ile İlgili Verilerin Yorumlanması

2.6.1. “MİAM” ile İlgili Görüşlerin Yorumlanması

2.6.1.1. “MİAM” ile İlgili Cihat Aşkın’ın Görüşleri

Cihat Aşkın MİAM’ı kurarken, Türkiye’de başıboş ve gelişigüzel bir hale gelmiş olarak nitelediği eğitime darbe vurmayı ve yeni bir çığır açmayı planladıklarını ve bunu gerçekleştirdiklerini belirtmiştir. Türkiye’de daha önce var olmayan elektronik müzik ve tonmaysterlik gibi alanlarda İngilizce olarak dünya standardında bir eğitim verdiklerini, mezun ettikleri öğrencilerin dünyanın prestijli üniversitelerinden burs kazanarak eğitime ya da çalışmaya gittiklerini vurgulamıştır. Diğer taraftan MİAM’ın sahip olduğu kayıt stüdyoları ve bu stüdyolarda yetişen tonmaysterlerin piyasada kayıt teknolojileri ile ilgilenen kurum ve bu kurumlardaki anlayışa katkıda bulunduğunu, böylece Türkiye’de kayıt teknolojilerinde yeni bir dönemin başladığını da vurgulamıştır.

2.6.1.2. “MİAM” ile İlgili Hakan Şensoy’un Görüşleri

Hakan Şensoy MİAM’ın, ülkemizde üst düzeyde eğitim yapan, öğrencilerinin eğitim çıkarlarını ön planda tutan eğitim kurumlarının başında geldiğini ve MİAM’ın kurulmasında da ‘sadece müzik yapan değil, müzikle yaşayan, ondan gıda alan bir aydın’ olarak nitelediği Cihat Aşkın’ın değerli katkıları sonucunda kurulduğunu düşünmektedir.

2.6.1.3. “MİAM” ile İlgili Cansevil Tebiş’in Görüşleri

Cansevil Tebiş MİAM’dan ‘Türkiye’nin yüzünü ağartacak bir kurum’ olarak söz etmiş ve MİAM’ın dünyanın en iyi eğitim kurumları arasına girmeyi hedeflemesi gerektiğini vurgulamıştır.

2.6.1.4. “MİAM” ile İlgili Selim Giray’ın Görüşleri

Selim Giray Cihat Aşkın’ın müziğin her yaştan insanla yapılabileceğini, bunun için gereken şartlarınsa müzik ve keman sevgisi olduğunu anlatan görüşünü, MİAM’la bir kere daha gösterdiğini belirtmiştir. Profesyonel olarak başka alanda boy gösteren

birinin de müzikle gayet ciddi ve yoğun bir şekilde ilgilenebileceğini ve hatta bu ilginin hayatın her alanına olumlu olarak yansıyacağını savunan Selim Giray, ana dalı uzay bilimleri ve matematik olan ama aynı zamanda profesyonel bir orkestrada keman çalan bir öğrencisini ve başarılarını örneklemiştir.

2.6.2. "MİAM" ile İlgili Haberlerin Yorumlanması

2.6.2.1. İlk müzik kütüphanesi

İlk müzik kütüphanesi

İTÜ'de bugün açılacak olan müzik kütüphanesinde zengin bir koleksiyon, bilgisayarlı DVD istasyonları ve stüdyolar var. Açılışta da ilk kez 'çepeçevre ses gösterisi' gerçekleştirilecek

EVRİM ALTUĞ

İSTANBUL - Türkiye'nin ilk Müzik İleri Araştırmalar Merkezi (MİAM) ve Müzik Kütüphanesi bugün açılıyor.

İstanbul Teknik Üniversitesi'nin Maçka'daki kampüsünde yapılacak açılışta müzikseverleri başka bir 'ilk' daha bekliyor. Başından sonuna bir anda, birçok tür ve kültürden enstrümanla, bir nefeste çalınacak yapıtlardan oluşan 'Collage' konseri, sahip olduğu ışık ve ses altyapısına dayanan koreografisiyle ülkemizin ilk 'surround', yani çepeçevre ses gösterisi niteliği taşıyor. Mustafa Kemal Anfisi'nde saat 18.00'de başlayacak konserin mimarları ise, klasik müziğin Türkiye'deki öncü iki sanatçı ve akademisyeni olarak tanınan Prof. Dr. Kâmran İnce ve Doç. Dr. Cihat Aşkın. En son teknolojiyle tasarlanan Dr. Erol Uçer Müzik Kütüphanesi'nin ba-

Keman virtüözü Doç. Dr. Cihat Aşkın, Türkiye'nin ilk müzik kütüphanesinde operadan sinemasal bestelere kadar zengin bir görsel arşiv yer aldığını belirtiyor.

nız zaman, müzikte ve eğitim veren kurumdaki birikimin önemi ortaya çıkıyor. Müzik, kütüphaneciliğin içinde başlı başına bir branş. Müzik kütüphanesine toplayacağımız arşiv 1500 CD'lik bir koleksiyona ulaştı. Devamlı CD'ler geliyor. Parasal bir sorun da yaşamıyoruz. Bununla birlikte, partisyonlar, periyodik yayınlar, orkestra repertuvarları ve müzik kitapları da kütüphanede bulunacak.

Ayrıca kütüphanedeki 10 dinleme istasyonumuzda, CD ve kaset kaynaklı bir platformumuz var. Altı tane bilgisayarlı DVD istasyonunda da, operadan konsere, müzikle ilgili her türlü görsel kayıt değerlendirilebilecek. Kütüphanedeki bu birikim ve arşiv altyapısı tümüyle dijital.

Kayıt stüdyosu hazırlanıyor

Her türlü müzikal ve sinemasal bestelerin icra ve kaydı için, yine İTÜ'deki bö-

Haber 21'de MİAM'ın bünyesinde açılacak olan Türkiye'nin ilk müzik kütüphanesinden ve en büyük ve ileri teknoloji ile donatılmış ses kayıt stüdyosundan bahsedilmektedir. Müzik eğitimi verilen bir kurumda (lisans, yüksek lisans ya da doktora eğitimi boyutlarıyla) öğrencilerin nota, kitap, CD, DVD gibi kaynaklara kolayca ulaşabilmesi gerekliliğinin vurgulandığı haberde, kütüphanenin bu güne kadar Türkiye'de var olan olanakların ötesinde bir oluşum olarak değerlendirildiği dile getirilmektedir. Bu konuda Türkiye'de bulunan arşivlerin yetersizliği göz önüne alındığında MİAM'da kurulan bu kütüphanenin önemi ve gerekliliği bir kez daha ortaya çıkmaktadır.

2.6.2.2. MİAM'da yeni bir stüdyo

MIAM'da
yeni bir stüdyo

Müzik dalında kaliteli ve dünya standartlarında yüksek lisans eğitimi vermek amacıyla 1999 yılında bir araya gelen Dr. Erol Üçer ve Prof. Dr. Gülsün Sağlamer'in öncülüğünde Prof. Dr. Kamran İnce ve Doç. Dr. Cihat Aşkın tarafından kurulan İTÜ Dr. Erol Üçer Müzik İleri Araştırmalar Merkezi (MİAM, dünya standartlarında bir kayıt stüdyosuna kavuştu. Dr. Erol Üçer'in adını taşıyan ses kayıt stüdyosu, sahip olduğu ileri teknolojisiyle Türkiye'de ilk,

Haber 22'de "Müzik dalında kaliteli ve dünya standartlarında yüksek lisans eğitimi vermek üzere 1999 yılında Dr. Erol Üçer'in finansmanıyla kurulan MİAM'da şimdi de Ortadoğu ve Balkanlar'ın üçüncü büyük stüdyosunun açıldığı müjdesi verilmektedir. "Prof. Dr. Kamran İnce ve Doç. Dr. Cihat Aşkın tarafından kurulan Dr. Erol Üçer Müzik İleri Araştırmalar Merkezi dünya standartlarında bir ses kayıt stüdyoya kavuştu" denilen haberde bu stüdyo ile amaçlananın, profesyonel tonmaysterlerin yetişmesi için gerekli eğitim ve uygulama olanaklarının sağlanması olduğu belirtilmektedir. Müzik yapım sektöründe uluslararası standartlardaki talepleri karşılamak üzere firmalara profesyonel ses kayıt imkânı da sunulacağı vurgulanmaktadır. MİAM'ın verdiği profesyonel tonmayster eğitimi sayesinde Türkiye'de müzik sektöründe bir milat olacağı düşünülebilir. Sektörde hizmet veren diğer kayıt stüdyolarının da, böylece oluşturulan standardın altında kalmamak için kendilerini yenileyecekleri, bu okuldan mezun olmuş tonmaysterleri bünyelerine alarak kalite standartlarını yukarılara çekecekleri vurgulanmaktadır.

2.6.2.3. Müzik ortamı MİAM'la zenginleşiyor

Müzik ortamı MİAM'la zenginleşiyor

VERCİHAN ZİFLİOĞLU

İstanbul Teknik Üniversitesi tarafından müzik konusunda yüksek lisans ve doktora eğitimi vermek amacıyla kurulan 'Dr. Erol Üçer Müzik İleri Araştırmalar Merkezi (MİAM)' 1999 yılından bu yana, müzik konusunda yüksek lisans ve doktora yapmak isteyenlere çağdaş ve nitelikli müzik eğitimi sunuyor. İTÜ Maçka yerleşkesinde hizmet veren merkezin bünyesinde, Türkiye'deki en gelişmiş ses kayıt stüdyosu ve bir 'Müzik Kütüphanesi' yer alıyor. 1953 yılında Türkiye'nin ilk TV yayınının gerçekleştirildiği stüdyoda yapılan çalışmadan etkilendi, ancak bunun çok büyük bir yatırım olduğunu, bir sponsorun destek olması gerektiğini belirtti. Arayışımızın sonucunda İTÜ mezunlarından Dr. Erol Üçer, sponsorluğu üstlenebileceğini açıkladı. Müzik İleri Araştırmalar Merkezi'nin bünyesi içerisinde varolan ses kayıt stüdyosu, kütüphane ve müzik yüksek lisans programı üç ana öğe olarak MİAM'ın bel kemiğini oluşturdu en başta. Bu dersler için yurt dışından da eğitimciler getirdik. Derslerimiz İngilizce.

Haber 23'te 1999'da kurulduğundan beri müzikte yüksek lisans ve doktora eğitimi veren, Türkiye'nin en gelişmiş ses kayıt stüdyosuna ve müzik kütüphanesine sahip olan MİAM ile ilgili bilgiler yer almaktadır. MİAM'da kompozisyon, performans, müzikoloji, etno-müzikoloji, ses yönetmenliği (tonmaysterlik), sanat yönetmenliği ve müzik teorisi alanlarında eğitim verildiğinden söz edilmektedir. TRT başta olmak üzere değişik müzik kurumlarının elemanlarına da eğitim veren MİAM, sanatçı adaylarına ihtiyaçları dâhilinde, yurtdışında alabilecekleri standartta bir eğitimi vererek Türkiye'nin beyin göçünü önlemeyi hedefler görünmektedir. Öğrenci kabulünde herhangi bir müzik diploması istemeyen MİAM'nin, üniversitede herhangi bir alanda eğitim görmüş müzisyenleri de bünyesine kabul ettiği belirtilmektedir.

Görüşme yapılan kişilerin hepsi MİAM'ın Türkiye'de yeni ve ilerici bir anlayışla yapılanmış ve dünya standartlarında eğitim veren bir kurum olduğunu ve Cihat Aşkın'ın bu konudaki katkılarının oldukça önem taşıdığı konusunda aynı görüşü paylaşmaktadırlar. Görüşülen kişilerden biri ise MİAM'ın giriş koşulu olarak müzik diploması istemeden hangi bölümden mezun olursa olsun adayı sadece müzikal yetenekleriyle sınadığına dikkat çekmiştir. MİAM ile ilgili haberlerde de, MİAM'ın geniş kütüphanesinin önemi ve gerekliliği, MİAM'ın profesyonel tonmayster yetiştirme konusunda sağladığı geniş olanaklar, yurtdışı eğitim olanaklarını aratmamayı ve bu

sayede yurtdışına beyin göçünü önlemeyi hedefleyen eğitim anlayışından söz edilmektedir. MİAM'ın her biri özgün ve önemli olarak değerlendirilebilecek noktalara dayanan bu çok ayaklı yapısıyla Türk müzik yaşantısına anlamlı katkıda bulunduğu görülmektedir. Cihat Aşkın MİAM'ın eşbaşkanı olarak MİAM bünyesinde gerçekleştirdiği çalışmalarla da bu katkıyı derinleştirmektedir.

2.7. Cihat Aşkın'ın Albüm Çalışmaları İle İlgili Verilerin Yorumlanması

2.7.1. Albüm Çalışmaları ile İlgili Görüşlerin Yorumlanması

2.7.1.1. Albüm Çalışmaları ile İlgili Cihat Aşkın'ın Görüşleri

Cihat Aşkın Türkiye'de müzisyenlerin kamplara ayrıldığından, özellikle doğu ve batı şeklinde iki kutbun varlığından söz etmektedir. Oysa ona göre herkes öncelikle kendi kültürünü tanımalı, evrensel teknikleri öğrenmeli, doğu ve batı kültürünü kendi içinde özümsemeli ve ortaya bu evrensel teknikleri kullanarak kendi müziğini çıkarmalıdır. Müzisyenin çalgısıyla her tür müziği çalabilmesi gerektiğini ve kişilerin istedikleri müzikleri yapmakta olduklarını savunan Cihat Aşkın, ancak bu ön yargılardan kurtularak beraber ve birleştirici güçle müzik yapılabileceğini savunmaktadır. İstanbulin, Ege'nin Türküsü, Umutsuz ve Minyatürler gibi albümlerin bu anlayışla ve iki kültürü özümseyen yapıyla ortaya çıktığını belirtmiştir.

2.7.1.2. Albüm Çalışmaları ile İlgili Hakan Şensoy'un Görüşleri

Hakan Şensoy ise Cihat Aşkın'ın görüşlerinin aksine Türkiye'de böyle bir kutuplaşmanın olmadığını dile getirmekte, örnek olarak İTÜ'de çok sesli Türk müziği çalışmaları yapan sanatçıları, hem geleneksel müziklerle hem evrensel müziklerle uğraşan besteci ve çalıcıları ortaya koymuştur. Cihat Aşkın'ın sözü geçen çalışmalarını takdir etmekle beraber bu başarıyı Cihat Aşkın'ın her iki müziğe de hükmetmesine bağlamıştır. Her iki müziği de ustalıkla çalabilen başka bir yorumcunun olmadığına dikkat çekerek, bunun oldukça değerli bir özellik olduğunu vurgulamıştır.

2.7.1.3. Albüm Çalışmaları ile İlgili Cansevil Tebiş'in Görüşleri

Cansevil Tebiş de bu çalışmaları önemli bulduğunu belirtmiştir. Her insanın nitelikli müzik dinleme hakkının olduğunu vurgulayıp bu çalışmaların da geniş kitlelere nitelikli müzik ulaştırdığını vurgulamıştır.

2.7.1.4. Albüm Çalışmaları ile İlgili Selim Giray'ın Görüşleri

Selim Giray, Cihat Aşkın'ın çalgısıyla evrensel müziğin ve geleneksel müziğimizin her şivesini ustalıkla yorumladığını, kendi kültürünün öğelerini dünya standardına taşıdığını belirtmektedir. Bu sayede hem bu konudaki ustalığını hem de Klasik müzik dediğimiz kültürün etnik ve yerel müziklere de açık olduğunu ispatladığını dile getirmektedir. Cihat Aşkın'ın Türk insanını sanat müziğine kazandırmayı hedeflediğini vurgulayan Selim Giray, bu çalışmaların aynı zamanda kulağını çok sesli kültüre kapatmış ya da bundan ürken insanlara da oluşmayı ve onları kazanmayı hedeflediğini belirtmiştir. Ayrıca ülkemizdeki bu kutuplaşmanın bizdeki kadar olmasa da dünyanın her yerinde ve her kültüründe var olduğunu dile getirmiştir.

2.7.2. Albüm Çalışmaları ile İlgili Haberlerin Yorumlanması

2.7.2.1. Minyatürler

Minyatürler / Cihat Aşkın - Mehru Ensari / Kalan Müzik

Klasik Türk müziğinin çok iyi bildiğimiz ama gerçekten de geçmişte kalmış "minyatür"leri. "Sarı Gelin", "Kız Belin İncedir" gibi anonim eserler ya da Münir Nurettin Beken'in "Dev Masalı", "Kanto"su, Mehmet Zati Arca'nın "Kavak Marşı", Necip Celal Andel'in "Tango, Özleyiş"i. Belleğimizde an-

Haber 24'te Cihat Aşkın'ın piyanist Mehru Ensari'nin eşliğinde Kalan Müzik'ten çıkarttığı "Minyatürler" isimli albüm ile ilgili tanıtım-yorum yazısı yer almaktadır. "Klasik Türk Müziğinin çok iyi bildiğimiz ama gerçekten geçmişte kalmış minyatürleri" olarak nitelenen albümün içeriğinde "Sarı Gelin", "Kız Belin İncedir" gibi

anonim parçalardan "Sevdim bir genç kadını" diye de bilinen Özleyiş tangosuna kadar unutulmaya yüz tutmuş eserlerin keman ve piyano için yapılmış yeni düzenlemeleri yer almaktadır. "Nostalji değil gerçek bir hatırlayış, değerini yeniden verme, gün ışığına çıkarma" olarak değerlendirilen çalışmada Aşkın'ın kendi besteleri de yer almaktadır.

Kemanın evrensel çalım teknikleri ile Türk müziğinin geleneksel yapısının ustalıkla kaynaştığı bir çalışma olarak değerlendirilebilecek olan albümün, Türk müzik kültürünün evrensel çerçevede tanıtımına katkı sağlayacağı sonucuna varılmıştır.

2.7.2.2. Alışırız İnşallah

Cihat Aşkın'ın "Minyatürler"i farklı bir albüm

Alışırız inşallah!

Cihan Aşkın, Mehru Ensari ile yaptığı çalışma için "Klasik müziği halkımıza mutlaka sevdireceğiz..." diyor.

%Yasemin BAY

Minyatürler / Miniatures

Keman sanatçısı Cihat Aşkın, dinleyicinin alışık olmadığı bir albümle müzik dünyasında. Albümün adı "Minyatürler". İlk resitalini 16 yaşındayken veren ve özellikle Paganini Caprice'lerini seslendirmedeki üstünlüğü ile eleştirmenlerin beğenilerini toplayan Aşkın, yurtdışında çeşitli sanatçılarla verdiği konserler ve yaptığı çalışmalarla tanınıyor. Mozart'ın 5. Keman Konçertosu, sanatçının ilk plağı olarak 1991 Mozart Yılı'nda yayınlandı. Ardından Suna Kan ile Bach'ın ikili konçertosunu EMI şirketi için CD yaptı. Son olarak Ekim 1996'da piyasaya

Cihat Aşkın Mehru Ensari

Haber 25'te Aşkın'ın Minyatürler albümü için "dinleyicinin alışık olmadığı" yorumu yapılmaktadır. "Ulusal müziğimizi su yüzüne çıkartmalıyız" diyen Aşkın, halkla kaliteli müziğin kaynaşması gerekliliğine olan inancını dile getirmektedir. Eğitimdeki yakından uzağa ilkesine dayanarak, halkın aşina olduğu müzikleri, alışık olmadığı evrensel standartlarla sunmak gibi bir yol izleyen Aşkın bu sayede halkın müzik kültürünü yukarılara çekmeyi hedefler görünmektedir. Unkapanı gibi ticari kaygılarla iş yapılan bir ortamda böyle bir albümün kendine yer bulması da şaşırtıcı olarak değerlendirilebilir. Haberde sanatçının daha önceki albümlerinden söz edilmekle birlikte, 1996'da Meridian Records firmasından çıkartılan Octachord-Virtuoso Duos adlı albümün Strad dergisi tarafından övgüye değer bulunduğu belirtilmektedir.

2.7.2.3. Müzik CD'lerle ölümsüzleşir

Müzik, CD'lerle ölümsüzleşir

Haber 26'da Cihat Aşkın, İdil Biret ve Orhan Ahıskal'ın yeni çıkan albümlerinin tanıtımı yapılmaktadır. Habere göre Aşkın'ın albümleri iki ayrı çizgide uzanmaktadır. Birincisinin Klasik Müziğin ve Çağdaş Türk bestecilerinin başyapıtlarından oluştuğu vurgulanırken buna örnek olarak Aşkın'ın Bach, Mozart, Erkin ve Akses'in keman konçertolarını yorumladığı CD'ler gösterilmektedir. İkinci çizgi olarak ise daha geniş kitlelere seslenen, farklı kültürlerin harmanlandığı yenilikçi çalışmalar olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca Ulvi Cemal Erkin gibi bestecilerinin eserlerini bu yeni çalışmalarının arasına katarak kaydetmesi ve gün ışığına çıkarması ise "övgüye değer" olarak yorumlanmaktadır. Aşkın'ın "Ege'nin Türküsü" isimli albümüne de değinilen haberde, "Kendine özgü deyişini pekiştiren sanatçı, Ege'nin iki kıyısındaki Türk-Yunan kültürlerinin ortak paydalarında içten, sıcacık bir müzik yaratmış" yorumu yapılmaktadır. Aşkın'ın bu albümünde bağlama, kopuz, cura, ud, kabak kemane gibi geleneksel Türk sazlarıyla, buzuki, viyola, akordeon, gitar, çello ve kimi vurmalı çalgılar birleşerek Ege'nin iki kıyısının sesini oluşturdukları değerlendirmesi yapılmaktadır.

2.7.2.4. Akses ve Alnar'ın yeni CD'leri

Akses ve Alnar'ın yeni CD'leri

► Cihat Aşkın, Akses'in konçertosunu ve Alnar'ın süitini çaldığı CD'lerle ve İnce'nin modern yapıtındaki parlak yorumculuğuyla dikkat çekti.

Haber 27'de Cihat Aşkın'ın Necil Kazım Akses'in konçertosunu Rengim Gökmen'in şefliğindeki Hannover Radyo Filarmoni Orkestrası eşliğinde yorumladığı, CPU/NDR ortak yapımı olarak dünya piyasalarına sunulan konser kaydı ve yine Şefik Kahramankaptan'ın projesi kapsamında piyanist Mehru Ensari ile birlikte kaydettiği Hasan Ferit Alnar'ın süiti ile ilgili yorumlar yer almaktadır. Haberde kayıt kalitesinin üstünlüğü ve Rengim Gökmen'in yorumunun başarısından söz edildikten sonra, "Cihat Aşkın bu post-romantik senfoniyi baştan sona kemanıyla ince ince işliyor ve solonun sağlam kimliğini ortaya çıkartarak yapıtı konçertoya dönüştürebiliyor" sözlerine yer verilmektedir.

Aynı haberde Aşkın ve Ensari tarafından yapılan Hasan Ferit'in keman-piyano süiti kaydı için ise "Cihat Aşkın makamsal yapıya egemenliği ile yapıta sıcacık yaklaşmış" değerlendirmesi yapılamaktadır.

2.7.2.5. Notalardaki Sultan Portreleri

Notalardaki Sultan Portreleri Musical portraits of the Ottoman sultans

Klasik müzik bestecisi, orkestra şefi ve müzikolog **Dr. Emre Aracı**'nın geçen yıl Prag'da kaydedilen üçüncü CD'si **Boğaziçi Mehtapları'nda Sultan Portreleri** piyasaya çıktı. Emre Aracı'nın Abdülhak Şinasi Hisar'ın edebiyatından yola çıkarak bestelediği Boğaziçi Mehtapları adını taşıyan ve 31. İstanbul Festivali'nde Cihat Aşkın'ın seslendirdiği keman konçertosu ile **Callisto**

Classical music composer, orchestra conductor and musicologist ***Dr Emre Aracı****'s third CD,* ***'Sultans' Portraits in the Bosphorus Moonlight'****, recorded last year in Prague, has been released. A blend of harmonizations of traditional Turkish music consisting of* ***brief musical portraits composed for members of the Ottoman dynasty by Callisto Guatelli Pasha*** *and Emre Aracı's own violin concerto*

Haber 28'de besteci, şef ve müzikolog Dr. Emre Aracı'nın 3. CD'si olan "Boğaziçi Mehtaplarında Sultan Portreleri" isimli albümünden söz edilmektedir. CD'de, Müzika-i Hümayun bestecilerinden olan İtalyan Callisto Guatelli'nin Osmanlı hanedan üyeleri için bestelediği kısa müzik parçaları yanında Emre Aracı'nın Boğaziçi Mehtapları isimli konçertosunun yer aldığı ve konçertoyu Cihat Aşkın'ın seslendirdiği belirtilmektedir. Emre Aracı'nın daha önceki albümleri olan "Osmanlı Sarayından Avrupa Müziği" ve "Savaş ve Barış-Kırım" adlı çalışmalarda da olduğu gibi albümde çalan oda orkestrasının başkemancılığı ve solistliği görevini bu albümde de Cihat Aşkın üslenmiş görünmektedir. "Minyatürler" albümünde olduğu gibi Türk müzik kültürünün tanıtımı görevinin farklı bir açısı olarak değerlendirilebilecek bu çalışmalarda da Aşkın'ın Türk müzik yaşantısına anlamlı katkı sağladığı görülmektedir.

2.7.2.6. Kemandan dökülen hüzün ve umutsuzluk

CAHİT AŞKIN'DAN YENİ ALBÜM

Kemandan dökülen hüzün ve umutsuzluk

ERCAN ÇELİK

Müzik hayatı

11 yaşında başladı

"Sokağa çıktığında insanların yüzünde gördüğün mutsuz ifade beni oldukça etkiledi. Bu eserde insanların yaşadığı umutsuzluğu müziğime yansıttım.

Haber 29'da Aşkın'ın "Ege'nin Türküsü"nden sonra çıkan albümü "Umutsuz" hakkında kendisi ile yapılan söyleşi yer almaktadır. Haberde Yalçın Tura'nın Yılmaz Güney'in unutulmayan filmi "Umutsuzlar" için bestelediği, "Umutsuz" isimli parçanın da yeni bir yorumla yer aldığı albümün, ismini buradan aldığı belirtilmektedir. Albümün, Ermeni ve Azeri halk ezgilerinden Dede Efendi'nin Sultan-ı Yegah ağır semaisine, Refik Fersan'ın şarkısından Rachmaninov'un Vokaliz'ine kadar çeşitli müziklerden bir demet halinde sunulduğu belirtilmektedir. Aşkın'ın müzik hayatında tek bir tür müziğin yorumcusu olarak anılmak istemediği, evrensel alanda müzikler yapan bir keman sanatçısı olmayı tercih ettiğine değinilmektedir. Haberde Aşkın'ın ödüllü yönetmen Esen Işık'ın "Babamı Hırsızlar Çaldı" ve "Dönüşü Olmayan Yolculuk" adlı kısa filmlerinin müziklerini yaptığı vurgulanmaktadır. Haber 31.'de gücünü Anadolu'dan aldığını belirten Aşkın, müzikte kimlik kazanmanın çok önemli olduğunu, kimlik kazanabilmek için de öncelikle kendi toprağına basıp, kendi kültürüne sarılmanın gerekliliğini vurgulamaktadır.

2.7.2.7. Sihirli kemanlar ile "İstanbulin" yolculuğu

SİHİRLİ KEMANLAR İLE "İSTANBULİN" YOLCULUĞU

Uluslararası alanda günümüzün en önemli keman virtüözlerinden biri olan Cihat Aşkın ve arkadaşları, Cemal Reşit Rey Konser Salonu'nda muhteşem bir konser verdi. Serkan Çağrı, Buzuki Orhan, Yurdal Tokcan, Tahir Aydoğdu, Ferruh Yarkın, Mustafa Özdemir, Hasan Gözetlik ve Aşkım Ensemble'nin eşlik ettiği konser'de Cihat Aşkın 100 yıl önce Almanya'da yapıldığı tahmin edilen dünyada daha önce eşine rastlanmamış bir "Türk Kemanı" ile eserlerini seslendirdi. Aşkın, salonu dolduran hayranlarını "İstanbulin" temalı bir yolculuğa çıkardı. Yakaları çeneye kadar uzanan ve düğme ile iliklenen uzun bir ceket olan İstanbulin, 19. yüzyılın moda parçasıydı. Bu modaya uygun giyinen sanatçı Cihat Aşkın, hayranlarına muhteşem bir dinleti sundu.

Haber 30'da Cihat Aşkın'ın en son albümü "İstanbulin"in Cemal Reşit Rey konser salonunda gerçekleştirilen konserinin yorumu ve İstanbulin ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Konserde Aşkın'ın kemanına ud, kanuni, klarnet, trombon, trompet, Karadeniz kemençesi, bendir ve buzuki gibi çalgıların ve Aşkın Ensemble'ın eşlik ettiği belirtilen haberde, Aşkın'ın 100 yıl önce Almanya'da yapıldığı tahmin edilen ve üzeri sedefle işlenmiş, ay-yıldız ve Türk motifleri süslemeli bir kemanla çaldığı belirtilmektedir. Albüme ve konsere adını veren "İstanbulin"in 19. yy'da İstanbul'da giyilen yakadan itibaren düğmeli, uzun bir ceket olduğu ve o dönemde yenilikçi anlayışla geleneğin karıştığı bir kıyafet olarak ortaya çıktığı belirtilmektedir. Albüm sirto, longa ve oyun havalarının solo keman, oda orkestrası ve geleneksel Türk sazları için yapılmış düzenlemelerini içermektedir. "İtzhak Perlman Klezmer ezgilerini çalıyorsa batı sanat müziği ustalığından hiçbir şey yitirmiyor. Aksine 'insan ne ise odur' ilkesini en güzel biçimiyle sergilemiyor mu?" diyerek kendi kültürüne sarılmanın önemini vurgulayan Aşkın'ın bu çalışma ile sadece düğün salonlarında duyabildiğimiz oyun havalarını bile dünya ölçeğinde bir kalite ile konser sahnesine taşıdığı görülmektedir.

Görüşülen kişilerden ikisi Türkiye'de bir doğu-batı kutuplaşması olduğunu vurgulamış, bunu da toplumun çok sesli kültüre yabancı olmasının yanında, eğitim kurumlarımızda çok sesli müzik eğitimi alan öğrencilerimizin küçük yaşlardan itibaren kendi kültürüne yabancılaştırıldığını söyleyerek açıklamışlardır. Görüşme yapılan kişilerden bir tanesi bu kutuplaşmanın olmadığını ve bu görüşe karşı çıktığını savunmuştur. Bir diğeri ise sadece bu çalışmanın öneminden bahsetmiştir.

Görüşmecilerin tamamı Cihat Aşkın'ın bu çalışmalarının son derece önem taşıdıklarını belirtmişlerdir.

Haberlerden elde edilen verilerde de Cihat Aşkın'ın halkın aşina oldukları müzikleri, alışık olmadıkları evrensel standartlarla sunmak gibi bir yol izlediği ve kemanın evrensel çalım teknikleri ile Türk müziğinin geleneksel yapısını ustalıkla kaynaştırdığı albüm çalışmalarının olduğu göze çarpmaktadır. Ayrıca Cihat Aşkın'ın Türk bestecilerinin eserlerinden oluşan kayıtlar ile de önemli bir eksikliği gidermektedir.

Haberlerde beğeni topladığı belirtilen bu çalışmaların, Cihat Aşkın'ın Türk müzik yaşantısına sunduğu önemli ve derinlik katan katkılar olarak değerlendirildiği görülmektedir.

3. BÖLÜM

SONUÇLAR

Tüm bu bilgilerin ışığında; Türkiye'de bir keman ekolü varlığından söz etmek mümkün görünmektedir. Muzika-i Hümayun'un kuruluşundan bu yana gelişen keman müziği, ekolleşme anlamında içinde bulunulan dönemde halen gelişimini sürdürmektedir. Bir Rus, İtalyan ya da Fransız ekolleri gibi teknik olarak belli ortak değerler yaratılmamış görünse de, Türk keman sanatçılarının varlığı ve Türk müzik kültürüne katkıları görülmektedir. Görüşülen uzmanlar Türkiye'de keman ekolü varlığı konusunda çeşitli görüşler ileri sürmelerinin yanında; bir Türk keman ekolünden bahsedilebilineceğini dile getirmişlerdir. Dolayısıyla tüm boyutlarıyla bir Türk keman ekolünden henüz bahsedilemese de Türk keman sanatçıları, Türk orkestraları gibi boyutları böyle bir olgunun varlığını ortaya koymuştur.

Türkiye'de keman eğitiminde okul sayısının yetersizliği, keman müzik kültürünün tam anlamıyla tanınmaması gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır. Ancak son zamanlarda önemli olarak değerlendirilecek genç keman sanatçılarının varlığı olumlu bir değişimin olduğunu ortaya koymuştur.

Cihat Aşkın'ın yaptığı Kreutzer Etüdleri'nin kaydı konusunda görüşmecilerin tamamı bu çalışmanın dünyada bir ilk olduğu ve bütün dünyada kurumlar bünyesindeki keman eğitimini için ve bireysel-kişisel çalışmalar için çok faydalı ve etkili bir çalışma olduğu konusunda aynı görüşü paylaşmaktadırlar. Görüşmecilerce dünya müzik kültürüne yapılan önemli bir katkı olarak değerlendirilen bu çalışma, Cihat Aşkın'ın katkıları anlamında oldukça değerli bulunmuştur.

Görüşmecilerin tamamı, CAKA'nın gelecekte yeni ve ilerici bir Türk keman ekolüne dönüşebileceği konusunda ortak görüşü paylaşmaktadırlar. Kimi görüşmecilerin CAKA'yı bu güne kadar yapılmış en idealist eğitim projesi olduğunu vurgulamaları dikkat çekici bulunmuştur. Dünya'da örnek bir proje olarak tanıtılabilinecek değerde olarak değerlendirilen bu çalışma, gelecek yıllarda Cihat Aşkın'ın Türk müzik kültürü ve Türk keman müziği konusunda kalıcı izler bırakacak

değerde bir etkinlik olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca bir Türk keman ekolünün de açık bir şekilde ortaya çıkacağı sonucuna varılmıştır.

Cihat Aşkın, Türk müzik kültüründe önemli yere sahip orkestraların kuruluşunda anlamlı katkı sağlamıştır. İçinde yaşanılan dönemde, önemli solistlerle, çeşitli konser programlarıyla bulundukları ortamlara zenginlik veren Borusan Filarmoni Orkestrası ve İstanbul Oda Orkestrası iki önemli müzik topluluğu olarak Türk müzik yaşantısındaki yerlerini almışlardır. Bu orkestraların kuruluşundaki anlamlı katkısı, Cihat Aşkın'ın Türk müzik kültürüne katkısı kapsamında değerlendirilmektedir.

Cihat Aşkın'ın eşbaşkanlığını yaptığı MIAM son derece önemli bir eğitim kurumu olarak nitelenmektedir. MİAM'ın ülke standartlarının üstünde sunduğu eğitim olanakları lisans ve lisansüstü boyutlarıyla son derece değerlidir. Kütüphanesinin sunduğu çalışma ve araştırma ortamı özgün yapısıyla dikkat çekmektedir. Güncel teknoloji kullanılarak yapılmış olan MİAM kayıt stüdyosu da Türk müzik yaşantısına önemli bir eksikliği tamamlayarak anlam katmıştır. Türkiye'de değerli bir eğitsel etkinlik olarak belirtilen MIAM, Cihat Aşkın'ın Türk müzik yaşantısına akademik yönden yaptığı son derece anlamlı bir katkı olduğu görülmüştür.

Cihat Aşkın'ın gerçekleştirdiği albüm kayıtları, çeşitli nedenlerden dolayı birbirinden ayrı görülen çokseslilığı ve Türk müziğini aynı çerçevede toplamış çalışmalar olarak değerlendirilmektedir. Yaptığı Çağdaş Türk Müziği eserlerinin kayıtlarıyla da önemli bir eksikliği tamamlamaya çalışmaktadır. Bu çalışmaların Türk müzik kültürüne sanatsal katkılarının oldukça değerli olduğu görülmektedir.

Buna göre, Cihat Aşkın'ın CAKA projesi kapsamında bir Türk keman ekolü yaratmak için son derece önemli bir etkinlikte bulunduğu; Kreutzer Etüdleri kaydıyla sadece ulusal değil, dünya kültürüne de değerli zenginlik kattığı; Türkiye'nin önemli orkestralarından Borusan Filarmoni Orkestrası ve İstanbul Oda Orkestrası'nın kuruluşlarında ve yaşatılmalarında görev alan Cihat Aşkın'ın Türk müzik yaşantısına bu kapsamda derinlik kattığı; MIAM unsuru ile akademisyen kimliği aracılığıyla Türk müzik eğitimine dolayısıyla Türk müzik kültürüne yeni anlamlar ve derinlikler kazandırdığı; yaptığı albüm çalışmalarıyla yeni bir Türk müziği oluşturulması düşüncesi ile Türk müzik kültürüne devinim getirdiği açıkça görülmektedir.

Buna göre; Cihat Aşkın'ın sanatçı-eğitimci kişiliği ile Türk müzik kültürüne çok boyutlu, çeşitli alanlarda son derece yenilikçi ve önemli katkıda bulunduğu, binlerce seneye dayanan Türk müzik yaşantısının önemli bir figürü olarak ön plana çıktığı görülmektedir.

KAYNAKLAR

Aksoy, Bülent. (2003): Avrupalı Gezginlerin Gözüyle Osmanlılarda Musiki, Pan Yayıncılık.

Aracı, Emre. (2006): Donizetti Paşa-Osmanlı Sarayının İtalyan Maestrosu, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Atalan, Aynur. (1998): Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümü Hazırlık Sınıfı Flüt Eğitiminin Hedefler, Hedef Davranışlar, İçeri Yönünden İncelenmesi, Hazırlık Sınıfı Flüt Dersi İçin Bir Öğretim Programı Taslağının Hazırlanması, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Aydın, Yılmaz. (2003): Türk Beşleri, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Başaran, İ.Ethem. (1996): Eğitime Giriş, Ankara: Yargıcı Matbaası, Dördüncü basım.

Demirel, Özcan. (1994): Genel Öğretim Yöntemleri, Ankara: Usem Yayınları.

Dinçer, Dilek. (1999): Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde Piyano Eğitimine Çevrenin Sosyal-Kültürel ve Fiziksel Etkileri, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Trabzon: Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Ertürk, Selahattin. (1993): Eğitimde Program Geliştirme, Ankara: Meteksan Yayınları.

Gönlüm, Ezgi. (1993): Keman Ekolleri, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.

İlyasoğlu, Evin. (2002): Ayla'yı Dinler Misiniz? İstanbul: Remzi Kitabevi.

İpşiroğlu, Nazan. (1998): Sanattan Güncel Yaşama, İstanbul: Pan Yayıncılık.

Küçüköncü, Yılmaz, (2004): Türkiye'de Genel Müzik Kültürüne Etkileri Bakımından Cumhuriyet Döneminde Müzik Eğitimi ve Müzik Öğretmenleri, Isparta: 1924-2004

Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu Bildirisi.

Say, Ahmet. (2006): Müzik Ansiklopedisi, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Tebiş, Cansevil. (2002): Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki Çalgı Eğitiminin Bir Boyutu Olan Keman Öğretiminin Tarihsel Süreç İçindeki Gelişimi ve Günümüzdeki Durumunun Değerlendirilmesi, KKTC: Yakın Doğu Üniversitesi. XI. Eğitim Bilimleri Kongresi.

Uçan, Ali. (1994): Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, Ali. (1996): İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, Ali. (2000): Türk Müzik Kültürü, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Yılmaz, Serdar. (2003): İlköğretim Sanat Eğitiminde Program Geliştirme, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

http://tdk.org.tr

http://www.cetinaydar.com/index.php?cid=13

http://www.cihataskin.net

http://www.cihataskinvekucukarkadaslari.com

EKLER – I

Soru 1: Sizce Türk keman ekolü denebilecek bir olgu var mı?

Cihat Aşkın

Bence Türk keman ekolü vardır, oluşmuştur. Bunun göstergelerini şu şekilde anlıyoruz; Cumhuriyetten ve hatta öncesinden beri devam eden bir eğitim süreci vardır. Bu eğitim sürecinin yetiştirmiş olduğu değerli keman sanatçıları vardır. Hem solist olarak, hem de orkestralara hizmet eden sanatçılar olarak. Bu sanatçıların dünya genelinde bilinmiyor olması Türk keman ekolünün olmadığı değil, bir tanıtım mekanizmasının eksik olduğu anlamına gelmektedir. Biz ekolün varlığını hem solist olarak ortaya çıkan sanatçıların solo konserlerinde, oda müziği konserlerinde hem de orkestra sanatçılarımızın çalışmalarında görebilmekteyiz.

Hakan Şensoy

Bir ekol olgusundan bahsedebilmek için ekolün oluşum sürecini takip etmek ve onun sonucunda da ürünlerini gözlemlemek gerekir. Böyle bir oluşum süreci çok net olarak Türkiye'de –özellikle tabii Cumhuriyet sonrası Türkiye'sinden bahsediyorum– yaşanmadı. Dolayısıyla çok net bir Türk Keman Ekolü olgusu vardır demek bana doğru gelmiyor. Rus ekolünden yetişmiş kemancılara baktığımız zaman, spesifik ayrılıklar haricinde tonlarının dahi aynı olduğunu, entonasyon kavramlarının aynı olduğunu, yay çekişlerinin, yaydaki nefeslerin, vibratolarının, hatta genel olarak keman kullanarak müziği algılamalarının dahi aynı olduğunu algılarsınız. Bu Amerikan ekolünde de böyledir. Franko Belçika ekolünde de böyledir. Ki Franko Belçika ekolü Rus ekolünün doğmasına neden olan ekoldür. Ve diğer çalgı ekollerine baktığınız zaman Alman, İtalyan ekollerine baktığınızda kuzey Avrupa ekollerinde de aynı kaygıların güdülerek öğrenci yetiştirildiğini görürsünüz. Bizde henüz bu doğrularda ve yüksek standartta bir ekolden bahsedilebilecek süre giden bir eğitim yok.

Ancak benim karşıdan tanık olduğum hoş bir gelişme olarak; özellikle Nuri İyicil ve Çiğdem İyicil sınıfının yavaş yavaş ekolleşme sürecine girdiğini söyleyebiliriz. Bunun yanında yine bu sürece kendilerini dahil etmeye çalışan Mersin Devlet Konservatuarındaki keman hocalarının da çaba sarf ettiğini fark etmekteyim. Tabii ki Ankara keman eğitiminde de benzer gelişmelerin süreçte olduğunu, özellikle Bilkent'te ekolleşme çabalarının yoğun olduğunu söyleyebiliriz. Ama bu konuda en önde dediğim gibi İyiciller geliyor. İyicil sınıfını

bir İyicil ekolu olarak düşünmek lazım. Bunlar spesifik şeyler. Çünkü İyicil sınıfına baktığınız zaman farklılıklar gösteriyor, Bilkent sınıfı öyle, Mersin öyle. Yani yuvarlanmış bir keman ekolünün Türkiye'de ancak oluşum sürecinde olduğunu söyleyebiliriz.

Cansevil Tebiş

Türk keman okulu Avrupa'da eğitim alan ilk kemancımız olan Osman Zeki Üngör'ün ülkeye dönerek kemancılar yetiştirmesiyle başlamıştır ancak bu soru "özgün keman eğitimi yaratılmış mıdır?" anlamında soruluyorsa tabii ki henüz o noktaya ulaşılamadığını söyleyebiliriz.

Selim Giray

Türk keman ekolü olarak değil de Türkiye'de belli başlı kemancılar diye nitelenebilir. Eğer bir ekol var denirse belli başlı isimler ortaya çıkacaktır. Nasıl cevaplamak doğru olur tam bilemiyorum. Zaten bugün anılan ekoller de çok yeni olmadığı için ve Türkiye'de ki klasik müziğin tarihine bakacak olursak var diyemeyiz sanırım. Ama ekoldense belli başlı solistlerimiz belli başlı eğitim veren solistlerimiz ve onların etkilerini konuşabiliriz.

Soru 2. Türkiye'de keman eğitimi ve keman müziği hakkındaki görüşleriniz nelerdir? Hangi düzeydedir? Olması gereken yerde midir?

Cihat Aşkın

Bütün dünyada görüldüğü gibi Türkiye'de de yüzyılın yeniliklerini takip eden hocalar olduğu gibi bu yenilik ve gelişmelerden bihaber olan hocalar da mevcuttur. Önemli olan dünya teknolojilerine entegre olarak çalışmalarını sürdüren eğitmenlerin varlığıdır. Tabii ki dünya ile yarışabilmek için, daha doğrusu dünya standartlarında keman çalabilmek ve öğretebilmek için dünyadaki gelişmelerin takip ediliyor olması gerekmektedir. Buna ilave olarak; bu kültürün, çok sesli düşünce yapısının içimize yerleşmesi gerekir. Keman çalmak sadece parmakların, ellerin, kolların hareketinden ibaret değil, bir yaşam tarzı ve bir kültürdür. O kültürü içimizde hissedebilmek, yaşayabilmektir önemli olan.

Türkiye'de keman eğitimi denince aklımıza ilk olarak yüzyılın başında Ekrem Zeki Ün, Necdet Remzi Atak gibi isimler gelir. Sonrasında gelen değerli hocaların da varlığıyla Türk keman eğitimi gelişmiştir. En azından bugün genç kuşak olarak bizler dünyada önemli yerlerde konserler veriyoruz.

Hakan Şensoy

Ben Türkiye'deki müzik eğitiminin çok geride olduğunu düşünüyorum. Müzik eğitimi ve keman eğitimi sadece müziğin öğretilmesi, kemanın öğretilmesi, notanın öğretilmesi, "do" nun doğru çalınması, "re" nin düzgün itilmesi anlamına gelmez. Müzik bir kültürdür. Ve bu kültürü öğrencilere vermekle yükümlü olan rehberlerin aydın kişilikleriyle, önce kendi yaptıkları işin bilincinde olmaları gerektiğini düşünüyorum. Müzik eğitimi verirken sadece kendi dalınızda, dediğimiz gibi; keman tutmak budur, sol budur, armoni budur demenin, ve pek çok eğitimde olduğu gibi müzik eğitiminde de ezberci bir zihniyetle öğrenci yetiştirmeye gayret etmenin doğru olmadığına inanıyorum. Ve en önemlisi Türkiye'deki müzik eğitiminin çok büyük bir bölümünün yaratıcılıktan uzak, öğrencileri yaratmaya ve düşünmeye sevk etmeyen, benden gitsin de nasıl giderse gitsin tutumunda olduğunu düşünüyorum. Ama bu benim bu konuda çok pesimist olduğumu söylemesin. Özellikle son 10-15 yıldır Türkiye'deki müzik ve çalgı eğitiminin büyük bir sıçrama içerisinde olduğunu, bunun da ülkemizdeki çalgı eğitiminin yavaş yavaş kabuk değiştirdiğine işaret ettiğini, eski dogmatik algılama ve anlayıştan yeni yollara saptığını, yeni yönlere yöneldiğini söyleyebiliriz.

Cansevil Tebiş

Türkiye'de mevcut olan eğitim kurumlarını aynı kategoride değerlendirmek mümkün değildir. Bu soruyu evrensel standartlarda keman sanatçısı yetiştiren kurum olan konservatuvarlar düzeyinde değerlendirirsek; elbette ki keman eğitimi iyi düzeydedir ancak yeterli değildir (sayısal anlamda). Daha fazla sayıda kuruma ihtiyaç vardır ve daha fazla keman sanatçısı yetiştirmeye. Ne kadar fazla kurum açılırsa o denli fazla öğrenci keman eğitimi alır ve o denli yüksek sayıda solist düzeyinde sanatçı yetişir. Bu durumda bizi uluslar arası düzeyde o kadar güçlü kılar.

Selim Giray

Tabii ki hiçbir zaman yeterli demek uygun değil. Zaten gönül çok daha iyisini istiyor. Ben Türkiye'den ayrıldıktan 16 yıl sonra tekrar Türkiye'ye dönüşüm ve buradaki ortamı gözlemleme şansı Cihat Bey'le yaptığımız çalışmalar nedeniyle gerçekleşti. Bu 16 yıllık kopukluk beni sanki bir zaman makinesinde gibi 16 yıl geri ya da ileri götürebiliyor. Eğer o süre içinde Türkiye'de bulunsaydım, gördüklerim benim için bu kadar şaşırtıcı olmayacaktı. O yüzden çok olumlu gelişmeler gördüm ben. Ama Cihat Bey'le olan çalışmalarım dolayısıyla gördüklerim sadece Cihat Bey'in çalışmalarını yansıtıyor olabilir. O yüzden

yalnızca Cihat Bey'in çalışmaları ya da Türkiye geneli diye ayırmak bilemiyorum doğru olur mu? Türkiye genelinde birkaç çok iyi hoca ile görüşmelerim oldu. Bunların bazıları Türkiye'de yetişmiş ve Türk. Ve bazıları değil ama onunda pek önemi yok. Önemli olan hepsinin yaptıkları katkılar. Dönüp dolaşıp geri geliyorum ama Cihat Bey'in yaptığı çalışmalar ve onun önemi çok çok büyük.

Soru 3: Cihat AŞKIN'ın "42 Kreutzer Etüdü" başlıklı 2 CD'den oluşan kayıt çalışmasının sanatsal ve ayrıca eğitsel özellikleri hakkında görüşleriniz nelerdir?

Cihat Aşkın

Rudoulfe Kreutzer, Fransız keman ekolünün en önemli temsilcilerinden biridir. Baio ve Berio ile beraber Paris Konservatuarının önemli temel taşlarından biri olan Kreutzer, bugün daha çok Tolstoy'un "Kreutzer Sonat" isimli eseri ile biliniyor. Ancak Kreutzer, bütün kemancılar için kemanın kutsal kitabını yazan bir kemancı-bestecidir. 42 Etüt Paris konservatuarındaki öğretmenlik yılları zamanında yazılmış ve keman tekniğinin önemli özelliklerini bir araya toplamıştır. Bunlar Sonfile, staccato, martéle, detache, spiccato, trill ve aklımıza gelebilecek değişik çalışmalardan oluşur. İlk defa bu kadar geniş kapsamlı bir kitap olması sayesinde keman eğitiminde bir çığır açmıştır. Kendisinden sonra gelen Rode ve Don't yazdıkları metotlarıyla Kreutzer'in tamamlayıcıları olmuşlardır. Paganini'nin kaprislerini iyi öğrenebilmek için mutlaka Rode, Don't ve Kerutzer'i iyi çalışmış olmak gerekir. Heifetz, Tzigeti, Kogan gibi büyük kemancılar da Kreutzer'in önemine değiniyorlar. Vladimir Spivakov bir röportajında Kreutzer'in önemini vurguluyor. Bu derece önemli bir kemancı-bestecinin eserlerinin bu güne kadar kayıt edilmemiş olmasını önemli bir eksiklik olarak değerlendirdim ben. Bu fikri de bana meşhur tel yapımcısı dostum Lorits Larsen verdi 2001'de. Kayıtları 2003'te yapabildim. Albüm olarak ise ancak 2006'da çıkabildi. Ben bunun önemli bir mihenk taşı olduğunu düşünüyorum. Gerek benim çalışmalarım açısından, gerekse dünya keman tarihi açısından. Kreutzer'in ilk kaydının benim tarafımdan yapılmış olması benim için ayrı bir onur kaynağı. Daha önce 1960'lı yıllarda, içinde Kreutzer'in de etütleri bulunan bir LP yayınlandı. Bu LP'de sadece Kreutzer'in değil Mazas, Fiorillo gibi başka kemancı-bestecilerin de etütleri vardı. Ancak komple olarak ilk defa benim tarafımdan hazırlandı ve ortaya çıkarıldı. Bu konuda başka çalışmalarım da var. Ünlü Japon eğitimci Kamatoto Sog benden Dont etütleri konusunda böyle bir çalışma yapmamı beklediğini söyledi. Dont etütlerin de zannediyorum böyle bir çalışmaya ihtiyacı var. Çünkü onun da

dünyada bu güne kadar kayıt edilmiş bir hali yok. Yakında böyle bir çalışma yapmayı da düşünüyorum.

Hakan Şensoy

Çok kısaca söyleyeceğim. Kreutzer etütler bir kemancının, bir keman öğretmeninin, bir keman öğrencisinin ya da keman öğrenmeye çalışan insanların başucu kitabı. Yani olmazsa olmaz. Heifetz "kemancının incili" demiş, ben de başucu kitabı, kutsal kitabı diyorum. Cihat Aşkın da bu etütlerin dünyada ilk kaydını yaparak dünya kültürüne ve eğitimine katkıda bulunmuştur.

Cansevil Tebiş

Kreutzer etütler keman eğitimde uzman olmaya atılan ilk adımdır. Kreutzer etüt kitabını hakkıyla çalmış bir kemancı artık kemancılıkta önemli bir seviye yakalamış sayılır. Ve teknik ve müzikal olarak çok öğreticidir. Ayrıca etütler konser etüdü düzeyinde olduğu için tüm dinamikleri ile çalınınca anlamlı bir bütün olarak ortaya çıkarlar.

Selim Giray

Çok önemli bir çalışma. Birincisi böyle bir çalışma sanırım yok. Varsa da CD'de yok. Varsa da belli ki o kadar yaygın değil. Bu çalışmanın elimde bir kopyası var. Cihat Bey sağ olsun. Öğrencilerime dinletiyorum. Yararını da hemen gördüğümü söyleyebilirim. Hem benim adıma hem öğrencilerim adına.

Soru 4: Cihat Aşkın'ın CAKA yani Cihat Aşkın ve Küçük Arkadaşları projesi var. Bununla ilgili neler söyleyebilirsiniz? Sizce bu proje bir ekol yaratma arzusu güdüyor mu? Böyle bir sonuca varılabilir mi?

Cihat Aşkın

Bunun bir ekol olup olmayacağına ancak tarih karar verecektir. İleride iyi sanatçılar yetişmişse ve bu sanatçılar konserleri, sanatsal ve eğitsel faaliyetleriyle yeni bir varlığın, oluşumun temelini atmaya başlamışlarsa, işte o zaman bir ekolden söz edebiliriz. Şu anda böyle bir şey söylenemez. Eğer bir ekol yaratıyoruz diye bir çalışma yaparsak başarısızlığa uğrayabiliriz. Ancak iyi müzisyenler, iyi kemancılar yetiştireceğiz diye yola çıkarsak tarih belki on sene gibi kısa bir zaman sonra bu konudaki kararını verebilir. Tabii bu karar bize değil başkalarına ait olacaktır. CAKA aslında küçük yaşlardaki çocuklar için başladı. Ancak

sonraları bu çocukların büyüdüklerinde de eğitimlerine devam etmeleri gerektiğini fark ettik. Gelen talepleri de değerlendirince ismi halen CAKA olarak kalmasına rağmen büyük yaşlardaki öğrencileri de aramıza aldık.

CAKA ilk olarak 2001'de Uludağ Üniversitesi Devlet Konservatuarının daveti üzerine Bursa'da başladı. Sonra bu projeyi gönüllü olarak oluşturmaya karar verdim. Başta gönüllü olarak katılan çocuklar, gençler etrafımda toplanıyorlardı. Onlarla konserler, masterclass çalışmaları yapıyorduk. Fakat daha sonra bu çalışmaların daha sistematik bir şekil alması gerektiğini hissettim. 2007–2008 akademik yılında İstanbul merkezli olarak bir proje başlattım. Bu projede keman eğitiminin yanında keman eğitimine yardımcı olacak müzik teorisi, müzik kültürü ve ansambla derslerine de yer verdik. Bir keman sanatçısının yetişebilmesi için bu dört unsurun bir arada olması gerektiğini düşünüyorum. Bu projeye katılacak insanların mutlaka profesyonel müzik eğitimi alıyor olmaları da şart değil. Hobi amacıyla gelenlere de açığız. Önemli olan bu hobi amacıyla katılan öğrencilerin içinden de seçerek profesyonel müzisyenler yetiştirebilmek. İleride bu oluşum Türkiye'nin çeşitli yerlerine taşınacak, sadece İstanbul'da değil eşzamanlı olarak başka merkezlerde de oluşacak.

Hakan Şensoy

Bence ülkemizdeki müzik ve eğitim projeleri içinde en ideallerinden ve önce aklı öne koyan, önce öğrencinin eğitim çıkarını düşünen ve öğrencilere salt keman veya müzik eğitimi verme düşüncesinden başka müziğin bir kültür olarak aktarıldığı çok önemli bir proje CAKA projesi. Belki de var olacak ve bundan bir süre sonra bahsedeceğimiz Türk keman ekolünün çok önemli bir yapı taşı olacak.

Cansevil Tebiş

En idealist keman eğitimi projesi sözü söylenmiş en güzel sözdür. Giderek genişlemekte ve niteliği artmaktadır. Ancak bu tür girişimlerin uzun vadeli yatırımlar olduğu düşüncesini herkesin üretmesi ve tam destek verilmesi çok önemlidir.

Selim Giray

Kişisel izlenimlerimi şöyle söyleyebilirim. 2005 yılında ilk kez bir Rotary bursu aldım. Uluslararası Rotary Kulübünün bursuydu. Hatta burs demeyelim, desteğini aldım. Üniversite hocalarına verdikleri bir destek idi. Bu destekle 3 ay Türkiye'de herhangi bir okulda görev yapma imkânı verildi. Ve bunun üzerine Cihat Bey'le görüştüm. Onunla ve

onun çizdiği bir programla böyle bir çalışmaya başladım. Ve ilk olarak CAKA'yla o zaman tanıştım. Ve çok etkilendim. Sadece Türkiye'de değil, dünyanın herhangi bir yerinde böyle bir çalışmanın var olması hem eğitimci olarak hem müzisyen olarak hem de kemancı olarak beni derinden etkiledi. Ve de onun içinde bulunma şansı da benim için çok önemli ve çok etkileyici bir zaman dilimiydi. Daha sonra bu çalışmayı yarım bırakmak durumunda kaldığım için bir sonraki yaz yine cihat beyin davetiyle devam ettim. Ve bu yılda işte 2008 yazında yine cihat beyin caka öğrencileriyle çalışma şansım oldu ki gerçekten 16 yıl önceki son izlenimimle şu anki izlenimim arasında dağlar kadar fark var.

Soru 5: Borusan Filarmoni ve İstanbul Oda orkestrası gibi orkestraların oluşumunda Cihat Aşkın'ın büyük katkıları oldu. Bu konuda bize neler söylemek istersiniz?

Cihat Aşkın

Orkestracılık bir kültürdür. Orkestra eğitiminin CAKA'Da olduğu gibi küçük yaşta başlıyor olması gerekir. Okulların orkestraları olmalı. Konservatuarlar ve diğer müzik okullarındaki eğitimin de orkestra oluşturmaya odaklı olmaları gerekmekte. Kırk kişilik bir orkestranız varsa buna göre kontenjan açılmalı, fazlası ya da eksiği olmamalıdır. Bizde yetişen öğrencilerin yanlış bir beklentisi var. Her öğrenci mezun olduğunda iş bulma garantisi istiyor. Hâlbuki dünyada gerek devlet teşebbüslerinde, gerekse özel sektörde devletler orkestraları desteklemiyor. Bu biraz da acımasız ekonomik koşulların sonucudur. Oysa bizim öğrencilerimizin, müzisyenlerimizin kendi başlarına sivil toplum inisiyatiflerini değerlendirerek bir araya gelmeleri, orkestraları geliştirmeleri, yeni oluşumlar kurmaları, beraber müzik yapma zevkini kazanmaları gerekir. Bu sayede çok sesliliği özümserler. Demokrasinin de temel dayanağı budur. Çoksesli müzik yapan, çokseslilği içine sindiren insanlar daha hoşgörülü ve birbirlerine karşı daha anlayışlı olurlar. Bu müzisyenlerin bir araya gelip bir dernek ya da herhangi bir sivil toplum örgütlenmesi çatısı altında orkestralar kurmaları, birbirlerine birlikte müzik –ya da iş- yapma zevkini aşılamaları ve bunun neticesinde çokseslilği halka aşılamaları gerekmektedir. Bunların büyük senfonik topluluklar olmaları şart değil. Bir oda orkestrası ya da beraber müzik yapma anlayışına haiz her çeşit topluluk olabilir.

İstanbul'daki özel teşebbüslere gelecek olursak Akbank, Borusan ya da Tekfen gibi kuruluşlar sponsorluk hizmetleriyle çok önemli işler yapıyorlar. Ancak bu orkestraların amaca ulaşmak bakımından olumlu neticeler veremediğini söylemek yanlış olmaz. Sadece

İstanbul'un belirli bir zümresine sanat zevkini tattırmak yeterli değil. Eğitim çalışmalarına katkı sağlamaları, sanatı ve çokseslilliği daha geniş kitlelere hatta Anadolu'nun her yerine taşımalarıdır önemli olan.

2001 yılında Borusan Filarmoni Orkestrasının kuruluşunda yer aldım. Hatta orkestrayı teknik olarak ben oluşturdum. Daha sonra görüş ayrılıkları nedeniyle istifa ettim. Yine 2001 yılında İstanbul Oda Orkestrasını kurdum. İşte bahsettiğimiz sivil toplum anlayışın bir ürünüdür bu. Ve bugün İstanbul Oda Orkestrası İstanbul Filarmoni Orkestrası ile birlikte senede 15-20 program sunmaktadır. Daha sonra çalışmalarımın yoğunluğu nedeniyle buradan da ayrıldım ve Aşkın Ensemble'yi kurdum. Aşkın Ensemble'ın şu anda çok kaliteli konserler verdiğini söyleyebilirim. İda Haendel konserini ve İstanbulin projesini de sayarsak senede 5 konser yapabiliyoruz. Bu sayı ileriki yıllarda daha da artacak.

Hakan Şensoy

Öncelikle bugün Borusan ve İstanbul Filarmoni Orkestrası varsa bunun en önemli nedenlerinden biri Cihat'tır. Onun liderliğinde ve önderliğinde bu orkestra bir araya getirilmiş, ve tekdüze yapısından, statik yapısından kinetik bir yapıya ulaşmış, orkestra kendi enerjisini kendi yaratır ve bunu kullanır hale gelmiştir. Zaten orkestra yeniden yapılandığında, Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası yeniden yapılandığında -daha önceden Saim Akçıl yönetiyordu- Gürer Aykal ve Cihat Aşkın orta hareket etmişler ve bu yapılanmayı ortak gerçekleştirmişlerdir. Dolayısıyla bu orkestranın var olmasının en önemli nedenlerinden biridir. İstanbul Oda Orkestrasının bir araya getirilmesinin fikir babasıdır. Yaşama geçirilmesinde, düzenli bir orkestra haline gelmesinde, benim ne kadar çabam varsa en az onun da o kadar çabası vardır.

Cansevil Tebiş

Yukarıda behsettiğim gibi idealist yönü ve araştırmacı kimliğine ideal bir örnek. Bir ülkede sanatçı olmak gibi bir görev üstlendiyseniz bu tür çalışmalar yapmak da görev olarak size düşer. Sanatçı her zaman toplumun önünde gittiğinden toplumun gelecek dönemlerine ışık tutacak girişimleri ve projeleri üretmek ve hayata geçirmek görevi olmalıdır.

Selim Giray

Sınırlı bilgim çerçevesinde konuşabilirim ancak. Muhakkak ki onun ileri görüşü Türk kültür hayatında büyük etkiler yapmış şu ana kadar ve yapacak. Daha çok genç ve kendini

Türk kültürüne ve eğitimine adamış bir aydın insan. Onun üzerinde Atatürkçü düşünce diye niteleyebileceğimiz bazı ilkeler var. Onun yaptığı çalışmaların Türkiye'nin hayal edebileceğimiz bir geleceğe yönelmesinde tekrar çok olumlu bir katkı sağladığına inanıyorum. Bu orkestraların kurulması ve onların desteklenmesi şeklinde olabilir onun dışında CAKA'nın yurt çapında olmasıyla olabilir. Şöyle bir şey olabilirdi. Caka İstanbul'dan eğitim veren bir kuruluş olur ve isteyen öğrenciler varsa kendi imkânlarıyla oraya gelirdi. Tam tersine Cihat Bey'in görüşü CAKA'nın Anadolu'ya gitmesi ve gittiği bölgelerdeki kültüre katkı sağlaması ve ayrıca oradaki kültürden de güç alarak büyük bir saygı göstermesi. Ve ancak böyle bir şekilde yurt çapında nüfus edilip yurt çapında bütün yetenekler kazanılabilir. Kültürel anlamda da halk ve kültür ilişkisini sıcaklaştırmak için özellikle sanat müziği konusunda büyük bir önem taşıyor. Yine halk evlerine döndüğümüz, zaman aynı görüş doğrultusunda gösterilen çabalar benim kanımca Cihat Bey'in çalışmalarında hayat buluyor.

Soru 6: Cihat Aşkın Kamran İnce ile beraber İTÜ bünyesinde MİAM(Müzik İleri Araştırmalar Merkezi) adında bir okul kurdu. Biraz bundan söz edebilir miyiz?

Cihat Aşkın

MİAM Türkiye'de gelişigüzel hale gelmiş müzik eğitimine bir darbe vurmak amacıyla kuruldu. Türkiye'de müzikte Y. Lisans ve Doktora eğitimi yeterli derecede verilemiyordu. Biz Kamran İnce ile birlikte 1999 yılının Kasım ayında bu oluşumu başlattık. Eski rektörümüz Gülsüm Sağlamer'in önderliğinde. Eğitimi yabancı dille vermemizin nedeni ise öğrencilerimizin yaşadıkları müzik kültürüne yabancı dille de vakıf olarak, yurtdışına çıktıkları zaman kendilerini çok iyi anlatabilmelerini sağlamak. Bu sayede öğrencilerimiz İngiltere, Hollanda, Amerika ve daha pek çok ülkedeki üniversitelerden burslar kazanmakta, orada eğitimlerini sürdürmekte ya da çalışmaktalar. Bir kısmı bugün farklı üniversitelerin müzik bölümlerinde öğretim üyesi olarak çalışmaktalar. Özel müzik sektöründe çalışıyorlar. Burada Tonmaisterlik eğitimi vermekteyiz. Mevcut stüdyolar çok büyük bir evrim geçirdiler bizden sonra. Yetişmiş elemanlarımızla çalışmaya başladılar. Kısacası 8-9 yılda kalitenin artmasında çok büyük bir rolümüz olduğuna inanıyoruz. Özellikle modern müzik, elektronik müzik alanında daha önce Türkiye'de var olmayan bir eğitimi burada oluşturduk. Bu alanda iddialı bir okul haline geldik. Sadece Türkiye'de değil tüm dünyada. Türkiye'de iddialı olmak

yetmez. Burada herkes iddialı kendince. Birisi balık yediğinde bunu "balina yuttum" diye anlatıyor. Biz dünya ölçeğinden bakarak seviyemizin dünya ölçeğinde değerlendirilmesini istedik ve seviyemizi buna göre belirledik.

Hakan Şensoy

MİAM ülkemizde müzik üzerine en üst seviyede eğitim veren, yine demin söz ettiğim gibi öğrencilerinin eğitim çıkarlarını akılcıl bir şekilde en ön planda tutan eğitim kurumlarının başında geliyor. Ve bunun da MİAM'ın da gerek kuruluş aşamasında gerek yaratım sürecinde, gerek devamında gerek bugün aynı şekilde ayakta durmasında, Cihat Aşkın'ın azımsanamayacak çok önemli çabaları vardır. Cihat ülkemizde sadece müzik yapan değil, müzik için yaşayan ve müziğe hizmetten gıda alan bir aydındır.

Cansevil Tebiş

MİAM Türkiye'nin dünya müzik platformunda yüzünü ağartacak bir kurumdur. Kadrosunu genişleterek çalışmalarına devam etmeli ve hedefi dünya müzik okulları arasında en iyiler arasında yer almak olmalıdır.

Selim Giray

Bu bence Cihat Bey'in prensiplerini çok iyi şekilde gösteren bir anlayış. Keman eğitiminin her yaştan insanla yapılabileceğini zaten savunan bir görüşe sahip. O da yine kendini MİAM da dikte ediyor. Cihat Bey'in görüşünden benim çıkarttığım sonuç şu ki; daha çok insan daha çok müzisyen kazanmak ve sevdirmek. Aradığı şartlarsa müzik ve keman sevgisi. Bu bakımdan başka şartlar sunmak şu diploma bu diploma diye şartlar sunmak belli ki onun görüşüne uymuyor. Ne güzel ki uymuyor. Bir kendi öğrencimden örnek vereyim. Bir öğrencim var kendisinin ana dalı uzay bilimi ve matematik. İkinci derece dalı da müzik. Bu öğrenci gerçekten kendini kemana adamış, Mozart'ın bütün Köhel sayılarını bilen, hatta bilmekle kalmayıp size her eserin hikâyesini anlatabilecek, Mozart'ın ne zaman onu yazdığı, ondan önce ve sonra yazdıkları, nerde bulunduğu ve ne etkiler altında yazdığı şeklinde inanılmaz bir ilgiye sahip. Profesyonel bir orkestrada çalıyor bu öğrenci aynı zamanda. Bu öğrenci ya akademik ortamda ya da özel sektörde bir şekilde hayatını kuracak. Ama onun kemanla ve müzikle olan ilişkisi nedeniyle onun hayatı çok farklı olacak. Hatta şimdi de farklı. Eğer yalnızca kendi dalıyla ilgisi olsaydı, müzikle hiçbir ilgisi olmasaydı hem bizim için hem de onun için çok büyük bir kayıp olacaktı bu. Yine aynı çizgide Cihat Bey'in düşünce tarzı ortaya çıkıyor.

Soru 7: Cihat Aşkın son albümü olan "İstanbulin" ile yıllardır birbirine küs yaşayan iki müziği (dolayısıyla kültürü) ve her iki müziğin sanatçılarını aynı sahnede buluşturdu. Sirtoları, longaları ve oyun havalarını dünya standartlarında birer sahne müziği olarak sundu. Batı Müziği sanatçılarına taksimler yaptırdı. Yine "Ege'nin Türküsü"nde Rum ve Türk müziklerini tek bir çatı altında buluşturdu. Müziğin bu birleştirici gücü hakkında neler söyleyebilirsiniz?

Cihat Aşkın

İnsanın yaptıkları kendi kişiliğinin bir göstergesidir. Türkiye'de en büyük sorunumuz kamplara bölünmüş olmak. Müzik alanında ve hemen her alanda bu böyledir. Bizler her konuda fanatiğiz. Kamplara ayrılmış olmaktan dolayı birleştirici bir güçle müzik yapamıyoruz. Siz konuşurken bile "Batı Müziği", "Türk Müziği" ve müzikçileri diyorsunuz. Bu anlayış topluma sinmiş. Böyle bir şey olmamalı. Burada yaşayan herkesin bir kimliği var. Sahip olduğu bir "Türk Kültürü" var. İnsanlar müzik yaptıklarında yabancı bir şey yapmıyorlar. Sadece çalmaya çalıştıkları kültüre yabancılar. Arada bir kopukluk var. Önemli olan insanlarımızın kendi kültürüne aşina olmalarıdır. Bunu bilmeleri, çalmaları ve hissetmeleri gerekiyor. Daha önce Türk Müzik geleneğinden gelmeyen bir kemancının çıkıp taksim yapması çok zor değil. Dinleyen olumlu ya da olumsuz eleştirebilir, oldu ya da olmadı diyebilir. Pekiyi bunun ölçütü nedir o zaman? Bu bizim kendi kültürümüz ve bizim bu kültürü öğrenmemiz gerekiyor. Konservatuvardaki bir öğrenci sokakta, televizyonda ya da başka bir yerde dinlediği bir halk müziği, sanat müziği parçasını çaldığı zaman "aman! Sakın çalma. Kulağın bozulur" deniliyor hocaları tarafından. Bu zaten baştan kötü bir zihniyet. Bir taraftan Türk müziği geleneğiyle yetişmiş insanlar da Batı Müziğine karşılar. Çünkü bu batı ve Türk kültürü olarak politik bir mesele haline geldi. Oysa bütün dünyada müzik bir bütündür. Müziği; Halk Müziği, Sanat Müziği, Popüler Müzik, Dans Müzikleri vs. bir bütün olarak ele almak gerekiyor. Herkesin tarzı farklı ve herkes sanatını farklı şekilde dile getirebilmelidir. Fakat müzik bir bütün olduğuna göre bir müzisyenin her birini yapabiliyor.

Hakan Şensoy

Bu bir birleştirici güç olabilir ancak bu çalışmalar daha önceden de çok yapıldı. Bu Cihat'ın aldığı eğitimin ve benimsediği yaşam felsefesinin getirdiği bir cesaretin ürünüdür.

Bunu Cihat kadar iyi hiç kimse harmanlayamazdı. Ancak sorularınızda bir şey var ki; ben ona katılmıyorum. Birbirine küs yaşayan iki müzik diye bir şey yok. Çünkü Cihat da ben de 1988 yılında konservatuardan mezun olduk. 1988-2008 tam yirmi yıl geçmiş aradan. Ve bu iki camia arasında –hadi gelin alaturka-alafranga diyelim– bu iki camia arasında belki de evet o zamana kadar çok kişinin deneyip de başarılı olamadığı, ama deneyip de sonuçlar elde ettiğini söyleyebiliriz. Örneğin Mesut Cemil'i sayabiliriz. Kendisi çok iyi bir viyolonselci ve aynı zamanda tanburi idi. Daha geriye gidebiliriz. Cemal Reşit tasavvuf müziğiyle çok yakından ilgilenen ve aynı zamanda besteciliği tüm dünyada kabul görmüş bir besteciydi. Yine Yalçın Tura her iki camiada sayılan, bilgisiyle sayılan sevilen ve kompozisyonlarıyla da çok takdir gören bir bestecidir. Kompozisyonlarında da Türk çalgılarını kendi bünyesel özellikleriyle kullanmıştır. Münir Nurettin Beken de aynı şekilde ve aynı yollarla müzik yazmıştır. Dolayısı ile ben bu küs fikrine katılmıyorum. Hatta biraz yadsıyorum ve hoşlanmıyorum bu fikirden.

Cihat'ın "Minyatürler"de, "Ege'nin Türküsü"nde "Umutsuz"da ve "İstanbulin"de yaptığı O'nun her iki müziğe de hükmetmesinin en önemli göstergesidir. Tabii bunu bir devrim olarak görmek gerekiyor mu? Bence hayır. Ancak ülkemizde bir akşam önceki konserinde Çaykovski konçerto çalıp ertesi gün CD kaydına girip orada otantik çalgılarla toplu taksim yapabilen başka bir çalgı yorumcusu olmadığı için, tabii ki çok çarpıcı bir çalışmadır. Yine altını çizerek söylüyorum, bundan seneler önce İTÜ Türk Müziği konservatuarında Taner Sayacıoğlu kanunda, Münir Nurettin Beken udda Bach envansiyonlar çalarak konserler veriyorlardı. Ya da Münir Nurettin Beken'in iki çalgı için, kendi yazmış olduğu makamsal envansiyonları çalıyorlardı. Bunları göz ardı etmemek lazım. Aynı zamanda bunları bilip bu biçimde konuya yaklaşmak gerekir diye düşünüyorum.

Cansevil Tebiş

Önemli çalışmalar olarak görüyorum, her insanın nitelikli müzik dinlemeye hakkı vardır. Bu çalışmalarla daha geniş kitlelere nitelikli müzik ulaştırılmış olduğu kanısındayım.

Selim Giray

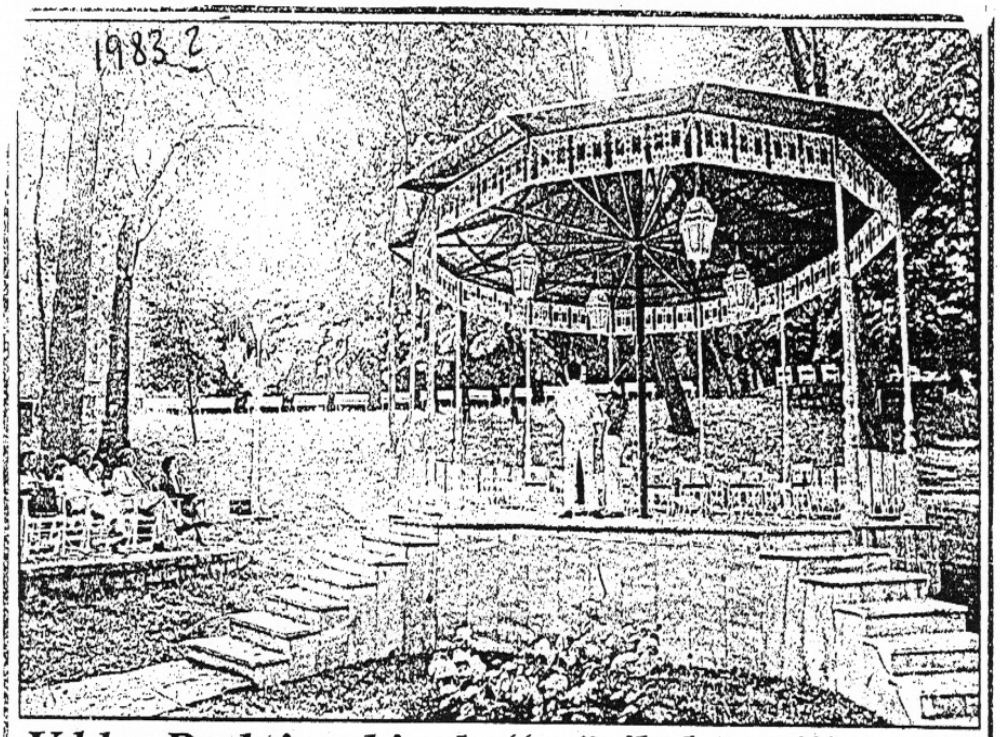
Şöyle diyebiliriz ki: Cihat Aşkın evrensel müziğin ya da sanat müziğin çok kolay içine alabileceği değişik kültürleri ve değişik şiveleri kendi yeteneğiyle çok güzel bir şekilde bağdaştırıyor. Bu müzik tarihinde önemli bestecilerde gördüğümüz bir şey. Aynı şekilde bizim yöresel müziklerimizi ve hatta Türkiye'nin içinde de yörelere ayrılmış şivelerimizi

evrensel boyuta taşıyabilecek bir yetenek. Gayet güzel de yapıyor. Bu iki şeyi kanıtlıyor. Onun bu konudaki yeteneğini ve klasik müzik diye tabir ettiğimiz müziğin buna açık olduğunu. Bence bu tür kutuplaşmalar doğal. Çünkü bu yalnızca Türkiye'nin sorunu değil. Bütün dünyada değişik ülkelerde benzeri sorunlar var. Belki bizim kadar duygusal değil başka toplumlar. Ama yine de bu belli başlı çelişkileri onlar da yaşıyor. Yine Cihat Aşkın'a geri dönersek Türkiye için çok önemli bir şey. Türk insanını sanat müziğine kazandırmak. Bu eğitim açısından da kültür açısından da aynı şekilde geçerli. Bu iki tür müziği bir araya getirmenin bir başka açısı daha var. Bu sadece Türk müziğini batı alanına sokmayı değil, kulağını çokseslilige kapatmış, ondan ürken içine giremeyen insanlara da bunun öyle korkulacak bir şey olmadığını, aslında onlara çok yakın bir müzik olduğunu gösterebilme şansını doğuruyor. "Benim bildiğim melodi, benim sevdiğim tanıdığım bir şey bu ve bunu yapanlar da batı müziği diye bildiğimiz müziği yapan insanlar" dedirterek onlara da kapı açmış oluyor.

Ek 2. Haberler

Haber 1. Maçka Parkı'na bir de "müzik köşesi" açıldı.

Cumhuriyet, Şubat-1983

Yıldız Parkı'na bir de "müzik köşesi" açıldı

Turing Kurumu'nun Yıldız Parkı'nda yaptırdığı müzik köşesi açıldı. Malta Köşkü yolu üzerinde yüksek ağaçlar, altında çevresi yeşillendirilen bir alana oturtulan tarihî görünümlü kameriyede yapılacak müzik şölenleri gençlere yönelik olacak. Kurum Genel Müdürü Çelik Gülersoy, **"Müzik köşesinin iki amacı olduğunu"** belirterek şöyle dedi: **"Amacın birincisi gençlerimizin klasik Batı Müziği alanında eriştikleri düzeyi tanıtmak, nice yetenekli gençlerde müzik hevesi uyandırmak, ikincisi de aynı alanda yapılan olumsuz müdahalelere, Yıldız'ın özelliğini bozan örneklere doğruyu göstermektir."**

Yaklaşık 1.5 ayda tamamlanan ve 1 milyon liraya mal olan "Müzik Köşkü"nde ilk konserlerini veren Cihat Aşkın, Hakan Şensoy ve Zeynep Yılmaz'dan oluşan İTÜ üçlüsü, hocaları Ayhan Turan tarafından geleceğin biyonik kemancıları diye nitelendirildiler ve ilk konserlerini basın ve halka verdiler.

Haber 2. İstanbul'dan, Viyana'dan, Ankara'dan ses verenler

Faruk Yener, Milliyet, 14.03.1984

Aydından

müzik

YORUM

İstanbul'dan, Viyana'dan, Ankara'dan ses verenler

Faruk YENER

KEMAN öğretmen ve eğitmeni Ayhan Turan'ın bulup geliştirdiği fizyolojik, fiziksel ve müziksel yöntemlerle keman çalma sanatını duymuş, pek çokları gibi sonuçlarına tanık olamamıştım. 17 yaşındaki Cihat Aşkın, çalgısını omuzlayıp Paganini'nin sekiz 'Kapris'ini, 16 yaşındaki Hakan Şensoy ortaya çıkıp Beethoven'in 'Fa majör Romans'ını, hele 16 yaşındaki Zeynep Yılmaz kemaniyla görünüp Lalo'nun 'İspanyol Senfoni'sinden dört bölümü değme 'profesyonel' kemancılardan en azından derin derin düşündürecek bir başarıyla seslendirince işin içinde bir iş, hem de uluslararası yankılara açık çok önemli bir iş olduğunu anlayıverdim. Bakalım böyle bir işi kimler ele alıp değerlendirecek, yurt ve dünya çevrelerine 'Made in Turkey' bir yöntemi tanıtacak?

Haber 3. Üç genç kemancı ve kuzey balesi

Üner Birkan, 25.03.1985

1985

Üç genç kemancı ve Kuzey Balesi

***İTÜ** Solistleri adıyla bir araya gelen üç genç kemancı, Zeynep Yılmaz, Hakan Şensoy ve Cihat Aşkın, İzmir'de verdikleri konserle çok başarılı bir eğitimden geçtiklerini kanıtladılar.*

ÜNER BİRKAN

"İstanbul Teknik Üniversitesi Solistleri" adıyla bir araya gelen üç genç kemancıyı **(Zeynep Yılmaz, Hakan Şensoy, Cihat Aşkın)**, 18 mart akşamı İzmir Devlet Konservatuvarı salonunda dinledim. İTÜ'ye bağlı Türk Musikisi Dev-

Konservatuvarı'nda, Rektör **Prof. Kemal Kafalı**'nın ve öğretmenleri **Ayhan Turan**'ın ilerici, uygar anlayışları ve özel ilgileriyle yetiştiriliyor bu gençler. **Bach**'tan, **Vivaldi**'den **Wieniawski**'ye, **Ysaye**'ye varıncaya kadar, keman edebiyatının temel yapıtlarından pek çoğunu dağarlarına almışlar. **"Türk Musikisi Konservatuvarı'nda Bach'ın, Vivaldi'nin ne işi var?"** diye sormayın, çünkü bu gençlerimiz artık şu ya da bu müzik türünün değil; en duru, en soylu ve katıksız anlamıyla müziğin malı olmuşlar. Gördükleri özel eğitimle, o sonu gelmez **"alafranga-alaturka"** tartışmasının çıkmazını çoktan gerilerde bırakmışlar, hedeflerine azimle, sağlam 'adımlarla' yürüyorlar. Geçen mevsimin sonlarında, İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'nın **"genç yetenekler"** konserinde dinlemiştim ilk kez onları. Hayran kalmıştım. O konserden

ıra da belirttiğim gibi, bu gençlerimizin bir an önce ellerinden tutulması gerekiyor artık; dışarılara gönderilmeleri, oralarda eğitimlerini cilalamaları gerekiyor. Ülkemize özgü, ilginç bir olgudur bu. Bahçemizde yetiştirdiğimiz taptaze, körpe fidanların, aslında bizim için ne büyük değer taşıdığını bilemiyoruz. Hakan'ı, Zeynep'i, Cihat'ı dinledikten sonra, yarınlara güvenim bir kat daha arttı benim. Onların dışarılarda eğitilmeye başladıklarını, adlarını oralarda duyurduklarını gördüğüm gün, değerli öğretmenleri **Ayhan Turan**'la birlikte ben de büyük mutluluk duyacağım. Üç gencimizi, öğretmenlerini bir kez daha kutluyorum.

İzmir Fransız Kültür Merkezi, Devlet Opera ve Balesi'yle İzmir Milli Kütüphane Vakfı'nın işbirliğiyle düzenlenen bir program içinde, Fransa'nın önde gelen genç dans topluluklarından **"Ballet du Nord"**un (Kuzey Balesi) 20 mart akşamı Devlet Operası sahnesinde sunduğu gösteri büyük ilgi ve hayranlık uyandırıcı nitelikteydi. Topluluk, 1983 yılında "Opera du Nord"un bir kolu olarak kurulmuş, 1985 ilkbaharında bağımsızlığına, resmi niteliğine kavuşmuş.

Bir mevsim boyu, yalnız Fransa'da 120 temsil gerçekleştiriyor, televizyon yayınları hazırlıyor, bölgenin toplumsal ve kültürel yaşamıyla gün geçtikçe daha da bütünleşiyor. Bizim, devletçe kurulan, yaşatılan opera ve balelerimizin bugünkü durumlarını mı düşünüyorsunuz? Yıllardan beri, iki milyonluk İzmir kentinde bir opera binasının kurulamadığını, baleye, operaya doğru dürüst sahne ve çalışma olanaklarının sunulamadığını mı anımsadınız? Fransa'nın bu dipdiri, genç topluluğunu, bizim daracık Elhamra sahnemizin yoksul atmosferi içinde izlerken, ben de bunları, özlediğimiz, umutla beklediğimiz o gelişmenin hangi büyülü ellerce gerçekleştirilebileceğini düşündüm durdum. Ballet du Nord'un **"Chirleston"** adıyla sunduğu (Müzik: **James Johnson**, koregrafi: **John Clifford**), stilize kabare gösterisini, **Chopin**'in **Si Minör Üçüncü Piyano Sonatı"** üzerine kurulu, nefis, duygu dolu, tül gibi hafif **"sanat"** bölümünü (Koregrafi: **Alfonso Cata**), büyük dans ustası **George Balachime**'nin koregrafisine ve **İgor Stravinsky**'nin **"Capriccio"**suna dayalı **"Rubies"**yi, mevsimin unutulmaz sanat olayları arasında, herhalde yıllar boyu özlemle anacağız.

Haber 4. Hızır gibi yetişen genç kemancı

Cumhuriyet, Mayıs-1988

Cumhuriyet-1988

Ayla Erduran elini incitince Cihat Aşkın tek provayla çaldı

Hızır gibi yetişen genç kemancı

Son andaki değişiklik üzerine Cihat Aşkın, Saint-Saens'ın yapıtını orkestrayla yaptığı tek provayla hazırlayarak başarıyla yorumladı. Şef Hikmet Şimşek, Beethoven'ın 5. Senfonisi'ni sevgi ve coşkuyla yöneterek İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'ndan olumlu bir sonuç aldı.

Geçen haftanın başında 2 mayıs pazartesi gecesi **Güher** ve **Süher Pekinel** piyano ikilisi, Geyre Vakfı Afrodisiyas Kazıları yararına Atatürk Kültür Merkezi'nde bir resital verdi. Biletlerin hayli yüksek fiyatlarını ödeyenlerin aynı zamanda hayli şık oldukları bu konserde, Pekineller, **Mozart**'ın Re Majör KV 365 iki piyano sonatını, **Liszt**'in **"Mefisto"** Valsi'ni, **Debussy**'nin **"En Blanc et Noir"**ını ve **George Gershwin**'in 3 Prélude'ünü yorumladılar.

Hafta sonu (6-7 Mayıs 1988) konserlerini **Hikmet Şimşek** yönetti. **Adnan Saygun**'un Keman Konçertosu'nu yorumlayacak olan **Ayla Erduran** elini incitince, program son anda değişti ve böyle acil durumlarda hızır gibi yetişen genç kemancı **Cihat Aşkın, Camille Saint-Saens**'nın **"Introduction et Rondo Capriccioso"**sunu orkestrayla yaptığı tek provayla hazırlayarak başarıyla yorumladı.

Programın ilk eseri **J. S. Bach**'ın **Leopold Stokowsky** tarafından büyük orkestra için düzenlenmiş olan Re Minör Toccata ve Füg'üydü. Aslı org için bestelenmiş olan bu büyük eserin Stokowsky düzenlemesine ben şahsen hiçbir zaman ısınamamışımdır. İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'nın yorumunda da beraberlik ve denge sorunları, entonasyon bozukluklarıyla karışarak Bach'ın tek tek duyulması gereken ezgi çizgilerinin (özellikle Füg'de) yeterince ortaya çıkmamasına yol açtı.

Önemli bir başka konu da ritm. Müziği ayakta tutan nedir? Müziğin belkemiği olan, ritm değil mi? Özellikle barok ve klasik çağ eserlerinde ritmik çatının hiçbir gevşekliğe meydan vermeyen vurgulamalarla bütün orkestra üyeleri tarafından hissedilmesi ve kurulması gerekir.

Programın ikinci yarısında yer alan **Beethoven**'ın Do Minör 5. Senfonisi'nde, orkestranın kendinden daha emin olması, **Bach**'ta bizi sıkıntıya düşüren ritmik korkaklığı yok etti. Hikmet Şimşek'in Beethoven sevgisi dillere destandır. Kendisi anımsar mı bilmem, ama Ankara Devlet Konservatuvarı'na girdiğimiz ilk yıl Beethoven Senfonileri sevmeyi Hikmet Şimşek'ten öğrenmiştik. O yıllarda son sınıf kompozisyon öğrencisi olan Hikmet Şimşek, biz çiçeği burnunda öğrencileri okulun kitaplığına toplar, açıklamalı dinletiler yapardı. Müziğe olan sevgisi ve coşkusunu daima başkalarıyla paylaşmak, büyük kitlelere aktarmak isteyen ve bu amaca yönelik yorulmak bilmez çabalarıyla dinamo görevini sürdüren Hikmet Şimşek, Beethoven'ın 5. Senfonisi'ni de aynı sevgi ve coşkuyla yöneterek İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'ndan olumlu bir sonuç aldı bu konserde.

AŞKIN VE ŞİMŞEK — İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'nın geçen haftaki konserlerinin solistliğini, son andaki değişiklik sonucu kemancı Cihat Aşkın (solda) yaptı. Orkestrayı Şef Hikmet Şimşek (sağda) yönetti. (Fotoğraf: Lale Filoğlu)

Haber 5. Gençlerin birinci kulvarında

Filiz Ali, Cumhuriyet, Aralık-1990

22 yaşındaki kemancı Cihat Aşkın, 1990 sonunun parlayan yıldızıydı

1990 - Cumhuriyet
Filiz Ali

Gençlerin birinci kulvarında

Bir din adamının oğlu olan Cihat Aşkın, önce geleneksel Türk sanat ve halk müziği öğrenimi görmüş. Bekir Sıtkı Sezgin, Alaeddin Yavaşça, Niyazi Sayın, Zehra Bilir'den tat alıyor. Öğrenimini Londra'da sürdüren Aşkın, "Bach çalabilen her şeyi çalabilir" diyor.

YILIN SON KONSERİNDE — Kemancı Cihat Aşkın, yılın son konserini Japon şef Yoshinao Osawa yönetimindeki İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası eşliğinde verdi. (Fotoğraf: İbrahim Günel)

22 yaşındaki kemancı **Cihat Aşkın**, genç kuşak yetenekler arasında birinci kulvarda koşuyor. İki yıldır Londra'da çalışmalarını sürdürmekte olan Cihat, 26 aralık çarşamba akşamı İstanbul Belediyesi Cemal Reşit Rey Konser Salonu'nda piyanist **Mehru Ensari** eşliğinde verdiği resitalde **Beethoven**'ın Op. 12, No. 1 Re Major Sonatı'nı, **J. S. Bach**'ın Solo Keman İçin No. 2 Re Minör **"Chaconne"**lu Partitası'nı, daha sonra **Yalçın Tura**'nın Baladı'nı ve son olarak da **J. Brahms**'ın Op. 108, No. 3 Re Minör Sonatı'nı yorumladı.

Cihat Aşkın, **"Altı sene evvel verdiğim ilk konserim, tesadüfen 26 Aralık 1984 tarihine denk geliyordu. Altı sene sonra yine 26 Aralık 1990 tarihinde meslek hayatımın ikinci 'debut'sü olarak tanımlayabileceğim konseri burada verdim"** diyor. Ertesi akşam, yani 27 aralıkta yine aynı salonda bu kez İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası eşliğinde ve Japon şef **Yoshinao Osawa** yönetiminde yılın son konserini veriyor ve bu yeni yıl konserinde **Sarasate**'nin Zigeunerweisen'i, **Wieniawski**'nin Polonezi, Rimski-Korsakov'un Arının Uçuşu gibi parlak virtüozite parçaları çalıyordu. Aşkın, aynı eserleri, **Paganini**'nin Moto Perpetuosu'nu da katarak 28-29 aralık günleri AKM'deki olağan hafta sonu konserlerinde yorumladı ve bir hafta boyunca dört gün arka arkaya dört konser vermiş oldu.

Cihat Aşkın'ın ailesi aslen Çanakkale-Bigalı. Annesi, Birinci Dünya Savaşı öncesi Bulgaristan'dan göçen Türklerden. 1955 yılında aile İstanbul'a gelmiş. Din adamı olan babası emekli olduktan sonra hat sanatına merak sarmış. Ailede özel bir müzik merakı yokmuş, ama güzel sesler mebzulmuş. Cihat'ın müzik yeteneği ise ilkokul sıralarında keşfedilmiş. Üçüncü sınıfta okul korosunu yönetmeye, besteler yapmaya ve mandolinin tellerini kendine göre akort etmeye başlamış.

11 yaşında ailesinin yerinde kararıyla müzik eğitimini seçen Cihat, Türk Müziği Devlet Konservatuvarı'na yazılmış. Cihat, bu okulda hem geleneksel Türk sanat ve halk müziği hem de evrensel müzik kuramlarını bir arada öğrendiği için kendini şanslı buluyor. Her iki dünyanın da birbirinden ayrı tutulmasına üzülüyor.

"Ben kendi müziğimizi biliyorum. Ne abartıldığı kadar eşsiz ne de yok addedilecek kadar kötü buluyorum müziğimizi. Onu gerçek yerine oturtmamız gerek. Ben saz eserlerini doğru üslupla çalmayı Cevdet Çağla'dan öğrendim. Tamburi Cemil Bey'in plaklarına hayran kaldım. Halk türkülerini çeşitli tarzlarda ve lehçelerde söylemeyi öğrendim. Geleneksel müziğin çeşnisi önemli ve bu müziğin kalitelisinden tat alıyorum. Örneğin, Bekir Sıtkı Sezgin, Alaeddin Yavaşça, neyzen Niyazi Sayın gibi ya da Neriman Tüfekçi ve Zehra Bilir gibi üslubu bilenlerden tat alıyorum. Ama artık Şark zihniyeti mi desem bilmiyorum, eğitime yeterince eğilinmediğinden olsa gerek dünya standartlarına uymayan uygulamalarımızla hızla bir çöküntüye gidiyoruz" diyor Cihat.

Cihat Aşkın, İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı'nda 1979-89 yılları arasında on yıl **Ayhan Turan**'ın öğrencisi olarak **"hızlı keman eğitimi"** gördü. Cihat, hocasının "[illegible] öğrencinin yeteneğine göre [illegible] şeyler verdiğini, teknik, bedenin doğru kullanılmasına kondisyona çok önem verdiğini" vurgularken, **"hep onun kontrolünde ve bilinçli olarak çalıştığını, özellikle Bach yorumu üzerinde çok durduğunu"** söylüyor ve ekliyor: **"Sahnede Bach çalabilen insan her şeyi çalabilir."**

Cihat, müzik üzerine, hayat üzerine, kültür üzerine, bilim ve felsefe üzerine, sanatın tümü üzerine sürekli düşünüyor ve amacının müziğin en iyisine ulaşana kadar çalışmak olduğunu vurguluyor. Belki yaklaştıkça uzaklaşan bir hedef bu, ama durmaksızın amacına doğru yaklaşmaya kararlı Cihat ve ünden, şöhretten daha da önce güzel müzik yapabilmek önemli Cihat için.

Cihat'ın bir güzel yanı da kendi yaşıtları ile yakın ve sıcak ilişkiler kurmak için çaba gösteriyor olması. Londra'da kendisi gibi keman öğrenimi gören **Işın Çakmakçıoğlu** ile birlikte oturuyor. **"Gençler birbirlerine destek olmalı"** diyor Cihat. **"Birbirimizin çalışmalarını, gelişmeleri ilgiyle izliyoruz ve birbirimize yardım etmek zorundayız."**

Büyüklerinin içine düştükleri hatalara düşmemeye kararlı Cihat; diyor ki: **"Türk insanı çok yetenekli, ama beynimizi doğru kullanmıyoruz. Beynimiz hep küçük hesaplarla meşgul. Birinin yaptığını, öteki mutlaka bozuyor Türkiye'de. Oysa bakıyorum burada eğer bir Macar iyi bir konser vermişse hemen öteki Macarlara aynı olanakları sağlama yolları aramaya başlıyor. Yahudiler de öyle, aralarında müthiş bir dayanışma var. Biz de onları örnek alıp, aynı dayanışmayı göstermeliyiz."**

1990 yılının haziran ayında **"Percy Coates"**, **"Leonard Hirsch"** ve **"Isolde Menges"** ödüllerini kazanan Cihat Aşkın, önümüzdeki yıl Yalçın Tura'nın Keman Konçertosu'nu yorumlamayı planlıyor. Kendisine yeni yılda başarılar diliyoruz.

Haber 6. Ayhan Turan ile bir söyleşi

Evin İlyasoğlu, Söz, Aralık-1987

Ayhan Turan ile bir söyleşi

Aralık '87 - Söz
"Evin İlyasoğlu"

Keman öğretiminde kendine özgü bir yöntem geliştiren viyolonist **Ayhan Turan**, genç yetenek **Cihat Aşkın**'ın öğretmeni.

-Uyguladığınız yöntemin belli başlı özellikleri ve ülkemizde uygulanan diğer yöntemlerden farlılığı nedir?

-Keman çalmak müziksel olduğu kadar fizyolojik bir olaydır. Parmak, kol, eklemler, insan fizyolojisi ile çalgı arasındaki bağlantı, en güçlü titreşimi elde etme sorunu, her biri müzikten önce gelen etmenler. Örneğin bizim bugüne dek ülkemizde uygulanan dikey basınçla yay çekmek yöntemi yerine en güçlü sesin yatay basınçla elde edileceğini; eğilip bükülürek keman çalmak yerine yerçekiminden mümkün olduğu kadar kurtulup maksimum gücünü kullanabilmeyi ortaya çıkardım. Her insanın belli bir denge alanı vardır. Statiği doğru yapılmayan bina nasıl yıkılırsa, kendi denge alanını bilmeden statik duran bir kemancının da bir süre sonra yayı titremeye başlar. Belli bir statiği iki ayak üstünde dağıtmak, sallanarak bedenin gerilimini aşağı çekmek gerekir. Yay çekerken işe sırttaki en kalın ve güçlü adeleden başlamalısınız. Kaslar arasındaki işbirliği de çok önemli. Hareket hızlandıkça küçük kaslara çok iş düşer. Bunların yardımıyla güç akımını uca kadar indirebilirseniz, yorulma oranı düşer.

-Bütün bu davranışları öğrencilere nasıl anlatıyorsunuz?

-Sürekli çevrelerinde dolaşarak, kesintisiz bir suyun nasıl akması gerektiğini anlatırım. Tutuklukta, kuvvet akımının gerektiği gibi akmadığını saptarım. Keman vücuda ters bir çalgı, bütün kasları ters yönde çalıştırıyorsunuz. İnsan vücudunun parçası haline gelinceye, ona yapışıncaya kadar en az iki yıl geçer. Çocukların erken yaşlarda başlaması gerekli.

-Japonların Suziki yöntemine çok benziyor anlattıklarınız.

-Evet, Japonya'da bir kemancı ordusu doğdu. Biz de böyle başlıyoruz ama işin tamamı değil bu. Profesyonel düşünce açısından Suziki metodu sakıncalı. Aynı felsefeyi bilmezseniz yazılı notaları uygulamakla iş bitmez. Kısa sürede çok şey çaldırma ilkesine dayanıyor. Suziki, çocukları, akıllarında kolayca kalabilen okul ve halk ezgilerinden kaynaklanan küçük parçalarla kemana başlatıyor. Ayrıca pedagog, psikolog ve öğretmene yardımcı olan aileler var çevresinde. Görünüşte oyun oynar gibi bir olay, oysa sürekli çevre denetimi içinde.

-Siz neler çaldırarak başlatıyorsunuz?

-Konservatuarlarda kemikleşmiş programlar var. 46 beden elbiseyi herkese uygulamaya çalışıyorlar. Özel eğitimin başarısı ise bünyeye göre program uygulamak. Biz klasik yöntemi gütmüyoruz. Müzik bir sonuç. Bizim için önce müziği hazırlayan birimler önemlidir.

-Neden batı müziği konservatuarında değil de Türk müziği konservatuarında böylesi bir birim kurdunuz?

-O sıralarda Türk müziği konservatuarı yeni kurulmaktaydı. Diğer konservatuarlardaki kalıplaşmış sistemler içinde bu yöntemi , onbeş yıldır gerçekleştirdiğim yöntemi uygulayamazdım. Ayrıca Türk müziğinde bir keman ekolü olmayışı, alaydan yetişen, bilimsel yönteminden uzak kişilerin elinde oluşu, benim getireceğim metodla belli temellere oturtulabilirdi. Ben de Türk müziği öğrenmeye başladım. Henüz bu konuda bir adım atamadık, ama kendi kabuğunuzda bu yöntemi geliştirecek, uygulayacak ortam bulmanın mutluluğu içindeyiz. Dede Efendiler ortasından Beethoven çalabiliyoruz. Benim öğrencilerim aynı zamanda teorik olarak Türk müziği solfeji ve fasıl filan öğreniyorlar.. İlk zamanlar her kesimin eleştirisini duyduk. Şimdi çocukların başarıları ortaya çıktıkça sürekli övgü alıyoruz.

-Bu "hızlı keman öğrenme" yöntemini bastırmayı düşünmüyor musunuz?

-İyi ve yaygın bir basın organı bulmadıkça, üç beş kişinin elinde kalsın istemem.

q-Diğer öğrencilerinizin henüz Cihat Aşkın kadar adını duymadık. Onun üstün yetenekli olduğu bir gerçek değil mi?

-Evet, diğerlerine oranla başka bir çocuk. Ondan daha iyi olması muhtemel kimselerin aile ortamı ve diğer koşulları yardım etmedi. Cihat da biliyor ki, kendi ideal alınmış durumda. O çalıyor, diğerleri de ona yetişmeye çalışıyor.

-Üstün yetenekli öğrenci ile yeni bir metod uygulamanın zevki de başka olsa gerek!

-Üstün yetnekli öğrenci iyi öğretmen bulamazsa hiçbir şey yapamaz. Kumaş ve terzi öyküsü. Ben de üstün yetenekli olarak ortaya çıkarıldım. Sonra ne yeteneğimin ne de çalışmamın karşılığını aldım. Bu metodu araştırmamın nedeni de kendimden kaynaklandı.

-Bundan sonra Cihat için neler öğütlersiniz? Dışarı gitmeli mi?

-Ben çocuklarıma disiplin, sevgi ve güven içinde çalışmayı öğrettim. Onları ayartmaya çalışanlar, dış ülkelere göndermekle iyilik edeceklerini söyleyenler çıktı. Ben onlara anlattım: Birşeye başladıktan ve belli bir yol alduktan sonra bazı şeylerin bırakılmasının sakıncasını, zamanında gidip orada yürütmek ya da burada başladığını bitirdikten sonra bir yol çizmek gereğini söyledim. Karar onların.

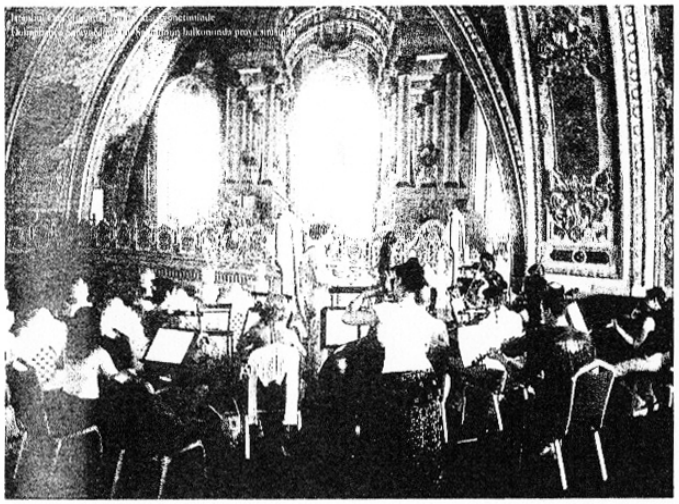
Haber 7. Dolmabahçe'den Oxford ve Eton'a

Emre Aracı, Andante, Kasım-Aralık 2004

dolmabahçe'den oxford ve eton'a

Dolmabahçe'de 19. yüzyıldan kalma bir gece

Manş denizinden müthiş bir fırtınanın esteği bir gecenin ardından sakin ve güneşli bir sonbahar sabahı kaleme almaya başlıyorum bu satırları. Sararmış yapraklar uçuşuyor etrafta. Dün gecenki yağmur damlalarının lekesi hala penceremde. Masamda Sultan V. Murad'ın kendi kaleminden çıkma notalarının mikrofilm baskıları. Arkada Beethoven'ın Missa Solemnis'i çalıyor kısık bir sesle. Bilgisayarımı açıyorum. Ateş Orga'dan bir e-posta gelmiş. *"Andante'deki keşem için bir yeni düşünüyorum"* diyor Fransa'da, Alplere bakan yeni adresinden. Ben de Fransa'nın karşı sahillerinde ayrıntı yapmak üzereyim ve işte bu ifadeler dökülüyor belleğimden. Ne enteresan ki ikimiz de ülkemizden uzaklarda, ülkemizin müzik kültür ve tarihini yaşıyor, yaşatmaya çalışıyoruz. Nitekim Türkiye'de de pek çok kişinin Internet üzerinden dinleyebildiği İngiliz Classic FM radyosu iki gece evvel "Turkish Night" adında üç saatlik bir program düzenledi ve sanatını buna sebep Saband grubunun son albümü Dream of the Orient ve benim Warner Classics'den çıkan Invitation to the Seraglio CD'si idi. Nick Bailey'nin hazırlayıp sunduğu programda İngiliz halkına klasik müzikte Türk motifleri içeren standart repertuvarın dışında bilinmeyen eserler de dinletildi. Mozart'ın Saraydan Kız Kaçırma operası uvertürü ve aynı operadan son perdenin yanı sıra, Herbert von Karajan idaresindeki Berlin Filarmoni Orkestrası eşliğinde Anne-Sophie Mutter'in seslendirdiği La majör K 219 Keman Konçertosu, Beethoven'ın Atina Harabeleri'nden Türk Marşı bilinen eserleri. Ancak Ippolitov-Ivanov'un 1930'larda bestelediği Opus 62 Türk Fragmanlarının Akademisi adında bir topluluk olduğunu görmek onları daha da hayrete düşürmüştü. CD kitapçık notlarımızda yaylı aranjmanların bir tür Osmanlı devrindeki harem orkestralarına atıf olduğunu yazmış olmamız nedeniyse bu kaydın tamamen hanımlardan oluşan bir orkestra tarafından yapıldığını söylettirdi Nick Bailey'e. 21. yüzyıl sanatsal arayışın içinde neden olmasın böylesine bir düşünce? Hem çok egzotik, hem de fazlasıyla ticari. Hem de dekolte hanımların CD kapaklarında bol bol poz verdikleri bir satış kampanyası ortamında. Tarafımdan derhal giden bir e-posta canlı programda bütün doğruları yerine koydu. Ancak Nick Bailey düzeltmenin ötesine giderek Doğu-Batı arasında yaşanan gerginlik ortamında, böylesi programların önemini altını çizdiğim e-postamın tamamını da dinleyicileriyle paylaşmaktan geri kalmadı. Kurulan sanal bağ sayesinde hem hata düzeldi, hem de bir dostluk oluştu. Çoğu zaman hakkımızı aramamaktan kaynaklanıyor düzeltilme teşebbüsünde bulunulmamış hatalarla tarihe mal olmak. Az mı "Arıcı" olarak görüyorum soyadımı sağda solda, hem de kendi ülkemde.

Türkiye'nin Avrupa Birliği'yle entegrasyonunun kızıştığı bir dönemde sanatsal faaliyetlere de bunun bilincinin yansıması çok önemli. Avrupa doğru yoldur, yanlış yoldur – bunlar tartışılır, ama önemli olan iletişimin her zaman, her boyutta ve her kültürle var olmasıdır. Bunda da bilinçli sanatçıya kendi kulvarında büyük rol düşüyor. Geçtiğimiz Haziran'da NATO'nun İstanbul zirvesi öncesinde enteresan bir teklif geldi. Dolmabahçe Sarayı'nda Cumhurbaşkanımız Ahmet Necdet Sezer'in himâyelerinde Türkiye'ye gelecek olan bütün devlet başkanları ve eşlerine verilecek olan akşam yemeğinde bir konser vermem isteniyordu. Orkestra Dolmabahçe'nin tavanı 53 metre yüksekliğindeki muazzam Muayede Salonu'nun balkonuna yerleşecekti. 17 kişilik İstanbul Oda Orkestrası yaylıları katedral boyutlarındaki bu taht salonunda nasıl duyulacaklardı? Sonra müzik, yemek esnasında çalacaktı. Sanatsal prensipleri ve çizgiyi etkileyen bir unsurdu bu şüphesiz. Ama Osmanlı'nın saray adabına göre o balkonda merasimlerde orkestralar zaten çalardı. Dolayısıyla Dolmabahçe'de böyle bir ortamda, hayatlarını araştırarak eserlerini kaydettiğim Donizetti ve Guatelli Paşa'ların bir zamanlar orkestra idare ettikleri aynı makamda, o gece görev alacak olmak bana sanki o merhum insanlardan yollanmış bir hediye gibiydi. Ve programa da, uygun olduğu şekliyle onların bestelediği marşlar girdi.

27 Haziran akşamı Dolmabahçe Sarayı'nın 56 dev sütunla çevrili Muayede Salonu, tavandan sarkan 4.5 tonluk ihtişamlı kristal avizenin parıltısı ve mum ışıkları altında aynen Çaykovski balelerinde görülen balo sahnelerinin canlandığı bir gece gibiydi. Orkestra yerini almış, provalar yapılmış ve muhteşem akustiğe hepimiz hayran kalmıştık. Devlet başkanları içeri girmeye başladığında İtalyan asıllı Fransız besteci Jean-Baptiste Lully'nin 1670 yılında bestelemiş olduğu Türk Merasim Marşı'nı çalmaya başladık. XIV. Louis'nin sarayından çıkma 334 senelik bir Türk marşı ile Bush, Blair, Chirac ve diğer devlet başkanları Dolmabahçe'nin göz kamaştırıcı muayede salonuna girerlerken Boğaziçi'ne dizilmiş olan savaş gemileri esasında bu insanların bizlere nasıl bir dünya hazırlamış olduklarının ironik bir hatırlatmasıydı. Hepimizin cebinde NATO tarafından verilmiş olan hologramlı güvenlik kartları, üzerlerimizde frak ve 21. yüzyılda 19. yüzyıldan kalma bir gece yaşıyoruz. Tezatlar çok ama hepsinin üzerinde ülkemizin bütün değerleri ve potansiyelini gözler önüne sermeye çalışıyoruz.

George Bush'la

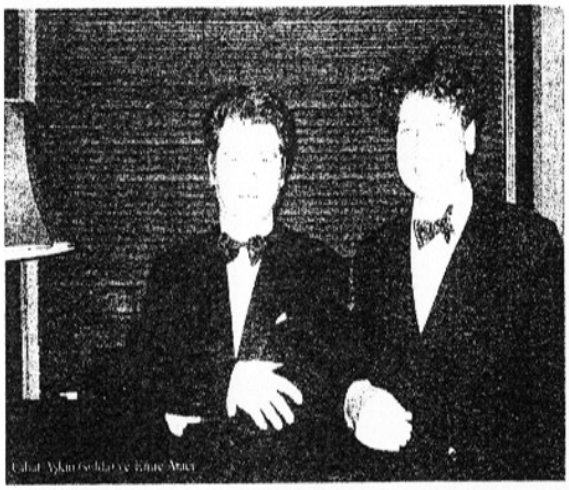

Konserin ana fikri Klasik Batı Müziğinde Türk temaları, Türk müziğinde Avrupa motifleri; CD'lerimde bugüne kadar kaydettiğim eserlerden seçmeler. Mozart ve Beethoven'ın Türk Marşları, Sultan Abdülaziz ve V. Murad'ın valsleri. Protokol icabı arka fonda duyulması gereken müzik parçaları bittikçe devlet başkanlarından yükselen alkışlar amacımızda biraz olsa da başarıya ulaşabildiğimizin göstergesi idi. Muazzam mönüyü hazırlayan Vedat Başaran'ın iladesiyle "sanki imparatorluk yağıyordu masanın üzerine". Nitekim yemek bitiminde orkestrayı temsilen aşağı indiğimde Cumhurbaşkanımızın tebriki ardından önce Jacques Chirac ayağa kalkıp yanıma geliyor, ardından da George W. Bush. Kısa görüşmemizden aklımda kalan *"God bless you [Tanrı seni korusun]"* oluyor. Konserden sonra yalnız iki liderden teşek-

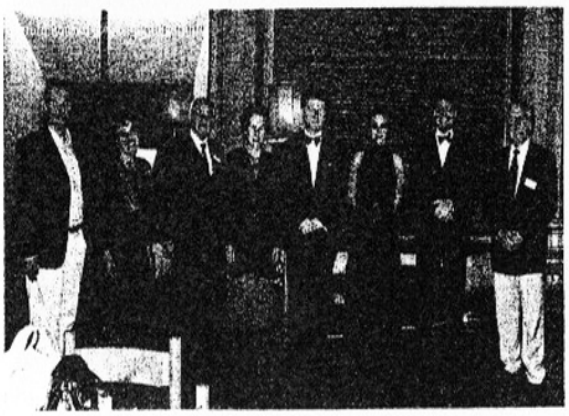
kür mektubu aldım: bunlar Tony Blair ve Jacques Chirac'tan geldi. Elysée Sarayı'ndan yollanan mektup bilhassa beni etkiledi, çünkü mektup Fransa Cumhurbaşkanı'nın kendi imzası ve el yazısını içeriyordu. Diplomatik görgü dedikleri bu olsa demek. Özellikle Lully'nin marşından çok etkilendiğini dile getiriyordu Chirac ve İstanbul Oda Orkestrası'na teşekkür ediyordu. Türk basını sadece enginar ve lüfer dolmasının zaferini yazarken, çok şükür Andante vasıtasıyla o tarihi gecenin müzik boyutunu da altı ay sonra böylece okurlara iletebiliyoruz.

Cihat Aşkın'ın Oxford konseri

Geçtiğimiz aylarda ise Dolmabahçe'den çok uzaklarda, bir başka konserde, yine Türk temaları değişik bir şekilde irdelendi. 23 Eylül akşamı Cihat Aşkın, piyanist Gülden Teztel'in eşliğinde Oxford Üniversitesi'nin St. Antony's Koleji'nde bir resital verdi. Benim de konuşmacı olarak eserleri takdim ettiğim ve Oxford Üniversitesi Modern Türkçe Programı'nın düzenlediği bir konferans kapsamında gerçekleşen konserin başlığı **"Echoes of Tradition in Modern Turkish Music" [Modern Türk Müziğinde Geleneksel Müziğin İzleri]** idi. Resitalin ilk yarısında Saygun'un Demet süiti, Ekrem Zeki Ün'ün solo keman için 1972 yılında bestelediği **Yudumluk** adlı eseri, Aşkın'ın araştırmaları sonucu ortaya çıkarttığı Seyfeddin Asal'ın **Zeybek**'i ve son halife Abdülmecid Efendi'nin **Elegie**'si seslendirildi. İkinci yarıda ise Muammer Sun'un 1955 tarihli keman ve piyano için üç parçası, Server Acim'in **Sonatina**'sı ve Yalçın Tura'nın **Ballade**'ı seslendirildi. Ayrıca benim solo piyano için **bestelediğim Prelude alla Turca**'nın dünya prömiyeri yapıldı.

Cihat Aşkın (solda) ve Ethan Ames

Aralarında Geoffrey Lewis, Andrew Mango, Norman Stone, Feroz Ahmad ve Erik-Jan Zürcher gibi Türkiye üzerine değerli çalışmaları bulunan saygın bir akademisyen topluluğu önünde gerçekleşen konser, Cumhuriyetin müzik politikasının ışığında veya sonucunda ortaya çıkan yapıtların değerlendirmesi açısından büyük ilgi uyandırdı. Aşkın ve Teztel, sadece birbirlerine uyumlu icralarıyla değil, hassas ve lirik yorumları ile de büyük beğeni topladılar.

Eton koleji'nde bir akşam yemeği

İngiltere'de müzik eğitiminin köklü bir geçmişi var şüphesiz. Ülke çapında genel okul eğitimi içerisinde müzik son derece önemli bir yere sahip. Geçenlerde Eton kolejinde **"Masters' Guest Night"** dedikleri geleneksel akşam yemeğine katıldım. Eton malum İngiltere'nin en köklü ve bugün de geleneklerin sıkıca korunduğu bir eğitim kurumu. Prens William ve Prens Harry de dahil olmak üzere kraliyet ailesinin pek çok üyesinin yetiştiği bu okulda öğrenciler hala "morning coat" denilen fraklar giyip, beyaz papyon bağlıyorlar. Hocalara ise "master" deniyor. Ben Edinburgh Üniversitesi'nde beraber okuduğum, Boğaziçi Mehtapları konçertomun dünya prömiyerini yapan ve sonradan da Eton'a master olan Christina Ball'un davetlisiydim. Mum ışıklarıyla bezeli tarihi salondaki yemekte bir de kısa konser gerçekleşti. Tema ise Etonian bestecilerdi. Fazla uzağa bakmaya gerek yok. İngiliz Milli Marşı ve **Rule Britannia** gibi milliyetçi eserlere imza atmış olan Thomas Arne (1710-78), OE (yani Old Etonian) gecenin bestecisiydi. Konserde Masque of Alfred'den bölümler dinledik. Yemek, kütüphanenin gezilmesiyle başladı ve ardından müzik müzesi gezildi.

Eton'da müzik master'ı olarak çalışmaya hazırsanız, pazar da dahil haftanın yedi günü hizmet vermek ve ders verdiğiniz süre boyunca devamlı siyahlar giymek zorundasınız. 1440'ta VI. Henry tarafından Windsor'da kurulan okul bugün de sanki aynı havada. Pazar sabahı okul şapelinde katıldığım ayinde ise Eton'un öğrenci korosunun ihtişamı, müziğin burada nasıl yedi günlük bir çalışma temposu ihtiyacını getirdiğini ve okuldaki yaşam tarzının ayrılmaz bir parçası olduğunu bana göstermeye yetti. İlahi bir sesti bu oğlan korosundan işitilen ve ben bütün seremoni boyunca Cambridge'deki King's College şapelinin tavanını andıran "fan-vault" dedikleri mimariye bakarken gözümün önüne Dolmabahçe'deki gece geldi. Esasında biz de o gece bir Old Etonian'ın müziğine kısaca yer vermiştik devlet başkanlarına sunduğumuz konserde. Öyle ya, Guatelli Paşa'nın 1863'te bestelediği **Osmanlı Sergi Marşı**, Old Etonian Thomas Arne'ın **Rule Britannia**'sını içerir. İşte hepimiz kendi alanımızda hayat ve kültürler arası bu bağları arayıp bulmaya uğraşsak belki dünya bugün daha barış dolu bir yer olurdu. Chirac'ı da etkileyen İstanbul'da Lully'nin müziğini duymak değil miydi? Eton'dan ayrılıp, geçmiş bir devrin silik ihtişamının hâlâ hissedilebildiği Windsor'un eski Kraliyet İstasyonu'nda tek başıma dönüş trenine bindiğimde kulağımda Guatelli Paşa'nın **Osmanlı Sergi Marşı** ve Arne'ın **Rule Britannia**'sı vardı.

Haber 8. Kamran İnce'den İstanbul'a ağıt

İvali, 06.06.2005

İVALİ

6 Haziran 2005 Pazartesi

Kâmran İnce'den İstanbul'a ağıt

Festivalde dünyaca ünlü Türk besteci Kâmran İnce'nin 'Requiem Without Words' adlı bestesinin dünya prömiyeri yapılacak. Eser, 2003'te İstanbul'daki bombalı saldırılara yakılmış bir ağıt

Kâmran İnce festivalde kendi yapıtlarından oluşan programı sunacak. Konserde aynı zamanda İstanbul Modern Müzik Topluluğu'nu da yönetecek olan sanatçının 'Requiem Without Words' adlı bestesi de dünyada ilk kez Uluslararası İstanbul Müzik Festivali'nde seslendirilmiş olacak. Bu 'Sözsüz Ağıt,' 2003'te İstanbul'daki bombalama eylemlerine yakılmış bir ağıt.

1960'ta Montana'da doğan İnce, altı yaşındayken ailesiyle Türkiye'ye geldi ve on yaşındayken Ankara Devlet Konservatuvarı'nda kompozisyon, çello ve piyano çalışmaya başladı. Eğitimine İzmir Devlet Konservatuvarı'nda, Oberlin Konservatuvarı ve doktora yaptığı Eastman Müzik Okulu'nda devam etti. Aralarında David Burge, Joseph Schwantner, Christopher Rouse, Samuel Adler ve Barbara Kolb'un da bulunduğu hocalardan ders aldı. 1991-93 arasında, California Senfoni Orkestrası'nın yerleşik bestecisi olan İnce (halen Memphis Üniversitesi'nde kompozisyon öğretmenliği yapıyor) için o sıralar Los Angeles Times gazetesi, 'kulağa modern müzikle ilintiliymiş gibi gelen ama gene de egzotik olabilen ender türden bir besteci,' demişti.

Uluslararası çapta saygın sanatçıların ulaştığı başarı düzeyine o da aşina. Dünyanın her yanında bellibaşlı orkestralar ve topluluklar, saygın şefler yönetiminde onun bestelerini icra etti. Ayrıca İnce'nin senfoni orkestraları, oda orkestraları ve bale için yaptığı besteleri, film müzikleri de var. Besteleri çalan orkestraları da yöneten İnce, geçen yıl da Londra'da Michael Nyman Band'i yönetmişti. Böylece, mandolin ve vokal için yapılmış (etnik ses, Selva Erdener) 'Istathenople' ile 'Flight Box'tan oluşuyor. Bu arada, Galatasaray'ın 100'üncü yılı için, Müzikotek'in ısmarladığı 5'inci senfonisini de yazdığından söz ediliyordu ama, ne oldu, bilmiyoruz.

Konserin solisti Cihat Aşkın

Guggenheim Bursu, Roma ve Lili Boulanger gibi ödülleri de olan Kâmran İnce'nin eserlerinden oluşan konserin solisti ise, aynı derecede etkileyici bir uluslararası başarı düzeyine ulaşmış kemancı Cihat Aşkın. Aldığı ödüller arasında Yehudi Menuhin Keman Yarışması 'En İyi Bartók Yorumcusu', Leonard Hirsch, Carl Flesch Keman Yarışması 'Olağanüstü Liyakât' Ödülü, Foyer des Artistes de (Roma) bulunan Aşkın, aynı zamanda Türkiye'de albümü en fazla satmış olan klasikçi. Albümleri hem klasik müzik, hem özgün müzik, hem Türk Müziği reyonlarında satılıyor, çünkü sadece Klasik Batı Müziği eserlerini değil, Anadolu'dan yükselmiş tüm müzikleri icra ediyor. Bu yüzden bir ne İsa'ya ne Musa'ya yaranamama durumu da doğmuştu.

Keman eğitimine 11 yaşındayken, İTÜ Türk Müziği Devlet Konservatuvarı'nda Prof. Ayhan Turan ile başlayan genç müzisyenin türler arasında gezinmesi, hem Türk Müziği saflarında yer alanların, hem de Klasik Müziği saf halde tutmak isteyenlerin tepkisini çekmişti. Ama o aldırmadı. Londra Kraliyet Müzik Koleji'nde R. Friend'in sınıfından solistlik diplomasını aldı.

Haber 9. Kaynayan Kiev'de müzik

Evin İlyasoğlu, Cumhuriyet, 01.12.2004
(http://garildi.cumhuriyet.com.tr/sayfa.cgi?w+30+/cumhuriyet/cumhuriyet2004/0412/01/t/c1511.html+tahir+aydoğdu)

ALLEGRO

EVİN İLYASOĞLU

Kaynayan Kiev'de müzik

▶ *Ukrayna'da Türkiye, Almanya ve Ukrayna işbirliğiyle düzenlenen 'East Meets West' (Doğu'yla Batı'nın Kaynaşması) adlı etkinliğin alt başlığı "Tarih boyu Türk müziğinin Batılı bestecilere etkisi ve çağdaş Türk müziğindeki Batı etkileri"ydi. Etkinlikte Ukrayna'nın şef ve orkestrası, Almanların bestecileri, Türklerin besteci ve solistleri bir araya geldi.*

Dışarda eksi on beş derece, yerler cam gibi buz. Sokaklarda binlerce insan, günlerdir, saatlerdir yürüyorlar, sloganlar atıyorlar, şarkı söylüyorlar, seçim sonuçlarını protesto ediyorlar. Soğuk onlara işlemiyor. Bütün gerginliğe karşın arbedeye geçit vermiyorlar, askerlerin kabzasına çiçek takıyorlar. Dükkânlar sabaha kadar kapılarını açmış, kent dışından gelenleri konuk etmiş. Halen başbakan bulunan **Yanukoviç**'e karşı seçimlere hile karıştığını savunan **Yuşçenko** taraftarları Başbakanlık Sarayı'nı çemberler halinde ablukaya almış. Yuşçenko'nun partisinin simgesi olan turuncu renk kiminin kolunda kurdele olmuş, kiminin arabasına asılmış, kimi dükkânın vitrininde bir sepet mandalina, kiminin elinde bir balon. Bu kadar büyük kitlenin bu kadar uygarca, efendice protesto yürüyüşü herhalde tarihte de az rastlanan bir örnektir. Şimdilik fırtına öncesinin sessizliği mi, sorusu var herkesin kafasında. Akın akın insan seli akıyor Kiev'in sokaklarından. Bu bir demokrasi savaşı. Bu bir ulusal kimlik savaşı. Biz Lysenko Konser Salonu'nun içindeyiz. Büyükelçimiz **Bilge Cankorel** ile altı ay önce planladığımız bir programı gerçekleştirmek için uğraştıyoruz. **Ukrayna Ulusal Filarmoni Orkestrası**'nı şef **Mykola Dyadyura** yönetecek. Ancak kentteki nice etkinlik gibi konser de ertelenebilir kaygısındayız. Müzeler, üniversiteler, okullar ve çoğu işyeri kapalı. Telefonlar bile zaman zaman çalışmıyor. Bizim projenin başlığı **'East Meets West'** (Doğuyla Batı'nın Kaynaşması). Türk, Alman, Ukrayna işbirliği olarak, üç değişik kültürün kaynaştığı bir proje. Konunun alt başlığı tarih boyu Türk müziğinin Batılı bestecilere etkisi ve Çağdaş Türk müziğindeki Batı etkileri. Ukrayna'nın şef ve orkestrası, Almanların bestecileri, Türklerin besteci ve solistleri bir araya geliyor. Orkestra sahnede yerini alıp konser başladığında müzik, bütün çağların, bütün ulusların ortak dili olarak havayı ısıtmaya başlamıştı. Bu en gergin saatlerinde bile Kievliler için müzik dinlemek, konser salonuna gelmek, bir lüks değil, yaşamın bir parçasıydı.

Türk yapıtları ve solistleri Kiev'de

İlk yapıt **Mozart**'ın **Saraydan Kız Kaçırma Uvertürü**'ydü. Mehterin etkisindeki vurma çalgılarla çınladı ortalık. Ardından **Tahir Aydoğdu**'nun solistliğinde **Hasan Ferit Alnar**'ın **Kanun Konçertosu** başladı. Kanunla ilk kez karşılaşan Ukraynalılar ve salondaki diplomatik davetliler, ona büyük bir ilgi gösterdiler. Tahir Aydoğdu'nun abartısız, yumuşacık yorumunda Hasan Ferit Alnar'ın yetiştiği geleneksel müziğin renklerini ince ayrıntılarla dinledik. **Ferit Tüzün**'ün zengin orkestra renkleriyle tınlayan **'Esintiler'**i ile konserin ilk bölümü tamamlandı. İkinci bölümün başında ben **'Türk etkisi'**nin Batı müziğindeki izleri üstüne ve bugünkü çağdaş Türk müziği üstüne bir konuşma yaptım. Osmanlıların mehter bandosunu savaşta yanlarında taşıdıkları gibi barışta da bütün kentlere taşıdıklarını ve birçok yabancı bestecinin kent sokaklarındaki mehter konserinden etkilendiğini anlattım. **Lully**'nin **Kibarlık Budalası**'ndan başlayarak, Barok dönemde **Händel, Vivaldi** ve **Rameau**'nun opera ve balelerine; Klasik dönemde **Haydn**'ın operalarıyla askeri senfonisine, Mozart'ın operalarına, konçertolarına, La majör sonatının **'Alla Turca'**sına ve **Beethoven**'in Atina Harabeleri'yle **Wellington**'un Zaferi'ne, 9. Senfoni'nin kapanış cümlelerine değindim. Temelde mehter müziğinin etkisiyle Batı orkestrasına giren vurmalı çalgılardan söz ettim. Konser, Beethoven'in Atina Harabeleri'ndeki Türk Marşı'yla devam etti ve ardından bestecinin keman konçertosu seslendirildi. Solist **Cihat Aşkın**'dı. Kararlı, disiplinli bir yorumla tertemiz seslendirdi yapıtı. Bis olarak çaldığı Karadeniz havası düzenlemesiyle de salonu ayağa kaldırdı. Konser bittikten sonra dinleyiciler yine buzlu sokaklardaki kalabalığın arasına karışmışlardı. Müzik, yaşamın bir parçası olarak Kiev'i ısıtmıştı.

Ukrayna Ulusal Filarmoni İş Sanat'ta çalacak

Şef **Mykola Dyadyura** yönetimindeki **Ukrayna Ulusal Filarmoni Orkestrası**'nı merak edenler, bu topluluğu 16 Aralık akşamı İş Sanat'ta günümüzün ünlü piyanistlerinden **Piotr Anderszewski**'nin katılımıyla dinleyebilirler. Mykola Dyadyura (d. 1961), önce Kiev'deki **Çaykovski Ulusal Müzik Akademisi**'ni bitirmiş, ardından **Tanglewood**'da (ABD) **Seiji Ozawa** ve **Leonard Bernstein** ile çalışma fırsatı bulmuş. Budapeşte ve Tokyo'da kazandığı orkestra şefliği ödülleriyle dikkat çekmiş. Bir süre **Seul Senfoni Orkestrası'nı** yönetmiş. Halen **Ukranya Filarmoni Orkestrası'nın** birinci şefi ve Ulusal Opera'nın da şefliğini yürütüyor. Ukrayna Filarmoni ise sürekli olarak dünyanın dört bir yanında turnelere çıkıyor, çeşitli festivallere katılıyor. Daha önce **Cemal Reşit Rey**'in **Fatih Senfonisi'**ni de seslendirmiş olan topluluğun dağarcığına bu konserle birlikte, Tüzün ve Alnar'dan da birer eserler eklenmiş oldu.

BURSA Hakimiyet

İpekyolu'nda buluştular

Bursa Ticaret Sanayi Odası'nın (BTSO) düzenlediği "İpek Yolu Buluşmaları" isimli konserde sahne alan dünyaca ünlü virtüöz Cihat Aşkın, dinleyenleri mest etti.

Keman virtüözü Cihat Aşkın, Bursa'da kulakların pasını sildi. Aşkın'ın Bursa Devlet Klasik Türk Müziği Korosu şefi neyzen H. Kudsi Sezgin'le birlikte yaptığı düeti izleyenler sanatçıları ayakta alkışladı.

Tayyare Kültür Merkezi'nde düzenlenen konser 2 bölümden meydana geldi.

Konserin ilk bölümünde Bursa Devlet Klasik Türk Müziği Korosu, İsmail Dede Efendi ve Santuri Ethem Efendi'nin bestelerini seslendirdi.

Konserin 2. bölümünde sahne alan dünyaca ünlü virtüöz Doç. Cihat Aşkın kemanıyla izleyenlere muhteşem bir konser verdi. Bekir Sıtkı Sezgin ve Cinuçen Tanrıkorur'un bestelerini kemanıyla dile getiren ünlü sanatçının, konser sonunda şef neyzen H. Kudsi Sezgin ile birlikte yaptığı düet ise herkesi mest etti.

Haber 10. İpekyolu'nda Buluştular
Bursa Hakimiyet, 11.12.2004

"Üç Keman" *ile Boğazici sularında*

Aya İrini'de büyük beğeni gören konserlerinin ardından, İsrailli ve Türk müzik dehalarını Asya ve Avrupa kıyılarının arasında konuk ettik

Robert SCHILD

Geçtiğimiz hafta içerisinde güzel müzik ve bu müziği yapan güzel insanlarla dolu iki gün geçirdik! Çarşamba akşamı, Aya İrini'yi son koltuğuna kadar dolduran yüzlerce dinleyici, Türkiye'nin sayılı keman virtüözlerinden, sevgili dostumuz ***Cihat Aşkın***'ın "bir ilk" olarak nitelendirdiği bir konsere tanık oldu. Kendi ile birlikte, dev keman sanatçısı ***Shlomo Mintz***, dünya çapında ün kazanmış Irak asıllı İsrailli keman ve ud üstadı ***Yair Dalal***, sevgili kardeşim ***Hadass Pal-Yarkestrası***'nın eşliğinde, bellekerden silinmeyecek değişik bir dinleti sundular. Bach'tan tutun, Taksim'ler ve Selanik ile Yemen Türküleri'nden bir Macar Halk Şarkısı'na değin; öte yandan ***Dalal***'ın yenilikçi şark makamındaki ve Tanburi Cemil Bey'in bilinen besteleri; ardından Münir N.Beken'in o akşam ilk kez seslendirilen "Üç Keman ve Orkestra için Konçerto"su ve, yılmayan alkışlar üzerine, Mintz/Aşkın'ın büyük bir coşku ile seslendirdikleri J.S.Bach'ın "İki Keman için Konçerto"sunun ikinci bölümü! Tarihi kubbenin altında çeşitli ulusların müziği, ***Hadass***'ın güzel sesinden Türkçe ve İbranice ezgiler, yaylı ve vurmalı çalguların tınıları ile, bizim gibi herkes büyülenmişti...

> *"Bu unutulmayacak tekne gezisi için sağolun... Tümümüzün müziğe ve sanata gönül vererek, bu yoldan gerek İsrail'de, gerekse tüm dünyada en kısa sürede barışa yaklaşmamızı umarız. Keshet Eilon'daki etkinliklerimizde de sizlerle birlikte olalım!"*
> ***Ruthie & Gila Sheba***

Perşembe akşamı ise, bu *"üç keman"* ve ***Hadass***, *Aşkenaz Cemaati* ve *Schneidertempel Sanat Merkezi*'nin düzenlediği bir Boğaziçi gezisinde konuklarımızdı. Swissotel'in özenli servisiyle donatılmış *"Erguvan"* teknesine çağırmış olduğumuz diğer yabancı katılımcılar arasında, bu konserin fikir babalığını yapmış olan sevgili dostum, keman yapımcısı ***Amnon Weinstein*** ve ailesi, ***C.Aşkan***, bu güzel konseri gerçekleştirmiş sanatçıları kutlarken, müziğin evrenselliği üzerinde durdu. Çok geçmeden, ***Yair Dalal*** udu ile Şark ve İsrail ezgilerinden bir demet sunmaya başlarken, her masadan şarkılar yükseliyordu...

Fotoğraflar: Tolga Gülen ve Amnon Weinstein'ın

"Üç keman" Aya İrini'de

> *"En iyi dileklerim, ve Yahudi varlığımızı diğer vesilelerde gene birlikte paylaşmak umuduyla! Konukseverliğinize candan teşekkürler..."*
> ***Shlomo Mintz***

Yayano sanatçısı ***Hande Dalkılıç***, Aşkın'ın sağ kolu, çalışkan ***Tolga Gülen*** arkadaşımız ve Andante ile Milliyet Sanat'ta müzik yazılarını zevkle okuduğumuz ***Kemal Küçük*** de bizimle birlikteydi. Cemaat Başkanı ***Bensiyon Pinto*** ve bazı müziksever konuk dostlarımız ile Aşkenaz Cemaati İdare Heyeti ise, bu güzel birlikteliğin doya doya tadını çıkarmaktan belli ki, büyük keyif almaktaydılar!

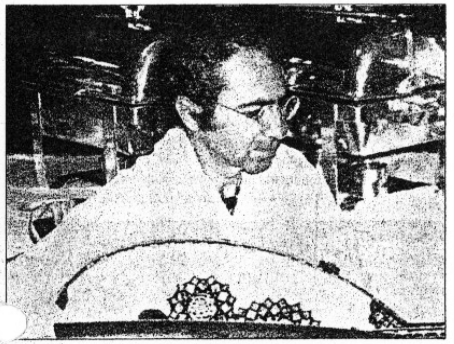
Teknemiz, Bebek'ten kalkarak önce Tarihi Yarımada'ya yöneldi, daha sonra Boğaziçi'nin Anadolu kıyılarını yalıyarak Beykoz'a doğru yol aldı. Güneş batarken, üst güvertede sunulan cocktail masın?!

Sevgili ***Hadass***'ı, en azından benim yazılarımı okuyan veya SSM ile NŞKM'nin tutkunları yakından tanırlar; bu azimli ve çalışkan kardeşimizin, bunca evrensel sanatçıların yanında bugün Aya İrini'nin sahnesine varmış başarılı kariyerine küçük bir ivmede bulunabilmiş olmam onu orada dinlerken, içimi kıpır-kıpır ettiriyordu...

Amnon Weinstein'i de bazılarınız anımsayacaktır, sanırım. Cihat dostumuzun önerisiyle, bundan iki yıl önce NŞKM *"Kemanlar – Soykırımın Sessiz Tanıkları"* başlıklı konuşmayı yapmış ve kendisi bu tarihi kemanlarda çalmıştı. Gene bundan üç yıl önce, *"Şalom"* için yapmış olduğumuz bir söyleşide C.Aşkın, bir akşam Sina Çölü'nde birlikte konakladıklarında Ne var ki, *"iyi"* müziğin sınırları olmadığı gibi, bu tür yenilikçi etkinlikler, sanatçıların değişik soluklar alabilmesi için en çok aranılan olanaklardır. Rus asıllı ***Mintz***, iki yaşında ailesiyle İsrail'e yerleşmiş olup, on bir yaşında ilk büyük dinletisini vermesinin ardından, dünyanın hemen tüm ülkelerinde konser ve eğitim faaliyetlerinde bulunmaktadır; görüşmemizde, ajandasının 2005 yılına dek dolu olduğunu belirtirken, sürekli olarak ülkeden ülkeye gitmenin yorgunluğundan söz ediyor ve bu bağlamda, şu anda yaptığı *"küçük tekne kaçamağı"*nın ne denli dinlendirici olduğunu söylüyor...

Aşkın ve Mintz, yetenekli bazı Türk genç kemancılarının da katılımıyla, dünyanın önde gelen müzik eğitmenlerinin de sürekli olarak bulunduğu bu yılın *Keshet Eilon Masterclass*'ı için Temmuz ayında gene Galile'deki bu şirin kibbutz'da birlikte olacak-

> *"Dün akşam Aya İrini'de gerçekleştirdiğimiz büyük konserden sonra, bu olağanüstü Boğaziçi gezintisini organize ettiğiniz için içten teşekkürlerimi sunar, bundan sonraki işbirliğimizin devam edeceğini umar, saygı ve sevgilerimi sunarım."*
> ***Cihat Aşkın***

Yair Dalal teknede

Haber 11. "Üç Keman" ile Boğaziçi sularında

Robert Schild, Şalom, 25.06.2003 (http://www.salom.com.tr)

Keman virtuozu ve eğitimci:

Doç. Dr. Cihat Aşkın ile bir söyleşi

Robert SCHİLD

Gençliğimden bu yana çok sesli batı sanat müziği dinleyicisi olmama karşın, bu türün bir ustası ile ilk kez baş başa olma olanağını buldum: Türkiye'nin önde gelen keman virtüozlarından **Doç. Dr. Cihat Aşkın** ile doya doya söyleşiyoruz. Onbir yaşında "Özel Yetenekli Çocuklar Sınıfı"nda bu konudaki eğitimine başlamış, Türkiye'nin belli başlı senfoni orkestraları ve yurt dışında birçok saygın orkestrada solist olarak çalmış, bugün İTÜ Konservatuarı öğretim üyesi, Borusan Filarmoni Orkestrası Başkemancısı ve Borusan Oda Orkestrası Şefi, sanatçılık ruhu ile eğitimci ülkücülüğünü benliğinde birleştiren Aşkın ile *keman'ın tarihçesi; Yahudi kemancıları; Türkiye'deki müzik eğitimi; müzikte "harika çocuk"* olgusunu irdeliyoruz – beri yandan Aşkın, İsrail'de katılmış olduğu *"Keshet Eilon Mastercourse"* hakkında bilgi veriyor ve nice pencereler açılıyor gözümün önünde.

Yahudi müziğinde kemanın yüzyıllardır önemli bir konumda olduğu yadsınamaz. Aşkın'a göre, *"bu olgu, özel etnik bir kültür biriminden doğmuştur"*. Batı'nın materyalist tutumuna karşın, Doğu dünyası daha çok mistik, ruhsal değerlerini yeğlerken, bu öğe kendini kemanın tınıları ile ifade ederek belirli bir geleneksellik oluşturdu. İşte, öncelikle Rusya'da doğmuş ve ardından Avrupa ve Amerika'ya yönelmiş Yahudi kemancılar ekolü, başta *Yasha Heifetz* ve *Nathan Milstein* gibi sanatçılarla günümüzde belirli bir egemenliğe ulaşmasını bildi. Ancak daha önceleri de, örneğin 17.Yüzyılın İtalya'sında *Salomon Rossi* ve – ilmanî Yorgi Ağa'nın Osmanlı Sarayına *viola d'amore*'yi getirişi, diğeri ise Polonyalı bir Yahudi olan *Miron*'un öncülüğüdür. Oysa ki, Anadolu'da daha önce çalınan yaylı saz, bilindiği gibi başta diz üstü çalınan *kemençe* olmuştu; Orta Asya'da ise iki telli *yaylı kopuz* çalınmaktaydı. Aşkın'dan ilk duyduğum diğer ilginç bir konu, *keman ile ok ve yay arasındaki koşutluktur: "Kemanın atası olarak, altına bir ses kutusu bağlanan yay görülür!"* Keshet Eilon'daki çalışmalarda bu koşutluğa özel bir önem verilirken, Aşkın'ın aktardığı gibi *"okçuluk ve kemancılık arasında büyük benzerlikler vardır: her iki çalışmada aynı kaslar çalıştırılıyor, konsantrasyon ve hedefe kitlenme çabaları da eşit düzeydedir."*

> *"Okçuluk ve kemancılık arasında büyük benzerlikler vardır:her iki çalışmada aynı kaslar çalıştırılıyor, konsantrasyon ve hedefe kitlenme çabaları da eşit düzeydedir."*

Cihat Aşkın'ın İsrail ile sanatsal işbirliği, 1998 yılına dayanmakta. Tel-Aviv'de yaşayan ve aralarında I. Stern, Y. Perlman, P. Zuckerman ile S. Mintz gibi dünya çapındaki kemancı müşteridostları bulunan keman yapımcısı ve restoratörü *Amnon Weinstein*, o yıl CRR Senfoni Orkestrası'nın yaylı çalgılarını onarmak için İstanbul'a çağrılmıştı. Aynı hafta içerisinde, İsrail'li *Yoel Levi* yönetimindeki orkestranın bir dinletisinde Aşkın solist olarak çalmaktadır. Genç virtüoz, Weinstein'in beğenisini kazanır ve kurucusu olduğu Batı Galile'deki Keshet Eilon'daki Mastercourse'a gözlemci olarak davet edilir. 1999 yazında bu çağrıya uyan Aşkın, kursun etkinliklerine katılıp bu arada üç genç İsrailli öğrenciye ders verir. Çalışmaları büyük beğeni kazanır ve 2000 yılı için, bu kez misafir öğretmen olarak bir çağrı alır. 28 Temmuz – 15 Ağustos [illegible]leri arasındaki bu çalışmalara, C[illegible]şkın [illegible] bir "Türkiye Ekibi"ne başkanlık [illegible]ektedir: Kemancı *Pelin Halkacı*, Milli Okçular *Huriye Eksi* ve *Hakan Cakıroğlu* ile Konser Organizatörü *Füsun Koçoğlu* ve *Nisan Özdoğan*'dan oluşan ekip, tüm öğretmen ve öğrencilerin sevgisini kazanır. Özellikle *"sporcularımızın, 10 senelik kurs tarihinde ilk defa yabancı bir ülkeden davet edilen okçular olmaları ve gösterdikleri performans, kısa sürede diğer öğrencilerle Türk katılımcıların kaynaşmasını sağladı."* Okçuluk çalışmaları da yapılan kursun bu konudaki öğretmeni, eski dünya şampiyonlarından *Larry Wise*, aynı zamanda Cihat Aşkın'dan da keman dersleri alıyordu! Doçentimize bu yıl altı İsrail'li öğrenci emanet edilmişti. Yaşları 11 ile 18 arasında olan bu yetenekli çocuklar, kendilerini profesyonel müzik yaşamına adamış, geleceğin keman virtüozları olmaya aday. Aralarında kursun müzik yönetmeni Prof. Itzhak Rashkovsy'nin kızı da bulunan Aşkın'ın öğrencileri, etkinliğin sürekli dinletilerine katılırken aralarından biri, kursun gala konserinde çalmaya da layık bulunmuştu. Türkiye'den davet edilen Türk öğrenci *Pelin Halkacı* ise, *Shlomo Mintz*'in de dersleri için kendisine verilen bir İtalyan keman ile ödüllendirildi. – Aşkın, bu seneki başarısı üzerine 2001 yılı için de Keshet Eilon'a bir çağrı almıştır.

> *"Yitzak Perlman Klezmer ezgilerini çalıyorsa, batı sanat müziği ustalığından hiç bir şey yitirmiyor – aksine, "insan ne ise, odur" ilkesini en güzel biçimiyle simgelemiyor mu?"*

Keshet Eilon Keman Mastercourse, 1990 yılında Batı Galile'deki Eilon Kibbutz'unda kurulmuş olup, her yaz yinelenerek günümüzde yirmiye yakın ülkenin onlarca genç ve profesyonel kemancısına yönelmektedir. Bu yıl, kursa katılabilmek için dünyanın her yerinden 440 aday başvurmuş ve göndermiş oldukları kayıt ve biyografileri değerlendirilerek, aralarından 45 kemancı seçilmişti. Usta virtüozların verdiği günlük dersler yanısıra her akşam ayrı dinletiler düzenleniyor, günün diğer saatleri ise karşılıklı iletişim ve spor gibi etkinlikler ile değerlendiriliyor. Günümüzün en saygın keman ustalarından *Shlomo Mintz*, kursun "genel patronu" [illegible]an. [illegible] gücü oluşturmakta ve bu bağlamda bir yandan dünyaca ünlü isimlerin Keshet Eilon'a gelmelerini, beri yandan ise katılımcılar arasından oluşturduğu toplulukların üstün nitelikte dinletiler sunmalarını sağlıyor.

Keshet Eilon'da katılan Türk Ekibi
Soldan Sağa: Füsun Koçoğlu, Nisan Özdoğan (arkasında), Hakan Çakıroğlu (Milli Okçular), Huriye Eksi, Pelin Halkacı, Cihat Aşkın

Amnon Weinstein ve Cihat Aşkın

Cihat Aşkın'ın en ilginç anlatısı, Eilat'a yakın bir yörede çölün ortasında kurulmakta olan bir *"müzik tatil beldesi"*nde kurs çalışmalarının dışında düzenlenmiş olan bir dinletiyi kapsamaktadır. Önümüzdeki yıl batı sanat müziği tutkunu turistlere palmiyelerin altında hizmet verecek olan bu tesisdeki etkinliğin doruk noktası, *Shlomo Mintz* Irak kökenli kemancı *Yair Dallal* ve *Aşkın*'ın birlikte düzenledikleri *"jam session"* (doğaçlama dinletisi) olmuştu. Cihat Aşkın'ın, Türk sanat müziği eğitiminden çok iyi bildiği taksim'leri kimi İsrail'liler tarafından bazı "Şabat şarkılarına" benzetilirken, Dallal "Perfume Road" bestesini, Mintz J.S.Bach, Aşkın ise "Zeybek"ler ile dinleyicilere değişik kültürlerin ilginç bir bireşimini yaşattılar.

Bu bağlamda bir yandan karşılıklı sanatsal bir etkileşim doğuyor, beri yandan Aşkın'a göre ***"bilinmeyen yerel değerler ortaya çıkarılabiliyor."*** Asıl amaç olarak, *"katı kurallara uyarak sadece Mozart ve Bach gibi evrensel müzikal değerlere bağlı kalmaksızın, Türkiye'deki nice yerel değerlerin ortaya koyulması"*, daha olumlu bir çalışma değil midir sizce de? İşte, Cihat Aşkın ile irdelemiş olduğumuz *Yahudi kemancılığı*'nın en büyük özelliği, bu yalın değerlerin dışavurumudur! Örneğin, bir Yitzak Perlman *Klezmer* ezgilerini çalıyorsa, batı sanat müziği ustalığından hiç bir şey yitirmiyor – aksine, *"insan ne ise, odur"* ilkesini en güzel biçimiyle simgelemiyor mu? Aşkın'ın sözleri ile: *"Biz bu sadeliği ve realiteyi gördüğümüz anda, bütün müzisyenlerin, zannediyorum, çok farklı bir yeri olacak dünyada."*

İki saati geçen söyleşimiz boyunca değinmiş olduğumuz konuların tümünü bu sütunlara taşımak, ne yazık ki, olanak dışıdır. Aşkın'ın, *"Ortadoğu'da bugün bilim ile sanata önem ve gönül veren Türkiye ve İsrail'in geleceğinin de bu nedenle parlak"* olarak görmesini mi – İsrail'deki köklü ve bilinçli müzik eğitimini örnek olarak görüp Türkiye'de, ilkokullardan başlayıp üniversitelere kadar uzanan *eğitim projelerini* mi – gene İsrail'li 18 müzisyen ile birlikte oluşturduğu ve önümüzdeki yıllarda Türkiye'deki festivallere konuk ettirmeyi düşündüğü *"Caprisma"* topluluğu türündeki çok boyutlu ülkeler arası *işbirliği girişimlerini* mi – Borusan Orkestraları ile başlattığı *Beethoven Toplu Senfonileri* dizisi veya tasarladığı *"Dünya Ninnileri"* kayıtlarını mı – Türkiye'de "çoksatar" olmuş, Kalan Müzik kayıdı *"Minyatürler"* CD'sini mi – ülkemizdeki *niteliliniteliksiz müzik ikilemini* mi – konu çok, ancak yeterince yerimiz yok! Sanatsever *"Şalom"* okurlarımıza, bu söyleşide duymuş olduğum keyiflerin ancak kısıtlı bir bölümünü aktarabilmiş ol[illegible]

radikal
4115 - 40 YKr (Kıbrıs fiyatı 75 YKr) http://www.radikal.com.tr

İMSAK: 05.47 GÜNEŞ: 07.19 ÖĞLE: 12.21 İKİNDİ: 14.47 AKŞAM: 17.11 YATSI: 18.36

Hava Durumu

Türkiye		Aydın	16	Mardin	7	Viyana	7
İstanbul	11	Zonguldak	9	Hakkari	-3	Moskova	-2
Ankara	2	Samsun	8	Van	0	**Asya**	
İzmir	16	Trabzon	10	Kars	-13	Bakü	3
Antalya	17	Giresun	8	**Avrupa**		Bişkek	-10
Bursa	12	Konya	6	Londra	11	Tokyo	9
Edirne	8	Sivas	-7	Paris	12	**Amerika**	
Çanakkale	13	Adana	14	Roma	12	New York	6
Kocaeli	14	Diyarbakır	8	Amsterdam	10	Los Angeles	18
Manisa	13	Şanlıurfa	10	Atina	12	Rio de Janeiro	31

Dış Haberler: **Ceyda Karan** Kültür Sanat: **Cem Erciyes** Yaşam: **Begüm Soydemir** Spor: **Uğur Vardan** İnternet: **M. Serdar Kuzuloğlu** Ankara İstihbarat: **Deniz Zeyrek** Ek Yayınlar: **Tuğrul Eryılmaz** Sayfa Düzeni: **Metin Öztürk** Grafik: **Turgay Tüysüz** Reklam Grup Başkanı: **Viki Habif** Operasyon Grup Direktörü: **Arzu Koçak Arulad** Reklam Grup Direktörü: **Özlem Özkan** Reklam Direktörleri: **Banu Bilgin-Özer Topkaya** **Yayın türü:** Yaygın süreli. **Yönetim yeri:** Doğan Medya Center, 34204 Bağcılar **Santral** (212) 505 61 11. **Ekonomi** (212) 505 65 35 (212) 505 65 91, Faks: (212) 505 65 92. **Dış Haberler** (212) 505 69 55. **Kültür-Sanat** (212) 505 65 94. **Spor** (212) 505 69 66, Faks: (212) 505 69 46. **İnternet** mserdark@radikal.com.tr. **Ek Yayınlar** (212) 505 65 97. **İstanbul İstihbarat** (212) 505 65 74 / 505 65 78, Faks: (212) 505 65 80. **DHA** (212) 677 03 70. Temsilcilikler: **Ankara** Tel: (312) 410 89 50-51-52-53 Faks: (312) 418 74 13, **İzmir** Tel: (232) 464 20 00 Faks: (232) 464 14 02, **Adana** Tel: (322) 459 84 84 Faks: (322) 459 84 85, **Antalya** Tel: (242) 340 38 38, Güneydoğu-**Diyarbakır** Tel: (412) 228 27 43 / (412) 228 24 72, Karadeniz-**Trabzon** Tel: (462) 711 25 00 / 711 26 25. Basıldığı yer: Doğan Ofset Yayıncılık ve Matbaacılık A.Ş. DPC Genel Müdürü: **Hamil Alnıaçık.** **Reklamlarınız için:** 0 212 505 64 86 / 14 hat.
Radikal, basın meslek ilkelerine uymaya söz vermiştir. Radikal gazetesi ve eklerinde yayımlanan yazı, haber ve fotoğrafların her türlü telif hakkı Doğan Gazetecilik A.Ş.'ye aittir. İzin alınmadan, kaynak gösterilse dahi iktibas edilemez.

'Bizim konservatuvarlar en kötüsü'

'İstanbulin' albümünün ilk konserini bu akşam CRR'de verecek Cihat Aşkın, Türkiye'de müziğin durumuyla ilgili endişeli. Konservatuvarların durumunu içler acısı olarak gören Aşkın: 'Bir programda Bülent Ersoy sanat abidesi olarak gösteriliyor topluma. Kimse sesini çıkarmıyor'

ARZU HAKSUN GÜVENİLİR

İSTANBUL - Halk ezgilerine yaptığı çoksesli düzenlemelerle geniş kitlelere de hitap eden keman sanatçısı Cihat Aşkın, bu kez 'İstanbulin' albümüyle karşımızda. Albümdeki melodiler bize yabancı değil. Özellikle eski Türk filmlerinde çok sık dinlediğimiz oyun havaları bunlar. Hicaz mandıra, sultaniyegâh sirto, şeh-

sik Batı fomlarında yorumlama ihtiyacı duyuyorsunuz?

Bütün dünya bunu kullanıyor. Benim kullandığım teknik klasik Batı tekniği değil. Teknolojiyi kullanıyorum. Keman bütünsel bir çalgı olarak sadece belli bir müziğe mal edilmemeli, kemanla her türlü melodiyi çalabilirsiniz. Evet klasik Batı müziği eserlerini çoklukla çalıyorum, ama Batı müziğinin ya da doğu müziğinin malı değil. Mo-

hiç öğrenemiyorlar, modern müzik zaten çok çok az. Konservatuvarlar toplum için yararlı olacak politikalar üretmiyorlar. Kendi kendilerini geliştirmiyorlar, araştırma geliştirmeleri yok. Tüm bu teknik ve bilimsel terimlerden bîhaber olarak yetişiyorlar. Nasıl bunların modernleşmesini bekleyebiliriz? Yapamayız, kısırdöngü içinde yozlaşıp gidiyorlar.

Türk müziği konservatuvarında beni çok engellediler. İyi ki engellediler. O hırs ve istekle farklı bir şeyler yaptım. Batı müziği eğitimi verilen konservatuvarlarda Türk müziği nağmesi yapmak yasaktır. Niye? Kulağın bozulur. Bu ülkenin dilinden ve müziğinden kulağının bozulacağı safsatası dünyanın hangi yerinde var? Bunlar konservatuvar müdürleri,

bunlardan birkaçı. Kalan Müzik'ten çıkan albümde toplam 13 parça yer alıyor. Bu projenin ilk konseri bu akşam saat 20.00'de CRR Konser Salonu'nda. Müzisyen Cihat Aşkın'la son albüm projesi 'İstanbulin'i, konserde çalacağı 100 yıllık Türk kemanı üzerine konuştuk. Aşkın, aynı zamanda Müzik İleri Araştırmaları Merkezi'nde (MİAM) yönetici ve bir orkestra şefi. Söyleşimizde müziğimiz, müzisyenlerimiz ile ilgili endişelerini de dile getirdi.

İstanbulin ne demek?

İstanbulin ismini gazeteci dostum Kemal Küçük önerdi. İstanbulin, Tanzimat'tan sonra ortaya çıkan bir kıyafetin adı. Ne Batılı ne Doğulu, ikisinin ortası olan farklı bir tarzı var. Osmanlı kaftanından esinlenerek yola çıkılmış. Tanzimat'tan sonra Batılılaşma, yenileşme döneminde, ortaya çıkan özellikle sivil memurların giydiği ve diz üstüne kadar uzanan ceket. Albüme de bu adı verdik çünkü devrin özelliğini yansıtıyor. İstanbulin uzun zamandır keman müziğinde yapmak istediğim bir projeydi.

Bu akşamki konserde 100 yıllık Türk yapımı bir kemanla sahneye çıkacaksınız...

Amerika'da bir müzayededen benim için satın alındı. Pahalı değil ama tarihi değeri olan bir keman. 1890'larda Almanya'da yapıldığı tahmin ediliyor. Bu süreç içerisinde ciddi resitallerde kullanılmamış. Özelliği, üzerinde sedef işlemeli bir ayyıldız olması. Gayet iyi bakılmış ve çalınabilir durumda. Kemanı özellikle görsel çalışmalar için kullancağım.

Neden halk ezgilerini klasik müzik yorumlarınızda kullanıyorsunuz?

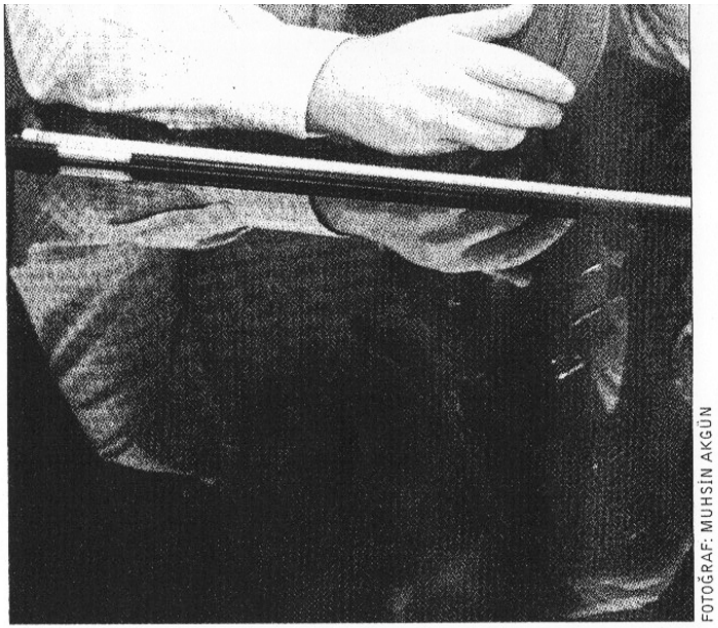
Bu bir tercih meselesi. Ben her türlü esere repertuvarımda yer veriyorum. Dünyada var olan son teknolojiyi kullanarak dünya platformuna kazandırıyorum.

Müziğin her alanında sentez kelimesi kullanılarak farklı müzikler bir araya getiriliyor. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Sentezi hiç kullanmıyorum. Sentez adı üzerinde sentetik bişey. Oradan buradan alıp yapıştırıyorsunuz. Gerek müziğin teorisinde gerek pratik tarafında belli bir teknik altyapı aldım. Bu tekniği kullanmam sentez yaptığımı göstermiyor. Var olan kültür değerlerine bugünün gözüyle bakıyorum. Dünyaya birazını burdan alıyım, diğerini şuradan alayım sentez yapayım diye bakamazsınız, işte o zaman sentetik olur. Örneğin arabeskçiler hiçbir zaman sentez yapmıyor. Onlar kendi sosyal altyapılarının oluşturmuş olduğu bir altyapıdan çıktıkları için öyle görüyorlar olayı.

Nasıl kullanmak doğru?

Müziği sevdirmek adına ayrımsallaştırmaktan çok, birleştirmekten yanayım. Laboratuvar tarzda müzik yaparsanız sadece mutlu bir azınlığın temsilcisi olursunuz. Kendinizin ne olduğunu çok iyi bilmeniz gerekiyor. Bunu sanatçılara söylüyorum. Bugün Türkiye'de problemini çektiğimiz şey yabancılaşma. Türkiye'deki müzisyenler kendi yaptıkları işi çok iyi bilmeden yapıyorlar. Yetişen Türk müzisyenleri bir kere Türk müziğini bilmiyor. Yetişen müzisyenler çoksesli müziğin kurallarını ve formlarını bilmiyorlar. Ya da farklı müziğin tekniklerini bilmiyorlar.

FOTOĞRAF: MUHSİN AKGÜN

Türk müziği konservatuarında çok engellendiğini belirten Cihat Aşkın, "İyi ki engellediler. O hırsla farklı bir şeyler yaptım" diyor.

Çoksesli müzik neden gerekli?

Tek sesli müzik diye bir şey yok aslında. Müzik yapısı itibarıyla çoksesli. Toplum da çok sesli çünkü. Tekesli müzik bence, toplumun üzerindeki baskıların bir sonucu olarak zorla kabul ettirilmeye çalışılan bir şey.

Birey için müzik eğitimi şart mı?

Bireyin yetişmesi, insanın insan olabilmesi için müziğin içinde olduğu sanat estetiği gerekli. Müzik bunların başında geliyor. Müzik en kolay ulaşım yolu çünkü.

Peki konservatuvarlarda nasıl bir iç yapı ve müzisyen yetiştirme tavrı var?

Konservatuvarlar yozlaşmış durumda. Bugün Türkiye'deki en eski konservatuvar 1917 tarihli İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı. Daha sonra 1936 Ankara Konservatuvarı geliyor. Hâlâ o zamanda kaldılar. Lisans, fakülte müzik öğretimi yapıyorlar. Lisanstaki bir çocuğa müzik öğretemezsiniz. Mümkün olduğu kadar küçük yaştaki çocuklara müzik öğretilmesi lazım. Güzel sanatlar liselerinin durumu da içler acısı. Toplumun genelinde müzikal reformları sürdürebilecek yapıda insan yetiştirmiyor konservatuvarlar. Çünkü bireyci eğitim yapıyor, toplumcu eğitim yapmıyor. Türk müziğini bunlar yönetiyor. Türkiye'nin müzik piyasasını. Böyle olmasaydı edebiyatta ya da diğer farklı alanlarda olduğu gibi çok farlı bir yerde olabilirdi. Bizim konservatuar ise en kötüsü. 1990'larda ünlü pop sanatçıları çıkardı. Bunların hepsi de bilgiden yoksun. Konservatuvarlıyım diye ortada geziyor. Popalaturka yarışmasına katılmak için derslere girme gereğini duymuyorlar. Neden çünkü saçma sapan bir programda Bülent Ersoy sanat abidesi olarak gösteriliyor topluma. Buna kimse sesini çıkarmıyor, iğreniyorum. Bunlar pespayelik aşılıyorlar. Bir başıbozukluk var. Müziğe değil sansasyona bakılıyor. Satacak bir haber aranıyor.

Filarmoni ve senfoni orkestralarının müzikal seviyesi ne durumda?

İçler acısı. Son görüşlere, son tekniklere göre kendilerini yenileyememelerinden kaynaklanıyor. Senfoni orkestraları da devletten maaş alıyorlar yılda 30 program yapıyorlar, dört-beş ay tatil yapıyorlar ve kendilerini yenileştirmek için bir şey yapmıyorlar. Devlet kurumlarının olması garantisiyle 67 yaşına kadar da orada makam işgal edebiliyorlar. Bugün Türkiye'yi yönetmekte olan kurumlar böyle bir fikri yapıdan uzaklar. Böyle bir fikri yapı ve ideoloji olmadığı için ya da benim istediğim anladığım yönde bir şey olmadığı için gittikleri yön farklı bir yön. Dolayısıyla yapılan sanatsal etinliker hep o yöne doğru kayıyor. Daha kötüye gidiyoruz sonuç olarak.

Cihat Aşkın, bu akşam 20.00'de CRR'de. Biletix: 0212 556 98 00

BURSA Hakimiyet

Cihat Aşkın'dan büyülü tınılar

Tayyare Kültür Merkezi'nde Renault-Mais Bursa Şubesi katkılarıyla düzenlenen keman resitalinin solisti ünlü sanatçı Cihat Aşkın'dı.

Ersel NALBANT BHA

Uludağ Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Gençlik Senfoni Orkestrası'nın etkinlikleri kapsamında Tayyare Kültür Merkezi(TKM)'nde bir konser düzenlendi. Renault-Mais'in katkılarıyla gerçekleştirilen konserin konuğu, ilk resitalini 12 yaşındayken veren, Londra Kraliyet Müzik Koleji'ndeki çalışmalarını 'doktora' düzeyinde tamamlayarak, ardından İstanbul Teknik Üniversitesi'nden 'Doçent' unvanı alan Cihat Aşkın'dı. Keman üstadının katılımı, konseri renklendirirken, sanatçıya Uludağ Üniversitesi Devlet Konservatuarı Piyano Bölümü Öğretim görevlilerinden Aylin Çakıcı piyanosuyla eşlik etti.

CAKA'nın müzik şöleni

Konserde açılımı Cihat Aşkın ve Küçük Arkadaşları olan CAKA dinletisi ise adeta büyüledi. 'Bursa'nın Kemancıları Projesi'nde yetişen Beste Bahar Türgut, Emre Engin ve İsmail Başaran da Aşkın'la birlikte sahnedeki yerini aldı. Bursalılar tarafından büyük ilgi gören ve yaklaşık 2 saat süren konseri pür dikkat dinleyen, sanatçıları alkış yağmuruna tuttu.

Haber 14. Cihat Aşkın'dan büyülü tınılar

Bursa Hakimiyet 09.02.2005

Haber 15. Küçük kemancılara eğitim desteği

Milliyet, Ocak-2005

Küçük kemancılara eğitim desteği!

➤ Ünlü kemancı Cihat Aşkın'ın yarattığı "Cihat Aşkın ve Küçük Arkadaşları" Türkiye çapında yetenekli çocuklara özel bir program ile keman eğitimi verecek. Turkish Bank da bu projeyi maddi anlamda destek sağlayacak. Böylece, Ağrı'da, Tunceli'de, Erzurum'da, Sivas'ta yaşayıp da keman çalabilen yetenekli gençler sanat dünyasına kazandırılacak. Bu öğrenciler aynı zamanda il il dolaşarak konserler de verecekler.

Haber 16. Borusan Oda Orkestrası'nın konserleri bugün başlıyor

Zeynep Altay, Bizim Gazete, 17.10.2000

Borusan Oda Orkestrası'nın konserleri bugün başlıyor

ZEYNEP ALTAY

BİR buçuk yıl aradan sonra yeniden yapılanan Borusan Oda Orkestrası şef Cihat Aşkın yönetimindeki ilk konserini bu akşam saat 19.00'da İtalyan Kültür Merkezi'nde veriyor. Vivaldi'nin L'estro Armonica Op.3 ve Konçerto Grossolar, No. 1 ve 6'dan oluşan konser aynı salonda ve aynı saatte çarşamba günü de tekrarlanacak.

Eylül, ekim, kasım ve aralık programını yayınlayan Borusan Kültür ve Sanat Merkezi 2000-2001 konser sezonuna önemli değişikliklerle girdi. Bunlardan en önemlisi de Oda Orkestrası'nın yeniden konserlerine başlaması oldu. 18 Aralık 1983'te kemancı şef Saim Akçıl tarafından oluşturulan Borusan Oda Orkestrası bir buçuk yıldır çalışmalarına ara vermişti. Bu sezonda orkestra yeniden yapılandı.

Orkestrayı Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası'nın baş kemancısı ve solisti Cihat Aşkın yönetecek. Aynı zamanta İTÜ Konservatuarı'nda da öğretim üyesi olan Cihat Aşkın, disiplinli ve duyarlı bir sanatçı, onun da oda orkestrası gibi çok iyi müzik kalitesi gerektiren, hata kabul etmeyen böyle bir orkestrayı yönetecek olması sevindirici. Şeflik tecrübesini çok kısa zamanda geliştireceğine inandığım sanatçının şef olmasını müzikseverler yadırgamayacaktır. Oda orkestrası filarmoni orkestrasının elemanlarından oluşuyor. Orkestranın konuk şefleri arasında İngiltere'den Michael Nebe, Bulgaristan'dan Vasil Kazanciyev, Türkiye'den Emre Aracı ve Alpaslan Ertüngealp var. Bu sezon programında Yehudi Menuhin'in oğlu Jeremy Menuhin de solist olarak yer alıyor.

Haber 17. 50 Cesur İstanbullu

Saadettin Davran, Yeni Binyıl, 22.03.2000

22-3-2000 Yeni Binyıl

"50 Cesur İstanbullu..."

İsaac Stern, keman hocası bayan **Guaspari**'ye (Meryl Streep) **Carnegie Hall**'u tanıtıyor. Stern "**ilk filminde**" yer yer heyacanını gizleyemiyor; ama filmin finalinde "Carnegie Hall" un sahnesine bizzat dizilen çağımızın şöhretli kemancıları arasında en uzun rol onun. "**Music From The Heart**", İstanbul sinemalarında "**50 Cesur Kemancı**" adıyla gösterildi; gidenler memnundu. Ben de memnun kaldım. Bütün beklediklerimi buldum. Craven bu işi de pekala becermiş. Senaryodaki etkileyici ayrıntıları çok iyi "**okumuş**". Eski işlerini bilmiyorum. Görmedim. Herhalde onları da iyi yapmıştır. Ama bu filmde büyük sevaba girmiş. Kurtuluşu kemanda görmüş. Keman ruhları yüceltir. Hafta içinde **Leyla Erduran**, Beethoven'ın hayatında yazdığı tek keman konçertosunu çaldı İstanbul'da. Cemal Reşit Rey doluydu. Neredeyse iki yüzyıllık eser yüzlerce kişinin önüne bir İsfahan halısı ihtişamıyla serildi. Verilen arada, uzun süre yaşadığı Almanya'dan dönen **Tuncay Yılmaz**'la konuştuk. Yüzü kızarmıştı. Erduran için peş peşe övücü sözler söyledi. Leyla Erduran bütün övgüleri hak ediyor. Ne desek azdır. Çok yaşasın. Orkestrayı **Gürer Aykal** yönetiyordu, başkemancı **Cihat Aşkın**'dı... Aykal ikinci yarıda çaldıkları "**dördüncü senfoni**" den sonra alkışları dinmeyen dinleyiciyi oturttu ve "**bis**"ten önce samimiyetle konuştu. Orkestrasını övdü. Bu zor eseri ne kadar sevdiğini, icra sırasında özellikle kemancılara ne kadar "**ağır iş**" düştüğünü söyledi. Çıkışta caz şarkıcısı **Feyza Eren**'e rastladım. Heyecanla gündüz de "Music From The Heart"ı gördüğünü söyledi, gözleri parlıyordu; "şimdi de keman çalmak istiyorum", dedi. Feyza Eren'in keman çaldığını bilmiyordum... Çalıyormuş. Müzik denizi dinleyici için çarşaf gibi ama müzisyen için azgın dalgalarla dolu...

Şeytan-minaresi

Sadettin Davran

Önceki akşam dinlediğim **Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası**, İstanbul'u bir dünya kenti olma yoluna yeniden koyacak kurumlar arasında önemli bir yer tutabilir. Kentler tıpkı markalar gibi orkestralarına çok şey borçlanırlar. New York biraz da "**filarmoni**"siyle, Chicago biraz da "**senfoni**"siyle anılmaz mı? "**Kentler ve Orkestraları**","**Kentler ve Operaları**","**Kentler ve Müzeleri**" uzar gider. "Borusan Filarmoni" yola bir oda orkestrası olarak çıkmıştı(1993). Geçen yıl adına büyük bir isabetle "İstanbul" da eklendi. Genel Müzik Direktörü ve şefi artık **Gürer Aykal**. **Akbank Oda Orkestrası**'yla birlikte İstanbul'un iki özel müzik kurumundan biri Borusan Flarmoni. Ama İstanbul'un orkestrası mı? Borusan İstanbul Filarmoni "**İstanbul'un Orkestrası**" değil henüz. Ama olmalı... Olacaksa tek aday o. Eğer İstanbul'un bir orkestrası olacaksa bu "Borusan" olmalı. "Borusan", **Türkiye'nin nüfusunun dörtte birinin yaşadığı**, GSMH'sının ağırlıklı bölümünü üreten "**Galatasaray**"ın kenti İstanbul'un orkestrası olmalı.

Haber 18. Beethoven'in bütün senfonileri seslendirilecek

Cumhuriyet, 06.10.1999
(http://garildi.cumhuriyet.com.tr/sayfa.cgi?w+30+/cumhuriyet/cumhuriyet1999/9910/06/t/c1201.html+borusan+filarmoni)

Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası 1999-2000 sezonuna Gürer Aykal yönetiminde başlıyor

Beethoven'in bütün senfonileri seslendirilecek

Kültür Servisi- Etkinliklerini altı yıldır Borusan Grubu bünyesinde sürdüren **Borusan Oda Orkestrası** 1999- 2000 konser sezonunun düzenli etkinliklerine yenilenmiş kadrosuyla **Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası** adı altında kasım ayında başlıyor.

Yeni sezonda orkestranın Genel Müzik Direktörlüğünü ve Daimi Şefliğini Profesör **Gürer Aykal** üstlenirken başkemancısı ise **Cihat Aşkın** olacak. Açılan sınavla alınan müzisyenlerle birlikte orkestranın kadrosu 39 kişi olacak. Yeni sezonda her ay İstanbul yakasında verecekleri konserleri Anadolu yakasında da yineleyecek olan orkestra Ankara ve İzmir gibi kentlerde de konserler verecek. Gürer Aykal'ın yöneteceği konserlerde sezon içinde **Beethoven**'ın bütün senfonileri seslendirilmiş olacak. Konserlerin CD kayıtları yapılacak.

Orkestranın yeni sezon programı Gürer Aykal, Cihat Aşkın ve **Sami Caner**'in katıldığı bir toplantıyla tanıtıldı. Aykal toplantıda bütünlük içinde seslendirilecek Beethoven Senfonileri için **"Nasıl bir devletin anayasası varsa orkestraların da Beethoven senfonileri vardır"** benzetmesini yaptı. **Cihat Aşkın** ise halka müzik taşıma misyonunu üstlenen Borusan'ın bir örnek olması gerektiğini vurgulayarak müziğin üç büyük 'B'si olarak bilinen **Bach, Brahms** ve **Beethoven**'a bundan sonra Borusan'ı da eklediğini söyledi.

Borusan İstanbul Filarmoni 1999-2000 sezonunun ilk konserini 8 Kasım'da AKM'de verecek. Gürer Aykal'ın yöneteceği konserin solistleri **Ayşegül Sarıca, Cihat Aşkın** ve **Doğan Cangal** olacak. Konserde **Vivaldi**'nin Viyolonsel Konçertosu, Beethoven'ın 1 numaralı senfonisi ve Üçlü Konçertosu seslendirilecek. Konser 9 Kasım'da Kadıköy Halk Eğitim Merkezi'nde yinelenecek.7 Aralık'ta Kadıköy'de verilecek konserin solisti **Gülsin Onay**. Konserde **Mozart**'ın Figaro'nun Düğünü Uvertürü, Beethoven'ın 4 numaralı piyano konçertosu ve 2 numaralı piyano senfonisi seslendirilecek. Konser 8 Aralık'ta Cemal Reşit Rey Konser Salonu'nda yinelenecek.

Yeni Yıl Konserleri ise 20 Aralık'ta Lütfi Kırdar'da, 21 Aralık'ta Ankara Atatürk Kapalı Spor Salonu'nda, 22 Aralık'ta da İzmir Alsancak Spor Salonu'nda düzenlenecek. **The Romeros (Romero Kardeşler) Dörtlüsü**'nün solist olarak katılacağı konserlerde **Rodrigo**'nun Gitar Konçertosu seslendirilecek. **Judith Ulug**'un solist olarak katılacağı konser 11 Ocak'ta Kadıköy'de yapılacak, 13 Ocak'ta CRR'de yinelenecek. Müzikseverler konserde Beethoven'ın 3 numaralı Piyano Konçertosu ile 3 numaralı senfonisini dinleyecekler.

Orkestra 8 Şubat'ta Kadıköy'de, 9 Şubat'ta da da CRR'de düzenlenecek konserlerinde Macaristan'da yaşayan şeflerimizden **Alpaslan Ertüngealp**'i konuk ederek genç satıcıyı müzikseverlerle tanıştıracak. Orkestranın solisti viyolonsel sanatçısı **Daniel Grosgurin** olacak. 28 Mart'ta Kadıköy'de, 29 Mart'ta da CRR'de düzenlenecek olan konserleri Gürer Aykal yönetecek, konserin solisti **Ayla Erduran**. Konserde Beethoven'ın Coriolan Uvertürü, Keman Konçertosu (Op. 61) ve 4 numaralı senfonisi seslendirilecek.

Alpaslan Ertügealp Borusan Filarmoni Orkestrası'nı ikinci kez 25 Nisan ve 26 Nisan tarihlerinde yönetecek. Konsere solist olarak **Sevin Berk** ve **Bülent** Evcil'in katılacak. 16 Mayıs Salı'ta Kadıköy'de 17 Mayıs'ta Gençlik Festivali kapsamında CRR'de düzenlenecek konserin solisti **Verda Erman**. Konserde Beethoven'ın 5 numaralı Piyano Konçertosu'nu ve 5 numaralı senfonisi seslendirilecek.

Cihat Aşkın orkestranın baş kemancısı olacak. (Fotoğraf: UĞUR GÜNYÜZ)

Haber 19. Borusan Filarmoni Gürer Aykal'la daha güçlü

Selmi Andak, Cumhuriyet, 22.05.1999
(http://garildi.cumhuriyet.com.tr/sayfa.cgi?w+30+/cumhuriyet/cumhuriyet1999/9905/22/t/c1212.html+borusan+filarmoni)

GÖRÜŞ ANDAK

Borusan Filarmoni Gürer Aykal'la Güçlü

Büyük deprem felaketinin üzüntüsü, doğurduğu endişe ve stres yaşanırken olağanüstü güzel ve başarılı bir konseri izlemiş olmak insanı karanlıktan aydınlığa ve umuda taşıyor. Bu aydınlığın yaratıcıları başta uluslararası değerde orkestra şefi Prof. **Gürer Aykal**, virtüöz kemancı Doç. Dr. **Cihat Aşkın** ve *Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası*'nı gerçekleştiren ve çeşitli sanat hizmeti veren *Borusan Kültür ve Sanat Merkezi* ve Genel Müdürü **Sami Caner**'i alkışlarız.

22 Mayıs 1999 tarihli *Cumhuriyet* gazetemizin *Görüş* köşemde: *"Borusan Oda Orkestrası'nın yeni dönemdeki Genel Müzik Direktörü ve Şefi Prof. Gürer Aykal yönetimindeki çok başarılı ilk özel konserin yanı sıra bu orkestranın genişletilerek kent orkestrası niteliğinde Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası'na dönüşmesi olayı"*nı duyurmuştuk... İşte, ekim ayında orkestraya nefesli sazların katılımıyla ve kadronun genişletilmesiyle bu yararlı olay gerçekleşmiş ve Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası kasım ayından itibaren Prof. Gürer Aykal'ın Genel Müzik Direktörü olarak ve sürekli orkestra şefliğinde düzenli konserler vermeye başlamıştır. Bu orkestra yine önemli bir güçlendirmeyle başkemancı görevine, genç yaşına rağmen dünyaca ünlü müzik otoriteleriyle çalışan ve hem keman virtüözü olarak başarılı konserleri hem de öğretim görevlisi olarak tanınan Doç. Dr. **Cihat Aşkın**'ı getirmiştir.

Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası, yukarıda sözünü ettiğimiz çok başarılı konserin İstanbul'da Lütfü Kırdar Kongre Salonu'nda "Boya'99 Kongre ve Sergisi Etkinlikleri" çerçevesinde şef Prof. Gürer Aykal yönetiminde ve solist olarak viyolonist Doç. Dr. Cihat Aşkın'ın katılımıyla verdi. Konser programında ilk bölüm **Antonio Vivaldi**'nin (1680- 1743) **"Op. 8 Dört Mevsim"** (Le quattro stagioni) adlı dört bölümden oluşan konçerto biçimindeki tanınmış eserine ayrılmıştı. İtalyan besteci bu dünyaca sevilen ölümsüz eserinde *"Mevsimler"*i kendi yaratıcılık kişiliğine ve stiline uygun olarak barok tarzında, besteciliğinde ağır basan melodik (ezgi) duyuşlarını, solo kemana verdiği teknik inceliklerle renklendirerek yaratmıştır. *"İlkbahar No. 1"*, *"Yaz No. 2"*, *"Sonbahar No. 3"* ve *"Kış No. 4"* bölümlerinde, özellikle Gürer Aykal'ın kişilikli ve ustalıklı yönetiminde her zamanki başarısının yanı sıra bence önemli bir özellikle de bu yeni orkestranın formasyonunda *"ayrıcalık"* taşıyan **tını (timbre) renkliliği** ve dinleyicinin içini ısıtan toplu bir **seslendirme armonisi** ilgimi çekti. Nüansların ve alçalış-yükselişlerin belirlenmesi de etkileyiciydi. Antonio Vivaldi, bilindiği gibi besteciliğinin yanı sıra iyi bir kemancıydı. **"Dört Mevsim"** bestesinde *"kuşların sesini, ırmakların şırıltısını vd."* orkestra düzenlemesinde hissettirmesi de ayrıca ünlü eleştirmen **Marc Pincherle**'ın yazdığına göre *"Barok çağın romantik bir bestecisi"* yorumunu kanıtlıyor. Cihat Aşkın da sololarında çok başarılıydı.

Haber 20. İstanbul Oda Orkestrası Kadıköy'e demir attı

Suat Kavukluoğlu, Hürriyet, Eylül-2004

İstanbul Oda Orkestrası Kadıköy'e demir attı

Temelleri 1961 yılına dayanan İstanbul Oda Orkestrası, şimdi yolculuğuna Kadıköy Belediyesi'nin kanatları altında devam ediyor. Bir suskunluk döneminden sonra 200'de Cihat Aşkın ve Hakan Şensoy'un önderliğinde yeniden bir araya gelen orkestra, her ay Kadıköy Halk Eğitim Merkezi'nde ücretsiz konser verecek. Bunlardan bazıları Irmak Okulları'nda gerçekleşecek. Orkestra bir yandan da yılda üç kez İstanbul Filarmoni Orkestrası ile konserlerine devam edecek. Orkestranın hedefi klasik müziği halka ulaştırmak. Bunun için büyük bir senfoniden küçük oda müziği gruplarına kadar genişleyip küçülebilecek. Ünlü yabancı solistler yeni yetişen solistlere de eşlik edecek.

KAVUKLUOĞLU

Hamit Alacalıoğlu tarafından 60'lı yılların başında kurulan İstanbul Oda Orkestrası, özellikle TRT İstanbul Radyosu'ndaki programlarla halka Klasik Batı Müziği'ni sevdirmek üzerine çalışmalar yapmış. 1971'de faaliyetini durduran orkestranın canlandırılması ise kemancı Cihat Aşkın ve Hakan Şensoy sayesinde oldu. 2002'de Cemal Reşit Rey Konser Salonu bünyesinde periyodik konserlere başlayan topluluk, bu yıl varlığını Kadıköy Belediyesi çatısı altında sürdürecek.

"Biz bir sivil toplum orkestrasıyız" diyor Cihat Aşkın. "Diğer orkestraları destekleyen kurumlar var. Özel şirketlerin ise zaten kendi orkestraları var. Biz şirketlerden destek beklemiyoruz. Amatör ruhla çalışan profesyonel müzisyenleriz. Ticari kaygımız yok." İşte bu yüzden Kadıköy Belediyesi'nin desteği onlar için önemli. Öte yandan böyle bir birliktelik Kadıköy başta olmak üzere Anadolu Yakası için bir ilk.

1979'dan beri ikiliyiz. Hiç ayrılmadık. Bütün sevgimizi, kavgalarımızı müziğe döktük. Birbirimizi kavgayla, aşkla, dikenle sevdik. Bu ikili, genç kuşağa örnektir. Bunu zamanla daha da iyi anlayacağız. 20-30 yıl sonra "müziğin tıkandığı noktada bir ikili bizim önümüzü açmıştı" diyecekler. Biz başlarken önümüzde çok az kaliteli örnek vardı. Arzumuz kaliteli örnekleri çoğaltmak.

Ağırlık Türk eserlerinde

İstanbul Oda Orkestrası'nın daimi şefi Hakan Şensoy, Genel Müzik Direktörü ise Cihat Aşkın.

İkisi sınıf arkadaşı ve dünya çapında önemli müzisyenler. Cihat Aşkın, Londra'da Kraliyet Müzik Koleji'nden solist diploması almış; Almanya, Avusturya, Bulgaristan, Macaristan, İtalya, İspanya ve İngiltere başta olmak üzere dünyanın bir çok yerinde konserler vermiş ve ödüller almış bir sanatçı. İTÜ Türk Müziği Devlet Konservatuarında öğretim görevlisi ve İTÜ MİAM Orkestrası Eş Yöneticisi. Hakan Şensoy ise İtalya, Romanya, İsveç, İngiltere ve Türkiye'de pek çok orkestrayla konser verdi. 1985'de İstanbul Filarmoni Derneği'nce "Yılın En Başarılı Genç Sanatçısı" seçildi. İTÜ Rektörü'nden "Sanat Dalında Üstün Başarı" ödülü aldı. O da Cihat Aşkın gibi Londra Kraliyet Müzik Koleji'nde eğitim gördü.

"Orkestramı çok seviyorum" diyor Şensoy. Bunun en önemli nedeni orkestra üyelerinin bunu iş olarak görmemesi. Anahtar kelime "aşkla" yapıyor olmak. Orkestrayı diğerlerinden ayıran bir diğer önemli özellik ise ağırlıklı olarak Türk eserlerini seslendirmesi. "Biz bütün müzik türlerinin kaliteli örneklerinden harmanladığımız bir repertuvarla kaliteli müzik yapıyoruz" diyor Cihat Aşkın. Eski ve yeni Türk bestecilerimizin eserlerini tanıtma misyonunu da üstlenmiş olan orkestra, repertuvarında 70'e yakın önemli Türk bestecisinin eserlerine olabildiğince yer vermeye çalışıyor. Mesela bu sezonda yedi Türk eserinin dünya prömiyeri yapılacak. Bu eserlerin arasında Sadun Aksüt'ün Karşılama'sı, Cemal Reşit Rey'in notaları yeni bulunan çok eski bir bestesi var. Konserlerde Rumeli Türküleri'ne müzikallerden şarkılara yer verilecek.

Yılda üç özel konser

22 kişiden oluşan İstanbul Oda Orkestrası, yılda üç kez kadrosunu genişletip İstanbul Filarmoni Orkestrası ismiyle konsere çıkacak. 60 kişilik kadroyla verilecek konserlerin ilki Cumhuriyet Bayramı nedeniyle 27 Ekim'de, ikincisi 26 Ocak'ta, sonuncusu ise Gençlik Bayramı nedeniyle 19 Mayıs'ta yapılacak. "Zaman zaman başka yerlerde de konserler verebiliriz" diyen ekip Pakistan'dan bir teklif almış. Orkestraya popçular da ilgi gösteriyor. Mesela Ajda Pekkan, ortak bir proje hazırlıyor.

İlk müzik kütüphanesi

İTÜ'de bugün açılacak olan müzik kütüphanesinde zengin bir koleksiyon, bilgisayarlı DVD istasyonları ve stüdyolar var. Açılışta da ilk kez 'çepeçevre ses gösterisi' gerçekleştirilecek

EVRİM ALTUĞ

FOTOĞRAFLAR: MUHSİN AKGÜN

MİAM'ın eş-başkanlığını yapan Prof. Dr. Kâmran İnce (üstte), müzik kütüphanesinde, Lincoln Müzik Kütüphanesi eski Müdürü Judith Frangos ile çalışacak.

İSTANBUL - Türkiye'nin ilk Müzik İleri Araştırmalar Merkezi (MİAM) ve Müzik Kütüphanesi bugün açılıyor.

İstanbul Teknik Üniversitesi'nin Maçka'daki kampüsünde yapılacak açılışta müzikseverleri başka bir 'ilk' daha bekliyor. Başından sonuna bir anda, birçok tür ve kültürden enstrümanla, bir nefeste çalınacak yapıtlardan oluşan 'Collage' konseri, sahip olduğu ışık ve ses altyapısına dayanan koreografisiyle ülkemizin ilk 'surround', yani çepeçevre ses gösterisi niteliği taşıyor. Mustafa Kemal Anfisi'nde saat 18.00'de başlayacak konserin mimarları ise, klasik müziğin Türkiye'deki öncü iki sanatçı ve akademisyeni olarak tanınan Prof. Dr. Kâmran İnce ve Doç. Dr. Cihat Aşkın. En son teknolojiyle tasarlanan Dr. Erol Uçer Müzik Kütüphanesi'nin başında ise, ünlü New York Halk Kütüphanesi'nin Lincoln'deki Müzik Kütüphanesi eski Müdürü Judith Frangos bulunuyor.

Dinleyiciye şok

Film müziği çalışmaları ve klasik müzik çalışmalarıyla tanınan, aynı zamanda MİAM'ın da eş-başkanlığını yürüten Prof. Dr. İnce, keman virtüözü Doç. Dr. Cihat Aşkın ile yaptıkları bu uzun soluklu ortaklığın ve ilk kez yorumlanacak olan repertuvarın detaylarını anlattı.

Keman virtüözü Doç. Dr. Cihat Aşkın, Türkiye'nin ilk müzik kütüphanesinde operadan sinemasal bestelere kadar zengin bir görsel arşiv yer aldığını belirtiyor.

'Collage' konserinin özelliği nedir?

Bu çalışmada çok değişik gruplar ve her türlü müzik bulunuyor. Ortaçağ korosundan başlayan bu 15 parçalık 'Collage', 'Mozart'ın piyano sanatına, elektronik müzikten sessiz yönetime dek uzanıyor. Böylece müzik yalnızca bir yerde değil, her yerde olacak. Sağınızda, solunuzda, arkanızda... Teknik adıyla buna 'surround' çalışma deniliyor. Hatta Bolivya'nın Pan Pipe çalgıları bile repertuvarda var. Bu konserler çok zevkli oluyor. Birkaçını Amerika'da da yaptığım bu 'Collage konser' biçiminde, eserlerin en uzunu üç dakika, en azı ise 10 saniye sürüyor. Bizim konserimizde de repertuvar bu şekilde olacak. Önemli olan, yapıtta herhangi bir konunun bulunmaması değil, dinleyicileri müzikle bir batında şok edebilmeyi sağlamak. Yapıtlar birbirine akarken duyulan şok ve kontrast hissi ön planda. Ve 'temaşa' heyecanla başa baş gidiyor. Bunun yanı sıra ışıkla ve değişik renklerle gösterilen bir koreografi de sahnelenecek.

Kütüphane fikri nasıl gerçekleşti?

Herhangi bir müzik eğitiminde yüksek lisans veya rutin bir eğitimi amaçladığınız zaman, müzikte ve eğitim veren kurumdaki birikimin önemi ortaya çıkıyor. Müzik, kütüphaneciliğin içinde başlı başına bir branş. Müzik kütüphanesine toplayacağımız arşiv 1500 CD'lik bir koleksiyona ulaştı. Devamlı CD'ler geliyor. Parasal bir sorun da yaşamıyoruz. Bununla birlikte, partisyonlar, periyodik yayınlar, orkestra repertuvarları ve müzik kitapları da kütüphanede bulunacak.

Ayrıca kütüphanedeki 10 dinleme istasyonumuzda, CD ve kaset kaynaklı bir platformumuz var. Altı tane bilgisayarlı DVD istasyonunda da, operadan konsere, müzikle ilgili her türlü görsel kayıt değerlendirilebilecek. Kütüphanedeki bu birikim ve arşiv altyapısı tümüyle dijital.

Kayıt stüdyosu hazırlanıyor

Her türlü müzikal ve sinemasal bestelerin icra ve kaydı için, yine İTÜ'deki bölümümüz kapsamında son teknolojiyle hazırlamakta olduğumuz bir kayıt stüdyosu hazırlıyoruz. Bunun için ünlü Lucas Arts firmasının Amerika'daki Skywalker Ranch'ını referans alarak Marin Country'deki bu devasa kompleksin benzerini kurmayı planlıyoruz. Tasarımı şu anda İngiltere'de yapılan kayıt merkezini, 60'ların sonunda Türkiye'de televizyon yayıncılığının başlatıldığı bu binanın içinde kurmayı hedefledik. Öyle ki, 360 derecelik bir film gösterim bölümü, dijital bir projeksiyon cihazı, dijital film müziği, 60 kişilik oda orkestrası kayıtları, rock albümler burada kayıt edilebilecek. Projenin bitimi ise eylül, ekim ayını bulacak.

Haber 21. İlk müzik kütüphanesi
Radikal, 04.05.2000

Haber 22. MİAM'da yeni bir stüdyo

Milliyet Sanat, Temmuz 2002

MIAM'da yeni bir stüdyo

Müzik dalında kaliteli ve dünya standartlarında yüksek lisans eğitimi vermek amacıyla 1999 yılında bir araya gelen Dr. Erol Üçer ve Prof. Dr. Gülsün Sağlamer'in öncülüğünde Prof. Dr. Kamran İnce ve Doç. Dr. Cihat Aşkın tarafından kurulan İTÜ Dr. Erol Üçer Müzik İleri Araştırmalar Merkezi (MİAM, dünya standartlarında bir kayıt stüdyosuna kavuştu. Dr. Erol Üçer'in adını taşıyan ses kayıt stüdyosu, sahip olduğu ileri teknolojisiyle Türkiye'de ilk, Ortadoğu ve Balkanlar'da üçüncü sırada yer alıyor. Stüdyo ile amaçlanan profesyonel tonmaysterlerin yetişmesi için gerekli eğitim ve uygulama olanaklarının sağlanması. Stüdyoda ayrıca, müzik yapım sektöründe uluslararası standartlardaki talepleri karşılamak üzere firmalara profesyonel ses kayıt hizmeti de sunuluyor.

Haber 23. Müzik ortamı MİAM'la zenginleşiyor

Vercihan Ziflioğlu, Milliyet Gösteri, Mayıs 2005

Müzik ortamı MİAM'la zenginleşiyor

VERCİHAN ZİFLİOĞLU

İstanbul Teknik Üniversitesi tarafından müzik konusunda yüksek lisans ve doktora eğitimi vermek amacıyla kurulan 'Dr. Erol Üçer Müzik İleri Araştırmalar Merkezi (MiAM)' 1999 yılından bu yana, müzik konusunda yüksek lisans ve doktora yapmak isteyenlere çağdaş ve nitelikli müzik eğitimi sunuyor. İTÜ Maçka yerleşkesinde hizmet veren merkezin bünyesinde, Türkiye'deki en gelişmiş ses kayıt stüdyosu ve bir 'Müzik Kütüphanesi' yer alıyor. 1953 yılında Türkiye'nin ilk TV yayınının gerçekleştirildiği stüdyoda kurulan Dr. Erol Üçer Kayıt Teknolojileri ve Elektronik ve Elektronik Sanatlar Stüdyosu, tonmaysterlik (Ses Kayıt Mühendisliği) eğitiminde son teknolojiye uygun araştırma ve çalışma olanaklarını sunuyor. MİAM'ın kuruluş amaçlarını, bugüne kadar yapılanları ve gelecek için projeleri MİAM Eşbaşkanı Doç. Dr. Cihat Aşkın ile konuştuk

Müzik İleri Araştırmalar Merkezi (MİAM) niçin kuruldu, nasıl bir gelişme süreci yaşadı?

Müzik İleri Araştırmalar Merkezi'nin kuruluşu 1998 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörlüğü'nün eser sipariş etmesiyle başladı. Kamran İnce 1998 yılında İstanbul'a geldiği vakit kendisiyle tanışma fırsatı buldum. Daha önce Kamran İnce ismini ve eserlerini duyuyordum sadece. Yüksek lisans eğitimi verecek bir müzik kurumunun oluşması gerektiğini düşünüyorduk ikimizde. Kamran İnce'yle düzenlediğimiz toplantılar sonucunda bir araştırma merkezi kurulması ve burada Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne bağlı olarak yüksek lisans dersleri verilmesi kararına vardık. Hazırladığımız raporu İTÜ Rektörü Prof. Dr. Gülsün Sağlamer'e sunduk. Kendisi yapılan çalışmadan etkilendi, ancak bunun çok büyük bir yatırım olduğunu, bir sponsorun destek olması gerektiğini belirtti. Arayışımızın sonucunda İTÜ mezunlarından Dr. Erol Üçer, sponsorluğu üstlenebileceğini açıkladı. Müzik İleri Araştırmalar Merkezi'nin bünyesi içerisinde varolan ses kayıt stüdyosu, kütüphane ve müzik yüksek lisans programı üç ana öğe olarak MİAM'ın bel kemiğini oluşturdu en başta. Bu dersler için yurt dışından da eğitimciler getirdik. Derslerimiz İngilizce.

Eğitim dili neden İngilizce...

Türkiye'de İngilizce eğitimi çok fazla kuvvetli değildir. Bütün müzik öğrencilerinin İngilizce konuşabilmelerini hem de müzik kültürlerini dünyaya aktarmalarını istiyoruz. Yirmi yaşıma kadar İngilizce bilmiyordum. Yurtdışına gittiğim zaman kendimi ifade etmek konusunda çok büyük zorluklar çektim. Bir iki sene çoğu zamanımı İngilizce öğrenmekle geçirdim. İngilizce bilseydim çok daha erken yaşlarda kendimi dünyaya ifade etme imkanına sahip olabilecektim. Bunu yapamadığım için çektiğim sıkıntıları göz ardı etmeyerek, bu programın İngilizce olmasını destekledim. Bu bir özenti değil. Bu konu diğer kurumlar tarafından yanlış algılanıyor. Bu nokta üzerinde önemle duruyorum. Yetenekli kişiler üniversitelerden mezun olduktan sonra yurtdışına yüksek lisans veya master yapmaya gidiyorlar. Açıkçası bir ölçüde beyin göçünü de engellemek istedik.

MİAM'ın kuruluşundan bugüne Türkiye'deki müzik çalışmalarına katkısı nedir?

Müzik yüksek lisans programı dört sene içerisinde yaklaşık olarak yirmi beş mezun verdi. Eğitim hayatına hızlı atıldık. Biraz önce de belirttiğim üzere bu yıl doktora çalışmalarına başladık. Bunun yanısıra Dr. Erol Üçer ses kayıt stüdyosu var, bu çok büyük bir yatırım. Türkiye'deki en kapsamlı stüdyolardan biri; aslına bakılırsa Ortadoğu'unun birinci, Balkanlar'ın da üçüncü stüdyosu olarak akredite edildi. İngiliz Ses Mühendisleri Birliği tarafından akreditasyonu yapıldı. Stüdyomuzda çok büyük bir Steinway 'D-9 ft' konser piyanosu mevcut. Diğer stüdyolarda bu derece yüksek teknolojiye sahip bir piyano bulmak mümkün değil. Kayıt odasının akustiği yine aynı derecede düzenli. Genel hatlarıyla ifade edecek olursam, bu şekilde bir yapılanmayla stüdyo Türkiye'nin en önemli ses kayıt stüdyosu haline geldi. Üstüne üstlük biz burada TRT gibi değişik kurumların elemanlarına da eğitim veriyoruz. Stüdyomuzun kullanımı akademik alanda öğrencilerimize açık, burada çalışma yapabiliyorlar. Ticari anlamda da stüdyomuzu hizmete sunuyoruz. Öğrencilerimiz, profesyonel sanatçıların da çalışmalarına katkıda bulunuyorlar.

Ticari anlamda stüdyonuzu hizmete sunduğunuzu belirttiniz basın toplantısında, bu stüdyodan yararlanan kişiler kimler?

Kerem Görsev, Fahir Atakoğlu, Anjelika Akbar ve Sertab Erener gibi değişik müzik alanlarından sanatçılar burada kayıtlar yaptılar.

MİAM'da müziğin hangi alanlarında eğitim veriliyor?

MİAM'ın bağlı bulunduğu Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün müzik yüksek lisans programı var. Bu programda master ve doktora düzeyinde yedi dalda uzmanlık alanımız mevcut: Kompozisyon, performans yani icra, müzikoloji, etnomüzikoloji, tonmaysterlik, sanat yönetmenliği ve teori alanlarında master ve doktora diploması veriyoruz. Ayrıca ortak okunan zorunlu temel dersler var. Benim ve Prof. Dr. Kamran İnce'nin eşbaşkanlığında yönetilen MİAM'da 17 öğretim üyesi, 54 yüksek lisans, 8 doktora öğrencisi var. 2003-2004 öğretim yılında 30 yüksek lisans, 5 doktora öğrencisi almayı düşünüyoruz.

Müzik kütüphaneniz oldukça zengin. Kütüphaneden kimler yararlanabilecek? Ne tür eserler var? Halka açık mı?

Dr. Erol Üçer Müzik Kütüphanesi bir üniversitenin sahip olması gereken imkanlar açısından Türkiye'de çok büyük bir ilke imza attı. Türkiye'nin çeşitli yerlerinde tabi ki çeşitli müzik kütüphaneleri mevcut. Fakat üniversitemizin kütüphanesi bu alandaki ilklerden biri.

Haber 24. Minyatürler

Milliyet Sanat, 01.09.1998

Minyatürler / Cihat Aşkın - Mehru Ensari / Kalan Müzik

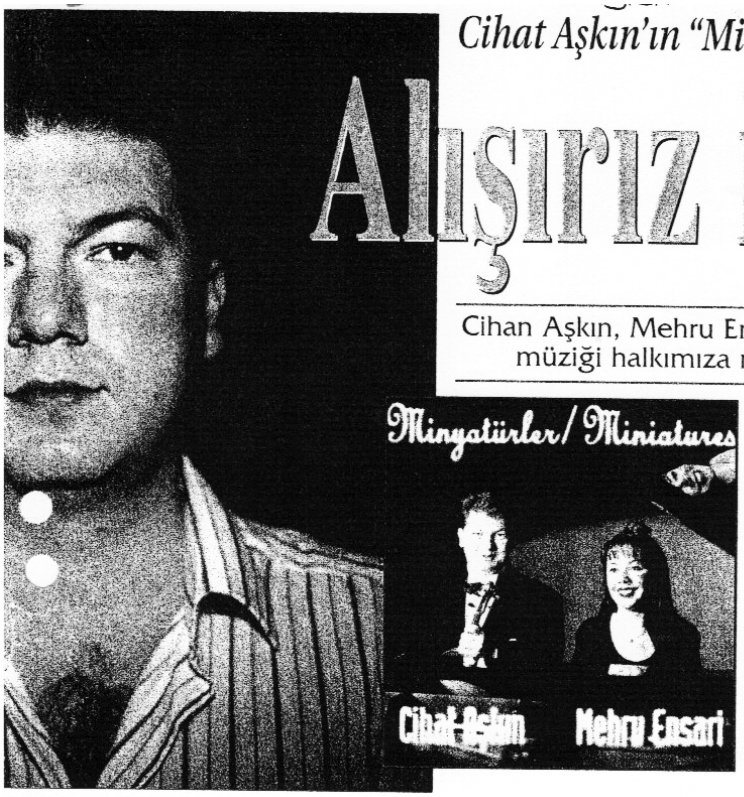

Klasik Türk müziğinin çok iyi bildiğimiz ama gerçekten de geçmişte kalmış "minyatür"leri. "Sarı Gelin", "Kız Belin İncedir" gibi anonim eserler ya da Münir Nurettin Beken'in "Dev Masalı", "Kanto"su, Mehmet Zati Arca'nın "Kavak Marşı", Necip Celal Andel'in "Tango, Özleyiş"i. Belleğimizde ancak kırıntıları kalan, dinledikçe hatırladığımız şarkılar. Nostalji değil, gerçek bir hatırlayış, değerini yeniden verme, gün ışığına çıkarma. İşte Cihat Aşkın (keman) ile Mehru Ensari'nin (piyano) ortak ilk albümlerinde başardıkları. Klasik müziğin bu iki genç sanatçısı, daha önceki verimli çalışmalarına da dayanarak böylesi bir projede yeniden bir araya gelmiş. Ve unutulmaya yüz tutmuş klasikleri Cihat Aşkın'ın keman ve piyano düzenlemeleriyle seslendirmiş. Cihat Aşkın bir de "Salacak Şarkısı" kazandırmış albüme. "Buselik Saz Semaisi", "Eski Bir Nisan Şarkısı" ve "Yeni Bir Nisan Şarkısı" diğer besteleri. Kemanın hızlı akışına eşlik eden piyanonun katkısıyla geçmişe gönderme yapan yepyeni eserler bunlar.

Eski İstanbul'dan günümüze sesleniş "Minyatürler". Yağmurlu bir günde İstanbul'u, denizi izleyerek geçmişe yolculuk yapmanın verdiği buruk keyfi yaşıyormuş gibi bir hisse kapılıyorsunuz dinlerken. Keman bu etkiyi daha bir arttırıyor. Piyano da ona destek veriyor... ■

Haber 25. Alışırız İnşallah

Yasemin Bay, Randevu, 15.09.1998

Cihat Aşkın'ın "Minyatürler"i farklı bir albüm

Alışırız inşallah!

Cihan Aşkın, Mehru Ensari ile yaptığı çalışma için "Klasik müziği halkımıza mutlaka sevdireceğiz..." diyor.

✎Yasemin BAY

Keman sanatçısı Cihat Aşkın, dinleyicinin alışık olmadığı bir albümle müzik dünyasında. Albümün adı "Minyatürler". İlk resitalini 16 yaşındayken veren ve özellikle Paganini Caprice'lerini seslendirmedeki üstünlüğü ile eleştirmenlerin beğenilerini toplayan Aşkın, yurtdışında çeşitli sanatçılarla verdiği konserler ve yaptığı çalışmalarla tanınıyor. Mozart'ın 5. Keman Konçertosu, sanatçının ilk plağı olarak 1991 Mozart Yılı'nda yayınlandı. Ardından Suna Kan ile Bach'ın ikili konçertosunu UPR şirketi için CD yaptı. Son olarak Ekim 1996'da piyasaya çıkan CD büyük beğeni kazanarak Strad Dergisi tarafından övgüye değer bulundu. Bu çalışmalarını özel teşebbüslerle gerçekleştirdiğini belirten Aşkın, "Minyatürler" albümünü ise, gerçek anlamda ilk ve en çok sevdiği çalışma olarak gördüğünü söylüyor:

"Ulusal müziğimizi su yüzüne çıkarmamız, halkla kaliteli müziği kaynaştırmamız gerekli. Bunun için de onlara kaliteli müzik sunmalıyız. 'Minyatürler'i birçok insana hitap etmesi için, geniş bir yelpazede hazırladık. Albüm, halk türkülerinden tangoya kadar uzanan bir alana yayılmış durumda."

Klasik müzisyen olmasına rağmen böyle bir albüm hazırlamasının amacını ise, halkın kültür seviyesini daha yukarılara çekmek, klasik müziği halkla kaynaştırmak olarak açıklıyor Aşkın: "Bu tarz yapımlar için sponsor gerekli. Dolayısıyla ancak paranızı verdiğinizde müzik şirketleri bu albümleri basıyorlar. İlk defa bir müzik şirketi hem de Unkapanı'ndaki bir müzik şirketi, klasik müzik çıkışlı sanatçıya prodüksiyon yaptı. Bu piyasada her şey ticari açıdan düşünülüyor. Halbuki bu tarz yapımlar asla kalıcı olamaz."

Türk Müziği Devlet Konservatuvarı'nda çalışan Mehru Ensari de piyanosuyla eşlik ediyor Aşkın'a. Aynı zamanda eczacı olan Ensari; Verda Ün, Prof. Hans Graf ve Prof. Peter Lang ile çalışmış. İkili,1984 yılından beri beraber çalışmalar yapıyorlar. Kalan Müzik etiketiyle piyasaya çıkan albüm 18 parçadan oluşuyor.

CUMHURİYET

KÜLTÜR kultur@cumhuriyet.com.tr

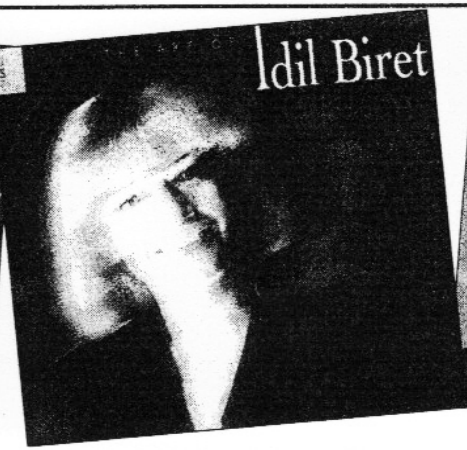
SAYFA 15

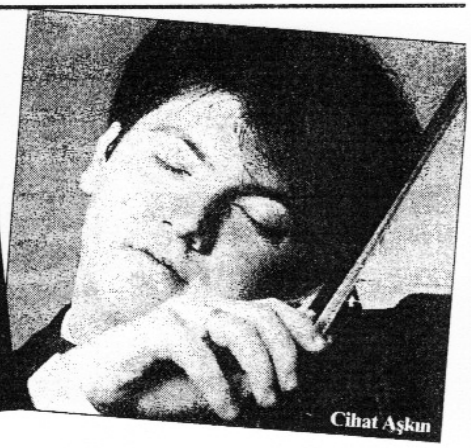
LEGRO

EVİN İLYASOĞLU

an Ahıskal CD'sinde,
e Ağır Zeybek'teki
i dansı, "Horon"daki
sığamayan coşkuyu
zel yakalamış. .
e özgü deyişini
en Cihat Aşkın,
ı iki kıyısındaki
unan kültürlerinin
aydalarında içten,
bir müzik yaratmış.
et ise baştan sona
pıtlarda çocuksu bir
da yılların birikimini
olgunluğu
tırmış.

Müzik, CD'lerle ölümsüzleşir

ım, tablosunu bitirdiğinde ser-
k üzere duvara asar. Ozan şiiri-
ır öyküsünü bitirdiğinde kitap
ına toplayıp okunmaya sunar;
i ise sanatların en soyutu ile uğ-
tadır. Ne elle tutulur ne de göz-
ür onun yaptığı. Duyulması için
ısı, saklanması için kaydedilme-
ir. 20. yüzyıl boyunca taşplak-
al yazıya kadar gelişen duyarlı
, yorumculuk hünerini en ince
arına kadar yansıtmaktadır.
yorumcuların kartvizitidir. Ar-
ere kayıt yapılıp ortaya çıktı mı
nüşü yoktur. Bu nedenle, özel-
nç yorumcuları uyarmamız ge-
: Biraz daha deneyim kazanma-
işe soyunmasınlar. Erken yaşta
ilen yorumlar sonradan pişman-
atıyor. Öte yandan stüdyonun
nik ortamındaki albeniye kapıl-
: da değil. Yorumdaki her türlü değer değişebiliyor. Sesi dilediğiniz gibi yükseltip, tempoyu dilediğiniz kadar hızlandırabilirsiniz. Hatta yanlış notaları bile düzeltip, kusursuz bir yorum yaratabilirsiniz. Ama dinleyicinin önüne çıkınca iş değişiyor. CD'lerini hayranlıkla dinlediğimiz dünyaca ünlü nice sanatçıyı canlı yorumda görüp düş kırıklığına uğruyoruz.

Son aylarda bize ulaşan CD'ler arasında iki kemancımıza değinmek istiyorum. **Orhan Ahıskal** ve **Cihat Aşkın**. Ahıskal'ın CD'si **Şefik Kahramankaptan**'ın projesi ile gerçekleşmiş. Üstünde **"para ile satılmaz"** yazıyor. Bu kadar emekten sonra CD'lerin piyasada satılamaması çok yazık! Orhan Ahıskal, **Saygun**'un Demet'i ile başlamış CD'sine. Bu yapıtın **"horon"** bölümünü ilk kez **Saim Akçıl** bir LP'ye (sonradan da CD'ye) kaydetmişti. Ahıskal, piyanist **Ian Buckle** eşliğinde, 1993'te Ankara'da yapılan canlı bir konser kaydında Demet'i tüm bölümleriyle CD'ye aktarmış. (Bu arada Demet'in opus numarasında bir düzeltme yapalım. CD kitapçığında yazıldığı gibi op. 30 değil, op. 33 olması gerekiyor.) Ahıskal, özellikle Ağır Zeybek'teki hüzünlü dansı, **"Horon"**daki kabına sığamayan coşkuyu çok güzel yakalamış. **Manuel de Falla**'nın İspanyol Süiti'nde güçlü müzikalitesini, güzel tonlamasını duyuruyor. Ülkemizde pek seslendirilmeyen iki çağdaş besteci ile CD'yi tamamlıyor: **Janacek**'in sonatı ve Hartt Vurma Çalgılar Topluluğu ile eşliğindeki **Lou Harrison**'ın keman ve vurma çalgılar konçertosu. Ahıskal, Manchester'daki Royal Northern College of Music'te master yapmış. Halen Connecticut'ta Hartford Üniversitesi'nin Hartt School'unda doktorasını tamamlıyor.

Cihat Aşkın'ın da yeni bir CD'si çıktı bu yaz: Aşkın'ın CD'leri iki ayrı çizgide uzanıyor: Birincisi klasik müziğin başyapıtlarıyla, çağdaş Türk bestecilerinin başyapıtlarını içeriyor: Örneğin, **Mozart, Bach, Erkin** ve **Akses**'in konçertoları bu bağlamdaki çalışmaları. Bir de daha geniş kitleye seslenen ve değişik kültürleri birleştiren kayıtlara özen gösteriyor: Bu konuda daha önce çellist **Tania Lisboa** ile **"Ochtochord"**; piyanist **Mehru Ensari** ile **"Minyatürler"** gibi CD'ler hazırlamıştı. Şimdi de aynı çizgiye **"Ege'nin Türküsü"**nü eklemiş. Kendine özgü deyişini pekiştiren sanatçı, Ege'nin iki kıyısındaki Türk-Yunan kültürlerinin ortak paydalarında içten, sıcacık bir müzik yaratmış. Selanik türküsünde gözleriniz yaşarıyor, İzmir kasap havasında kanatlanıp uçuyorsunuz. **Ulvi Cemal Erkin**'in üç küçük keman-piyano parçası da bu seçki içinde, ilk kez CD üstünde yer alıyor **"İmprovizasyon, Ninni ve Zeybek"**. Gerek Ahıskal'ın gerekse Aşkın'ın Saygun ve Erkin gibi Türk yapıtlarını diğer çalışmalar arasına yerleştirerek ilk CD kayıtlarını yapmaları övgüye değer.

Aşkın'ın CD'sinde bağlama, kopuz, cura, ut, kabak kemane gibi geleneksel Türk sazlarıyla buzuki, viyola, akordeon, gitar, çello ve kimi vurma çalgılar birleşerek Ege'nin iki kıyısının sesini oluşturmuşlar. CD, Kalan Müzik'ten piyasaya çıkarılmış. 1998'den bu yana İsrail'de Keshet Eilon Masterclass'ında **Shlomo Mintz** ve **İda Haendel** ile aynı fakültede ders veren Cihat Aşkın halen İTÜ Müzik İleri Araştırmalar Merkezi'nin eşbaşkanıdır.

İdil Biret'ten Japonlara CD

İdil Biret'in, sayısı 70'e yaklaşan ka-

Haber 26. Müzik CD'lerle ölümsüzleşir

Evin İlyasoğlu, Cumhuriyet, 03.10.2001
(http://garildi.cumhuriyet.com.tr/sayfa.cgi?w+30+/cumhuriyet2001/0110/03/t/c1515.html+evin+ilyasoğlu)

Haber 27. Akses ve Alnar'ın yeni CD'leri

Evin İlyasoğlu, Cumhuriyet, 30.05.2001
(http://garildi.cumhuriyet.com.tr/sayfa.cgi?w+30+/cumhuriyet2001/0105/30/t/c1302.html+cihat+aşkın)

30 MAYIS 2001 ÇARŞAMBA

CUMHURİYET

KÜLTÜR kultur@cumhuriyet.com.tr

ALLEGRO

Akses ve Alnar'ın yeni CD'leri

EVİN İLYASOĞLU

▶ Cihat Aşkın, Akses'in konçertosunu ve Alnar'ın süitini çaldığı CD'lerle ve İnce'nin modern yapıtındaki parlak yorumculuğuyla dikkat çekti.

Necil Kâzım Akses (1908-1999), bestecilerimiz arasında belki de en şanslısıdır. Çünkü yapıtlarına sahip çıkan, onları en nitelikli ortamlarda CD haline getiren, kalıcı kılan bir oğlu var. **Ahmet Akses**. Yine onun girişimi ile geçen yaz **Rengim Gökmen** yönetiminde Hannover Radyo Filarmoni Orkestrası'nın bir konseri düzenlenmişti. Konserde çalınan yapıtlar **Cihat Aşkın** solistliğindeki Akses'in keman-konçertosu CD'ye dönüştürülmüş, CPO/NDR ortak yapımı olarak dünya piyasalarına sunulan CD'nin kayıt kalitesi çok başarılı. Rengim Gökmen, çok iyi tanıdığı Akses'in karakterini, onun büyük senfonideki ustalığını zengin buluşlarla donatmış. Cihat Aşkın bu post-romantik senfoniyi baştan sona kemanıyla ince işliyor ve solonun sağlam kimliğini ortaya çıkartarak yaptı **"konçerto"**ya dönüştürebiliyor. Tümüyle 45 dakikayı geçen konçertonun yalnız ilk bölümü 26 dakika. Akses, senfonik yapıtlarının çok uzun olduğunu söyleyenlere hep aynı yanıtı veririmiş. "R. Strauss'un, Mahler'in, Bruckner'in eserlerini upuzun da olsa oturup dinliyorsunuz, ama bir Türk bestecisi aynı karakterde yazınca neden ilraz ediliyor!" Bestecinin en verimli döneminde, 1969'da ortaya çıkmış. Dinlerken soluğunuzu tutuyorsunuz ve öykünün sonuna varmadan da bırakamıyorsunuz.

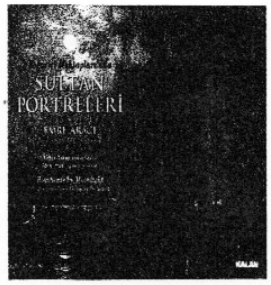
Hasan Ferid Alnar (1906-1978), müziğimizde evrenselleşmeye yönelirken geleneksel müziğimize en çok bağlı kalan öncü bestecimizdir. Kendisi de usta bir kanun yorumcusu olduğundan bu çalgı için beste lediği konçerto iki kültürün bireşimini sergileyen ilk çalışmalarından birisi olmuştur. İlk şekli bir beşli (kentet) olarak yazılmış, sonradan yaylı çalgılar orkestrasına uyarlanmıştır. İşte elimizdeki CD'de bu özgün şekli Anadolu Yaylı Çalgılar Beşlisi'nin yorumu ile yer almakta. **Tahir Aydoğdu**'nun her iki müziği de iyi tanıdığı, evrensel bir anlayış içinde kanun'u tüm inceliklerıyle kullandığı duyuluyor. Keman piyano süitinde Cihat Aşkın'a **Mehru Ensari** eşlik etmiş. Cihat Aşkın makamsal yapıya egemenliği ile yapıta sıcacık yaklaşmış. Trio Fantezi'ye ise **Gülgün Sarısözen** çellosuyla katılmış. Gönül ister ki **Şefik Kahramankaptan**'ın prodüksiyonu olan bu CD de bir an önce piyasalara sürülsün, dünyanın dört bir yanında satılsın.

Sanatçı, post-romantik senfoniyi baştan sona kemanıyla ince işliyor ve solonun sağlam kimliğini ortaya çıkartarak yapıtı "konçerto"ya dönüştürebiliyor.

Haber 28. Notalardaki Sultan Portreleri

Turkish Natures Skaylife, Ağustos 2004

Notalardaki Sultan Portreleri Musical portraits of the Ottoman sultans

Klasik müzik bestecisi, orkestra şefi ve müzikolog **Dr. Emre Aracı**'nın geçen yıl Prag'da kaydedilen üçüncü CD'si **Boğaziçi Mehtapları'nda Sultan Portreleri** piyasaya çıktı. Emre Aracı'nın Abdülhak Şinasi Hisar'ın edebiyatından yola çıkarak bestelediği Boğaziçi Mehtapları adını taşıyan ve 31. İstanbul Festivali'nde Cihat Aşkın'ın seslendirdiği keman konçertosu ile **Callisto Guatelli Paşa'nın Osmanlı hanedan üyelerinin adlarına bestelediği kısa müzik portreleri**nden oluşan geleneksel Türk musikisi armonizasyonlarının bileşimi, bu yeni albümün temelini oluşturuyor. Osmanlı dönemindeki çoksesli müzik konusunu değişik açılardan işleyen albümü farklı kılan en temel unsur, Prag'da dünyanın önde gelen konser salonlarından Çek Filarmoni'nin evi **Rudolfinum'da Prag Senfoni Orkestrası'nın yaylıları** tarafından kaydedilmiş olması. Çarmıklı Ailesi'nin desteği ile **Kalan Müzik**'ten çıkan CD, **geniş kapsamlı Türkçe ve İngilizce kitapçık ilaveli**.
Tel: (0212) 512 35 13

*Classical music composer, orchestra conductor and musicologist **Dr Emre Aracı**'s third CD, **'Sultans' Portraits in the Bosphorus Moonlight'**, recorded last year in Prague, has been released. A blend of harmonizations of traditional Turkish music consisting of **brief musical portraits composed for members of the Ottoman dynasty by Callisto Guatelli Pasha** and Emre Aracı's own violin concerto entitled 'Moonlight on the Bosphorus', inspired by the writings of Abdülhak Şinasi Hisar and performed by Cihat Aşkın at the 31st Istanbul Festival, make up the main theme of this new album. What makes this album, which treats the subject of polyphonic music in the Ottoman period from various angles, different is that it was recorded by the **Prague Symphony Chamber Orchestra at Rudolfinum**, home of the Czech Philharmonic and one of the world's leading concert halls. The CD, which was produced by **Kalan Müzik** with the support of the Çarmıklı family, comes with a **comprehensive booklet in Turkish and English**.*
Tel: (0212) 512 35 13

Haber 29. Kemandan dökülen hüzün ve umutsuzluk

Ercan Çelik, Gündem, 06.06.2004

CAHİT AŞKIN'DAN YENİ ALBÜM

Kemandan dökülen hüzün ve umutsuzluk

ERCAN ÇELİK
ecelik85@hotmail.com

Cihat Aşkın'ın, Mehru Ensari ile birlikte yaptığı "Minyatürler" ve 2001 yılında yaptığı "Ege'nin Türküsü" adlı albümlerinin ardından, üçüncü solo albümü "Umutsuz" Kalan Müzik tarafından yayımlandı. Albümde Yılmaz Güney'in unutulmayan "Baba" ve "Umutsuzlar" isimli filmlerinin müzikleri de sanatçının kendi yorumu ile yer alıyor. Sanatçının, hüzün ve umutsuzluğu yoğun olarak işlediği albümü hakkında kısa bir söyleşi yaptık.

"Yaşadığım hayatta her günüm bir üretimle geçiyor. Son yıllardaki üretimim ve içinde yaşadığım hayat bana bu şekilde eserler yapmamı getirdi. Özellikle hüzünlü olsun diye yapmadım" diyor Aşkın. Eserlerinin hüzünlü olmasını şu sözlerle ifade ediyor:

"Sokağa çıktığımda insanların yüzünde gördüğüm mutsuz ifade beni oldukça etkiledi. Bu eserde insanların yaşadığı umutsuzluğu müziğime yansıtmak istedim. Yılmaz Güney'in başrolünü oynadığı Umutsuzlar isimli filmin müziğini tam da bu nedenle seçtim."

Hiçbir etikete girmem

Hiçbir etiketi kabul etmeyen Cihat Aşkın, bundan dolayı kendisini ne klasik Batı müzisyeni, ne de klasik Türk müzisyeni olarak görüyor. Kendini evrensel alanda müzik yapan bir keman sanatçısı olarak kabul eden sanatçı düşüncelerini şöyle açıklıyor: "Tek etiketle yetinecek bir müzisyen değilim. Çok yönlü müzik yapıyorum. Çünkü böyle daha çok mesaj veriyorum. Eğer ben kendime sadece klasik Batı müziği kemancısıyım dersem o zaman da bunun kalıplarının dışına çıkmayacaktım. Mesela halk ezgilerini çalmamam gerekirdi. Sadece Mozart, Bach, Bethofen gibi sanatçıların eserlerini yorumlamak zorunda kalacaktım. Ama ben albümlerimde gördüğünüz gibi halk ezgilerine de yer veriyorum. Ermeni, Azeri halk ezgileri gibi bunun yanı sıra Dede Efendi, Refik Duran gibi önemli isimlerin eserlerine de yer veriyorum. Keza klasik Türk müziği için de geçerli bir durum bu. Fakat ben kendime sadece kemancıyım dediğimde, dünyanın bütün ezgilerini çalma özgürlüğüm olduğunu görüyorum. Bu da bana çok daha geniş kitlelerle buluşma olanağı sağlıyor."

Bu ülkenin çok yönlü keman virtüözlerinden biri olarak gösterilen Cihat Aşkın, yöresel çalışmalardan çok belirli bir teması olan çalışmalar yapmayı tercih ettiğini belirterek şöyle diyor: "Minyatürler albümünde Anadolu'dan aldığım ezgileri, besteleri değişik birtakım çalışmaları keman ve piyano için düzenlemiştim. Son çalışmam Umutsuzluk'ta işler biraz değişik gelişiyor. Genellikle bir tema ve konsept çalışmaları yapmayı uygun görüyorum. Çünkü yöresel çalışmalar sizi belirli bir yerde kısıtlıyor. Bir halk türküsü dinlediğiniz zaman bunu değişik varyasyonlarıyla Elazığ'da da dinleyebiliyorsunuz, aynı türküyü Balıkesir'de de görmek mümkün. Bunun yerine belirli bir tema altında konsept çalışmalarını uygun görüyorum. Ama bundan sonra yanı başında olan fakat daha önce görmediğim çalışmalara da yer vereceğim."

> 'Sokağa çıktığımda insanların yüzünde gördüğüm mutsuz ifade beni oldukça etkiledi. Bu eserde insanların yaşadığı bu umutsuzluğu müziğime yansıtmak istedim. Yılmaz Güney'in başrolünü oynadığı Umutsuzlar isimli filmin müziğini tam da bu nedenle seçtim'

Gücümü Anadolu'dan alıyorum

Müzikteki asıl kimliğinin bestecilik olduğunu vurgulayan Aşkın; bundan sonra çalışmalarında bestelere yer vereceğini, daha önce Avrupa'da ödüller alan yönetmen Esen Işık'ın "Babamı Hırsızlar Çaldı" ve "Dönüşü Olmayan Yolculuk" gibi iki kısa filminin müziklerini de yaptığını sözlerine ekliyor. Bu filmlerden "Dönüşü Olmayan Yolculuk" ödülle dönmüştü. "Ben gücümü Anadolu'dan alıyorum" diyen Aşkın, her zaman buna inandığını söylüyor. "Müzikte kimlik sahibi olmak çok önemli. Öncelikle ayağınız toprağa basacak. Kendi kültüründüzle yükselmek, dünyayı doğru ifade etmek istiyorsanız bunu yapmak zorundasınız. Toprağa basıktan sonra kök salacaksınız. Ancak böyle rüzgarlara karşı ayakta durabilirsiniz. Toprak kültürü çok önemli benim hayatımda.

Bu son albümdeki bütün aranjmanlar bana ait bundan sonraki çalışmalarımda otantik enstrümanları kullanacağım. Orta Anadolu'dan, Bölge'den müzikleri de kullanacağım. Elimde Kürtçe ezgiler ve notaları var. Bunlar daha ziyade halay havaları ve enstrümantal ezgiler. Bunların hepsini kullanacağım. Benim yapacağım çalışmalar, müziklerini dinlediğim Kürt keman sanatçıları Dilşad ve Zahid Britkani'nin tarzlarından belirgin olarak farklı, onlar akustik çalguların dışında elektronik enstrümanları kullanıyor. Ben ise tamamen akustik enstrüman kullanıyorum ve bir dile ve yöreye ait müzikleri yapmayı tercih etmiyorum. Daha çok dünyaya hitap eden bütün halkların ezgilerine yer vermeye çalışıyorum. Bundan dolayı bütün bu araştırdığım halkların müziklerine ilgi duyuyorum. Bu ezgilerin benim çalışmalarımda yer almasını çok önemsiyorum. Onların aynı kategoride bütün dünya kültürüne sunulması gibi bir amacım var."

Her zaman halkın üleriye götürülmesi gerektiğine inanan sanatçı, bunu yaparken de halkla beraber onların söylemlerini dile getirmek ve onları alıp daha ileri götürmek gerektiğine inanıyor. Aldığı eğitimin nimetlerini halkla paylaşmak, onlara bu bilgilerini taşımak gerektiğinin altını çiziyor ve sözlerine şöyle devam ediyor: "Aydınlanmacı felsefeye baktığınızda bütün evrensel kültürlerin kökeninde halkın yarattığı müzik var. Almanya'da, Amerika'da da böyle. Asya'daki ülkelerde de bu böyle. İşte bizde de bunun böyle olması gerekiyor aslında. Yani halkla nasıl bütünleşebildiğiniz önemli. Mesela Ruhi Su bir opera sanatçısı olmasına rağmen, halk türkülerini kendine özgü söylemeye başladı. Eğer operet olarak kariyerini sürdürseydi dünya çapında bir sanatçı olabilirdi. Örneğin, Mariya Callas, Agnes Balsa var. Bunlar uluslararası sanatçılar olmanın dışında kendi halk ezgilerini de sahiplendi ve seslendirdiler."

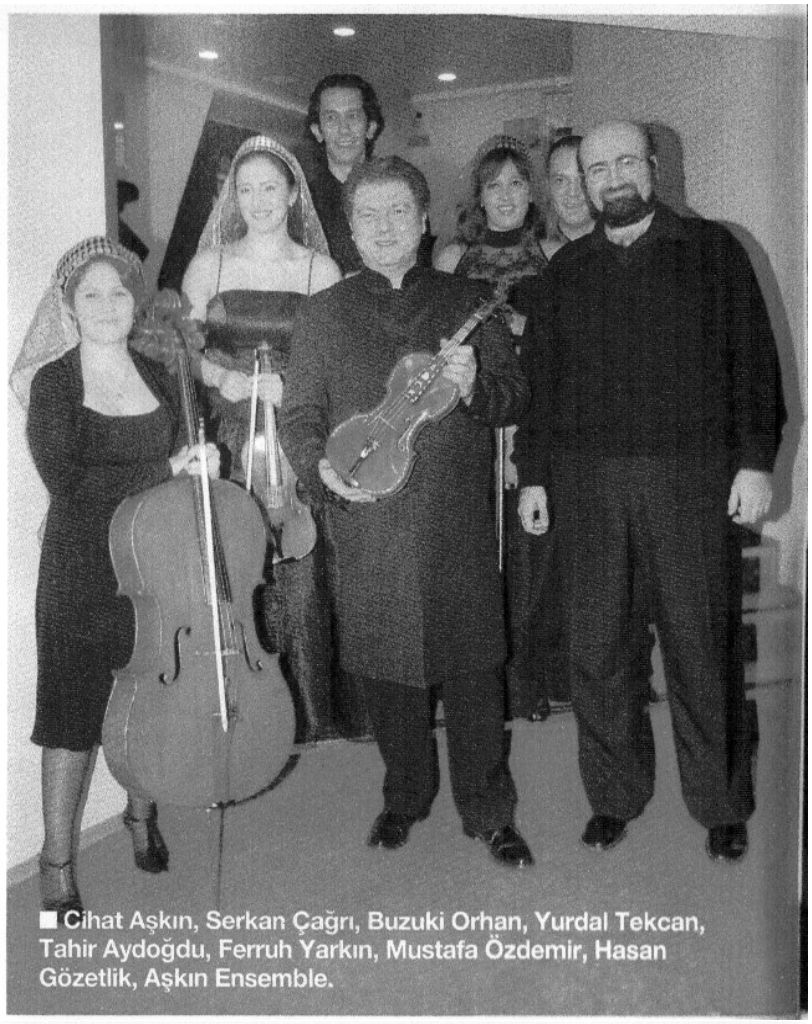
Müzik hayatı

11 yaşında başladı

İstanbul'da doğan Cihat Aşkın, 11 yaşında girdiği İTÜ Türk Müziği Devlet Konservatuarı'nda Özel Yetenekli Çocuklar Sınıfı'nda Prof. Ayhan Turan ile keman eğitimine başladı ve 1989'da mezun oldu. Daha sonra Londra'ya giderek Kraliyet Müzik Koleji'nde Prof. Rodney Friend ile çalışarak solist diploması aldı ve hemen akabinde City Üniversitesi'nde Prof. Yfrah Neaman ile çalışmalarına devam ederek 1993 yılında master, 1996'da da doktorasını tamamlayarak "müzik doktoru" unvanını aldı. 1998 yılında yaptığı akademik çalışmaları nedeniyle doçent unvanını da alan Aşkın, İTÜ Türk Müziği Devlet Konservatuarı'nda öğretim görevlisi ve yeni kurulmakta olan Müzik Yüksek Lisans Programı yürütücilerindendir. 1987'de Yehudi Menuhin Keman Yarışması'nda (İngiltere) "en iyi bartok yorumcusu" seçildi. 1990'da Percy Coates, Leonard Hirsch ödülü, iki defa Isolde Menges ödülü, Kathleen Long Oda Müziği ödülü ve Karl Flesch Keman Yarışması'nda "Olağanüstü Liyakat" ödülünü kazandı. Cihat Aşkın, 1995'de Yalçın Tura'nın kendisine ithaf ettiği konçertosunun dünyadaki ilk seslendiriciliğini gerçekleştirdi.

Haber 30. Sihirli kemanlar ile "İstanbulin" yolculuğu

İstanbul Life, Şubat-2008 Sayı: 138

■ Cihat Aşkın, Serkan Çağrı, Buzuki Orhan, Yurdal Tekcan, Tahir Aydoğdu, Ferruh Yarkın, Mustafa Özdemir, Hasan Gözetlik, Aşkın Ensemble.

SİHİRLİ KEMANLAR İLE "İSTANBULİN" YOLCULUĞU

Uluslararası alanda günümüzün en önemli keman virtüözlerinden biri olan Cihat Aşkın ve arkadaşları, Cemal Reşit Rey Konser Salonu'nda muhteşem bir konser verdi. Serkan Çağrı, Buzuki Orhan, Yurdal Tokcan, Tahir Aydoğdu, Ferruh Yarkın, Mustafa Özdemir, Hasan Gözetlik ve Aşkın Ensemble'nin eşlik ettiği konser'de Cihat Aşkın 100 yıl önce Almanya'da yapıldığı tahmin edilen dünyada daha önce eşine rastlanmamış bir "Türk Kemanı" ile eserlerini seslendirdi. Aşkın, salonu dolduran hayranlarını "İstanbulin" temalı bir yolculuğa çıkardı. Yakaları çeneye kadar uzanan ve düğme ile iliklenen uzun bir ceket olan İstanbulin, 19. yüzyılın moda parçasıydı. Bu modaya uygun giyinen sanatçı Cihat Aşkın, hayranlarına muhteşem bir dinleti sundu.